

(A javaslatok jelölése az adott törvényszakasz alatt, keretben kék betűszínnel, Arial betűtípussal, s ha van, akkor **kövérített** betűvel a javasolt törvényszöveg)

Összefoglaló

a nemzeti köznevelésről szóló törvény tervezetéhez

Magyarország Kormánya 2011. augusztus 31-i ülésén jóváhagyta a Nemzeti köznevelésről szóló törvény koncepcióját. A koncepció alapján készült el a nemzeti köznevelésről szóló törvény tervezete.

A nemzeti köznevelésről szóló törvény megalkotása nem csupán a köznevelés rendjének megteremtése és eredményességének jelentős javítása érdekében szükséges, de a történelmi és nemzetközi tapasztalat alapján az egész nemzet felemelkedése, a biztos gazdasági, morális alapokon nyugvó jövő érdekében is. Ahogy az elmúlt évek gazdasági válságában Európa és a világ államai ráébredtek, hogy a fenntartható fejlődés egyetlen érdemes befektetési pontja az oktatás, ugyanúgy ismerjük saját történelmi példánkat, gr. Klebelsberg Kunónak a Trianon utáni építkezés alapjául szolgáló oktatáspolitikáját. Mindkét példa arra hívja fel figyelmünket: az ország drámai állapotában az oktatás az egyetlen biztos alap, amelyre jövő épülhet.

A törvény új vonásai

A törvény

- kiindulópontja, hogy a köznevelés nem szolgáltatás, hanem közszolgálat,
- kinyilvánítja, hogy a köznevelés ellátása alapvetően a Magyar Állam feladata,
- egyértelművé teszi a köznevelés szereplőinek helyzetét a hatáskörök, a köteleességek és a jogok egyensúlyának megteremtésével,
- kinyilvánítja, hogy a szakmai döntéseket szakemberek hozzák a szülők és a diákok véleményének meghallgatásával,
- nagyobb állami szerepvállalást ír elő, ugyanakkor megnöveli az intézmények szakmai önállóságát,
- új tartalmi szabályozást vezet be (a Nemzeti alaptantervet kiegészíti a közműveltség tartalmi alapjaival és a kötelezően választandó kerettantervek rendszerével),
- csökkenti a tankönyvek számát, és fokozatos áttérést ír elő az általános iskolai térítésmentes tankönyvellátásra,
- az érettségi vizsga rendszerében a színvonalemelést, az egyszerűbbé tétel és a költséghatékonyság jegyében új elemeket sorakoztat fel,
- bevezeti a pedagógusok munkájának külső szakmai ellenőrzését és értékelését,
- pedagógus életpálya-modellről szóló fejezete megfogalmazza az elhivatottságra épülő, a pedagógiai munkához és az élet kérdéseire értő módon, kreatívan viszonyuló, önálló döntéseket hozni tudó és azért felelősséget vállaló pedagógus szerepeket, kiszámíthatóvá és a magasabb követelmények mellett magasabb bérezésűvé teszi a pedagógus életpályát,
- új finanszírozási és bérezési rendszer elveit fekteti le,
- megteremti a differenciált és átjárható iskolarendszer kereteit, amelyben csak megfelelő követelmények teljesítése esetén lehet továbbhaladni,
- szerves része a tehetséggondozás,

- a leszakadás megakadályozására több új strukturális elemet épít a köznevelés rendszerébe,
- elősegíti, hogy a köznevelést befejező fiatalok közel fele alkalmassá válják felsőfokú tanulmányok sikeres folytatására,
- előmozdítja, hogy jelentős mértékben javuljon az iskolarendszer eredményessége, húzóerővé válják a tudás.

Az intézményrendszer irányítása és fenntartás főszabály szerint a kormányhivatalokon keresztül az állam feladata:

Valamennyi települési önkormányzat joga és feladata az óvodai ellátásról való gondoskodás. A kormányhivatal által készített megyei/fővárosi köznevelési fejlesztési tervben foglaltakkal összhangban a 2000 főt meghaladó lakosságú települési önkormányzat – törvényben meghatározott feltételek alapján – átvállalhatja a fenntartást, azt szerződéssel veheti át az államtól az alábbi feladatot ellátó intézmények esetében:

- általános iskola,
- középiskola,
- alapfokú művészeti iskola,
- kollégium
- többcélú intézmény
- gyógypedagógiai intézmény,
- felnőttoktatás.

1. Intézményi oldal

- A köznevelés *struktúrájának* (hány intézmény, hol, milyen feladatellátással) megyei kormányhivatalokon keresztül történő *központi tervezése és ellenőrzése*
- A *pedagógiai ellátórendszer* (nevelési tanácsadás, szakszolgálatok, pedagógiai intézetek) kormányhivatalok alatti szakigazgatási szervvé alakítása, *egységes és állami működés biztosításával*
- Az *állami alkalmazottként szereplő pedagógusok* bérének Kincstáron keresztül történő közvetlen kifizetése, kormányhivatalokon belüli nyilvántartása, illetve a létszám ellenőrzése
- A *kistelepülési iskolák* (1-4. osztály) költséghatékonyságtól független *állami finanszírozása*
- A magasabb iskolák kötött és finanszírozható osztálylétszám szerinti körzetesítése, csoportosítása, ezzel a *működtetés és finanszírozás racionalizálása*

2. Munkaerő-piaci oldal

- Az általános iskolai nevelés-oktatás színvonalának jelentős javítása
- A hároméves, duális rendszerű szakképzés bevezetése
- A tankötelezettség korhatárának leszállítása
- A szakiskolai kötelező beiskolázás megszüntetése
- A képzettség nélküli lemorzsolódás megakadályozása a szakképzésbe vezető híd-programokkal
- A szakközépiskolák szakképzési vetületének megerősítése

- A gimnáziumba történő belépés minőségi követelményekhez és keretszámhoz történő kötése

3. Oktatási oldal

- Egységes Nemzeti Alaptanterv (NAT), az eddigivel szemben *meghatározott tananyaggal* kiegészítve. Ennek alapján kötelező kerettantervek alkalmazása
- A NAT és a kerettantervek alapján egységes és áttekinthető tankönyvpiac, állami irányítású terjesztéssel, az alternatív engedélyezett (finanszírozott) tankönyvek számának minimalizálásával, tartós tankönyvvé és az általános iskolában ingyenessé tételével (ez utóbbiból a bevezetést követő második évtől kezdődően jelentős költségvetési megtakarítás várható)
- Korszerű és eddig elhanyagolt oktatási tartalmak kötelező megjelentetése (többször testnevelés, művészet, honvédelmi nevelés, KRESZ, egészségnevelés, családi életre nevelés, pénzügyi-fogyasztóvédelmi ismeretek, hon- és népismeret stb.)
- Az idegen nyelvek tanulásának minőségi és mennyiségi mutatókkal mérhető jelentős javulása
- Egységes szakmai intézményellenőrzési rendszer bevezetése
- Az érettségi vizsga súlyának és követelményeinek emelése
- A pedagógus életpálya 2013 őszén történő bevezetésével a pedagógusok ellenőrzésének és minősítésének színvonal-emelő jelentősége

4. Társadalompolitikai, nevelési oldal

- Tényleges esélyek teremtése mind a felzárkóztatás, mind a tehetségfejlesztés oldalán
- Kiszámítható, követelményeken alapuló iskolarendszer
- Az „átjárás” lehetőségeinek valódi megteremtése a „zsákutcás” életutak elkerülése érdekében
- A jelenlegi „értéksemleges” törvény és közoktatás helyett értékeken alapuló köznevelési rendszer
- Az egyéni jogok hangsúlyozása helyett a közösségi érdekek és értékek
- A fegyelmi ügyek szigorú szabályozása
- Kötelező közösségi szolgálat
- Az óvodáztatás megerősítése, ezzel a későbbi szocializációs és tanulmányi különbségek kialakulásának megelőzése
- Nagyobb iskolacentrumok szerveződésével, a kollégiumi hálózat erősítésével a vidéki Magyarország szellemi és gazdasági potenciáljának növelése

2011. évi ...törvény

a nemzeti köznevelésről

Indokolt a javaslat címének a megváltoztatása, arra való tekintettel, hogy a törvény nemcsak nevelési, hanem oktatási feladatokról is szól. Ebből adódóan a javasolt cím:

„... törvény a nemzeti köznevelésről és közoktatásról”.

Ezzel összhangban köznevelés-közoktatás rendszeréről indokolt szólni a javaslatban. A továbbiakban e kérdéssel az észrevételek nem foglalkoznak, értelemszerűen ez a módosítás érinti az összes e körbe tartozó rendelkezéseket.

A nemzet felemelkedésének zálogaként a magyar oktatásügy nemes hagyományait a jelen kor elvárásaival és a jövő lehetőségeivel ötvözve a felnövekvő nemzedékek hazafias nevelése és minőségi oktatása érdekében az Alaptörvényben foglalt művelődéshez való jog, a nemzeti és etnikai kisebbségek anyanyelvi oktatáshoz való jogának megvalósítása, a köznevelés résztvevői kötelességeinek és jogainak meghatározása, továbbá korszerű tudást biztosító köznevelési rendszer irányítása és működtetése céljából az Országgyűlés a következő törvényt alkotja:

1. A törvény célja és alapelvei

1. § (1) A köznevelési rendszer célja, hogy a lélek, a test és az értelem arányos fejlesztésével, a személyiség, a közösségek és a természet harmóniájának elősegítése által, a készségek, képességek, ismeretek, jártasságok, attitűdök és az erkölcsi rend összhangjának megteremtésével a lehető legteljesebb önálló életre és céljainak elérésére képes embereket neveljen. Kiemelt célja a nevelés-oktatás eszközeivel a társadalmi leszakadás megakadályozása és a tehetséggondozás.

Az 1. § (1) bekezdése jelen formájában meglehetősen nehezen áttekinthető. Ezért a következő szöveg felvételét javasoljuk:

„A köznevelés-közoktatás rendszerének célja elősegíteni a gyermek személyiségének kibontakozását, szellemi és fizikai tehetségének, képességének lehető legteljesebb mértékű kifejtését. Kiemelt célja a nevelés-oktatás eszközeivel a társadalmi leszakadás megakadályozása és a tehetséggondozás.”

(2) A köznevelés közszolgálat, amely a felnövekvő nemzedék érdekében a magyar társadalom hosszú távú fejlődésének feltételeit teremti meg, és amelynek általános kereteit és garanciáit az állam biztosítja. A köznevelés egészét a tudás, az igazságosság, a rend, a szabadság, a méltányosság, a szolidaritás erkölcsi és szellemi értékei, valamint az egyenlő bánásmód határozzák meg. A köznevelés egyetemlegesen szolgálja a közjót és a mások jogait tiszteletben tartó egyéni célokat.

(3) A nevelési-oktatási intézmények pedagógiai kultúráját az egyéni bánásmódra való törekvés, a gyermek, a tanuló elfogadása, a bizalom, a szeretet, az empátia, az életkornak megfelelő követelmények támasztása, a feladatok elvégzésének ellenőrzése és a gyermek, tanuló fejlődését biztosító objektív értékelés jellemzi.

2. § (1) Az Alaptörvényben foglalt ingyenes és kötelező alapfokú, ingyenes és mindenki számára hozzáférhető középfokú nevelés-oktatáshoz való jog biztosítása az érettségi megszerzéséig, valamint az első szakképesítésre történő felkészítés a magyar állam közszolgálati feladata.

(2) Az állam, a települési és nemzetiségi önkormányzatok, valamint az egyházak által fenntartott intézményekben az óvodai nevelés, az óvodai nevelést és az iskolai nevelés-oktatást kiegészítő pedagógiai szakszolgálatok igénybevétele, valamint a kollégiumi ellátás az ingyenes oktatásban részt vevő, e törvényben meghatározott feltételeknek megfelelő tanulók számára térítésmentes.

**A Pedagógusok Szakszervezete részletes szakértői - a köznevelési törvénytervezettel
egybeszerkesztett - véleménye**

---

(3) Köznevelési intézményt az állam, e törvény keretei között települési önkormányzat, a nemzetiségi önkormányzat, Magyarországon nyilvántartásba vett egyházi jogi személy, továbbá más szervezet vagy személy alapíthat és tarthat fenn, ha a tevékenység folytatásának jogát – jogszabályban foglaltak szerint – megszerezte.

(4) A tankönyvek az általános iskolában térítésmentesek, az iskola tulajdonát képezik.

Az alapelveket – 2. § - a következő rendelkezésekkel indokolt kiegészíteni:

„(5) Az állam és a települési önkormányzat a nevelés és oktatás terén vállalt feladatainak gyakorlása során köteles tiszteletben tartani a szülőknek, illetve a gyámnak (a továbbiakban a szülő és a gyám együtt: szülő) azt a jogát, hogy gyermekük vallási és világnézeti meggyőződésüknek megfelelő nevelésben és oktatásban részesülhessenek. A szülő ezt a jogát gyermeke érdekének megfelelően gyakorolhatja, oly módon, hogy tiszteletben tartja annak lelkiismeret- és vallásszabadsághoz való jogát, továbbá véleményét – korától és érettségétől függően – figyelembe veszi.

(6) A köznevelés-közoktatás szervezésében, irányításában, működésében, feladatainak végrehajtásában közreműködők döntéseik, intézkedéseik meghozatalakor a gyermek mindenek felett álló érdekét veszik figyelembe.

(7) A közoktatás szervezésében, irányításában, működésében, feladatainak végrehajtásában közreműködők a gyermekkel, tanulóval kapcsolatos döntéseik, intézkedéseik meghozatalakor az egyenlő bánásmód követelményét kötelesek megtartani.”

Ezek az alapelvek következnek a nemzetközi szerződésekből, mindenekelőtt a Gyermekek jogairól szóló Egyezményből.

3. § (1) A köznevelés középpontjában a gyermek, a tanuló, a pedagógus és a szülő áll, akiknek kötelességei és jogai egységet alkotnak.

(2) A köznevelésben a nevelés és oktatás feladatát a gyermek szülei, gondviselői megosztják a köznevelési intézményekkel és a pedagógusokkal. E közös tevékenység alapja a bizalom, az intézmény és a pedagógusok szakmai hitele.

(3) Az állami és települési önkormányzati nevelési-oktatási intézmény nem nyilváníthat ki vallási vagy világnézeti elkötelezettséget, ugyanakkor elő kell segítenie, hogy a gyermek, tanuló egyházi jogi személy által szervezett fakultatív hit- és vallásoktatásban vehessen részt.

(4) A köznevelés érvényre juttatja a kisebbségek kulturális autonómiájának megfelelő oktatási érdekeket.

(5) A nevelés-oktatás nyelve magyar, nemzetiségi óvodában és iskolában részben vagy egészben a nemzeti-etnikai kisebbség nyelve, a két tanítási nyelvű iskolában – külön jogszabály szerint – részben a célnyelv.

(6) A köznevelés kiemelt feladata az iskolát megelőző kisgyermekkorú fejlesztés, továbbá a sajátos nevelési igényű és a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek, tanulók speciális igényeinek figyelembevétele, optimális fejlődésük elősegítése, a minél teljesebb társadalmi beilleszkedés lehetőségeinek megteremtése.

(7) Az alapfokú, az iskolai rendszerű szakképzést is magában foglaló középfokú nevelés-oktatás és a felsőoktatás az oktatási rendszer egymásra épülő, szerves részei. A köznevelés bármely iskolai szinten felnőttoktatásként is folyhat.

(8) A fenntartó és az iskola a szakképzésről szóló törvényben foglalt feltételekkel vehet részt a szakképzés feladatainak megvalósításában. Az óvoda, az iskola és a kollégium az e törvényben meghatározottak szerint vehet részt a pedagógusképzésben és a pedagógus-továbbképzésben.

(9) A köznevelés rendszerének alapegységei a szakmai önállósággal rendelkező intézmények. Munkájuk minőségét, demokratikus és jogszerű működésüket törvényi szabályozás és állami ellenőrzés biztosítja.

(10) Az iskolarendszer átjárható, így a fogadó intézménynek az e törvényben foglalt keretek között megállapított követelményei alapján más iskolába vagy iskolatípusba akár tanév közben is át lehet lépni.

2. Értelmező rendelkezések

4. § E törvény alkalmazásában

1. alapeladat: a köznevelési intézményalapító okiratában foglalt köznevelési feladat, amely lehet:

- a) óvodai nevelés,
- b) nemzeti vagy etnikai kisebbséghez tartozók óvodai nevelése,
- c) általános iskolai nevelés-oktatás,
- d) nemzeti vagy etnikai kisebbséghez tartozók általános iskolai nevelése-oktatása,
- e) kollégiumi ellátás,
- f) nemzeti és etnikai kisebbségi kollégiumi ellátás,
- g) gimnáziumi nevelés-oktatás,
- h) szakközépiskolai nevelés-oktatás,
- i) szakiskolai nevelés-oktatás,
- j) nemzeti és etnikai kisebbség gimnáziumi nevelés-oktatása,
- k) nemzeti és etnikai kisebbség szakközépiskolai nevelés-oktatása,
- l) nemzeti és etnikai kisebbség szakiskolai nevelés-oktatása,
- m) Hídprogramok keretében folyó nevelés-oktatás,
- n) felnőttoktatás,
- o) alapfokú művészetoktatás,
- p) fejlesztő nevelés, fejlesztő nevelés-oktatás,
- q) pedagógiai szakszolgálati feladat,
- r) a többi gyermekkel, tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók óvodai nevelése és iskolai nevelése-oktatása,
- s) azoknak a sajátos nevelési igényű gyermekeknek, tanulóknak az óvodai, iskolai, kollégiumi ellátása, akik a többi gyermekkel, tanulóval nem foglalkoztathatók együtt,
- t) pedagógiai-szakmai szolgáltatás,

2. beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakvéleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek,

A 4. § 2. pontja nem megfelelően határolja el a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekeket, tanulókat. Ezekről a gyerekekről ugyanis a nevelési tanácsadó készít szakértői véleményt. Ez a hiba többször előfordul a javaslatban. Lehetséges a nevelési tanácsadás megszüntetésének szándéka? Ez súlyos hiba lenne, ezért elfogadhatatlan.

3. egyéb foglalkozás: a tanórákon kívüli egyéni vagy csoportos, pedagógiai tartalmú foglalkozás, amely a tanulók fejlődését szolgálja,

4. emelt szintű oktatás: meghatározott tantárgy kerettanterv szerinti magasabb követelményekkel történő tanítása,

5. feladat-ellátási hely: az a cím, ahol a köznevelési intézmény alapító okiratában foglalt feladat ellátása történik,

6. felmenő rendszer: a tanulmányi és vizsgakövetelmények bevezetésének fokozatos ütemezése, amelynek értelmében a változást az érintett legalacsonyabb iskolai évfolyamon kezdve lehet bevezetni,

7. fenntartó: az a természetes vagy jogi személy, aki vagy amely a köznevelési feladat ellátására való jogosultságot megszerezte vagy azzal rendelkezik, és az e törvényben meghatározottaknak megfelelően a köznevelési intézmény működéséhez szükséges feltételekről gondoskodik,

8. gyermek, tanuló felügyelete a nevelési-oktatási intézményben: a gyermek, tanuló testi épségének megóvásáról és erkölcsi védelméről való gondoskodás, a nevelési-oktatási intézménybe történő belépéstől a nevelési-oktatási intézmény jogszerű elhagyásáig terjedő időben, továbbá a pedagógiai program részeként kötelező, a nevelési-oktatási intézményen kívül tartott foglalkozások, programok ideje alatt,

A Pedagógusok Szakszervezete részletes szakértői - a köznevelési törvénytervezettel egybeszerkesztett - **véleménye**

9. intézmény-átszervezés: minden olyan fenntartói döntés, amely az alapító okirat 21. § (3) bekezdés c)-k) pontjában felsorolt feltételek bármelyikének módosulásával jár, kivéve az olyan vagyont érintő döntést, amely vagy a feladatellátáshoz a továbbiakban nem szükséges,

10. intézményegység: az a szervezeti egység, amelyik a köznevelési intézmény, többcélú intézmény valamely alapfeladatát látja el,

11. kiemelt figyelmet igénylő gyermek, tanuló:

a) különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:

aa) sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló,

ab) beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló,

ac) kiemelten tehetséges gyermek, tanuló,

b) a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, tanuló,

12. kiemelten tehetséges gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki átlag feletti általános vagy speciális képességek birtokában magas fokú kreativitással rendelkezik, és felkelthető benne a feladat iránti erős motiváció, elkötelezettség,

13. magánintézmény: nem állami, nem önkormányzati és nem egyházi fenntartású intézmény,

14. minősítési eljárás: a pedagógus teljesítményét értékelő eljárás, amely a magasabb fokozatba lépéséhez szükséges,

15. nevelési év: az óvodában szeptember 1-jétől a következő év augusztus 31-éig tartó időszak,

16. nevelőtestület: a nevelési-oktatási intézményben közalkalmazotti jogviszony, munkaviszony keretében pedagógus munkakörben, valamint a felsőfokú végzettséggel rendelkező, nevelő és oktató munkát közvetlenül segítő munkakörben foglalkoztatottak közössége,

17. óraadó: megbízási szerződés keretében legfeljebb heti tíz óra vagy foglalkozás megtartására alkalmazott pedagógus, oktató,

18. országos feladat ellátása: országos feladatot lát el a köznevelési intézmény, ha a szolgáltatásait igénybe vevők legalább ötvenegy százaléka – feladat-ellátási helyenként külön-külön vizsgálva, leszámítva azt a megyét (fővárost), ahol a feladat-ellátási hely található – legkevesebb öt különböző megyéből (fővárosból) élők közül kerül ki, feltéve, hogy az adott feladatot ellátó, szolgáltatást nyújtó köznevelési intézményből legfeljebb három működik az országban; továbbá, ha nemzetiségi nevelés, oktatás feladatait látja el, vagy vallási, világnézeti tekintetben elkötelezett nevelést, oktatást folytat és az országban legfeljebb egy ilyen intézmény található, amelyik egy településen, a fővárosban egy kerületben működik,

19. óvodai csoport, iskolai osztály, kollégiumi csoport: az a legalább egy nevelési évre, tanévre alkotott oktatásszervezési egység, amely meghatározott közös pedagógiai feladatok végrehajtására alakul az óvodába, iskolába, kollégiumba felvételt nyert, azonos feladat-ellátási helyre járó gyermekekből, tanulókból,

20. összevont osztály: az általános iskola alsó tagozatán, az alapfokú művészeti iskolában, gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai nevelési-oktatási intézményben legalább kettő, legfeljebb négy iskolai évfolyam tanulóiból alkotott osztály,

21. sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakvéleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (tanulási, figyelem-, vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd,

A 4. § 21. pontja jelen formájában magában foglalja a tanulási, magatartási zavarral küzdő gyermeket is. Tanulási, figyelem - vagy magatartás - szabályozási zavarral a tanuló mindkét helyre besorolható, az elhatárolás azon az alapon történik, hogy súlyos vagy súlyos és tartós az adott zavar. A következő szöveg felvételét javasoljuk:

„21. sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló: az a gyermek, tanuló, aki a szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleménye alapján testi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos,

autista, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, továbbá az is, aki a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének tartós és súlyos rendellenességével küzd.”

A javaslatban világossá kellene tenni, hogy az a gyermek, tanuló, aki a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének súlyos rendellenességével küzd; beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzd. Abban a kérdésben, hogy a gyermek, tanuló beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő, vagy sajátos nevelési igényű, a nevelési tanácsadó megkeresésére a szakértői és rehabilitációs bizottság dönt.

22. szakalkalmazotti értekezlet: a vezetőkből és a köznevelési intézmény alapító okiratában meghatározott alapfeladatra létesített munkakörökben közalkalmazotti jogviszony vagy munkaviszony keretében foglalkoztatottakból állók közössége,

23. székhely: az alapító okiratban meghatározott, a köznevelési intézmény alapfeladatának ellátását szolgáló feladat-ellátási hely, ahol képviseleti jogának gyakorlására jogosult vezetőjének munkahelye található,

24. tagintézmény: az az intézményegység, ahol a székhelytől való távolság vagy a feladatok jellege miatt az irányítási, képviseleti feladatok a székhelyről nem, vagy csak részben láthatók el,

25. tagozat: az általános iskola első-negyedik, valamint az ötödik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelő- oktató munka szakaszára létrehozott szervezeti egység,

A 4. § 25. pontjában a tagozat meghatározása gondokat fog okozni, arra való tekintettel, hogy a statisztikai nyilvántartás szerint létezik a felnőtt tagozat, a nemzetiségi tagozat és a gyógypedagógiai tagozat is. Indokolt ezekkel kiegészíteni a szöveget. Ezt a szervezési formát a javaslat sehol nem alkalmazza, holott kialakult gyakorlat, hogy az iskolának van felnőtt tagozata stb.

26. tanév: az iskolában, kollégiumban szeptember 1-jétől a következő év augusztus 31-éig tartó időszak,

27. tanítási év: ha e törvény másként nem rendelkezik, az iskolában minden év szeptemberének első munkanapjától a következő év június 16-át megelőző utolsó munkanapjáig tartó szorgalmi időszak, az érettségi és a szakmai vizsga évét kivéve; a szakközépiskola és a szakiskola azon szakképzési évfolyamain, amelyeken – a szakképzésről szóló törvényben szabályozott esetekben – közismereti képzés nem folyik, a tanítási év – a tanév rendjéről szóló miniszteri rendeletben meghatározottak szerint – februárban is megkezdhető,

28. tanítási nap: az egyes osztályokban a tanítási órák, továbbá az iskola pedagógiai programjában rögzített, a tanítási órák keretében meg nem valósítható osztály- vagy csoportfoglalkozás, így különösen a tanulmányi kirándulás, környezeti nevelési program, a kulturális, sportrendezvény megtartására fordított nap, ha a foglalkozási órák száma eléri a hármat,

29. tanuló- és gyermekbaleset: minden olyan baleset, amely a gyermeket, a tanulót az alatt az idő alatt vagy tevékenység során éri, amikor a nevelési-oktatási intézmény felügyelete alatt áll, ide nem értve a gyakorlati képzés során bekövetkezett balesetet,

30. telephely: a székhelyen kívül működő feladat-ellátási hely,

31. térségi feladat ellátása: térségi feladatot lát el a köznevelési intézmény, ha öt év átlagában szolgáltatásait legalább ötvenegy százalékban – az intézmény székhelyét leszámítva – kettőnél több megyében, vagy a főváros határain kívül élők veszik igénybe.

3. A pedagógiai munka szakaszai

5. § (1) A köznevelési intézményekben folyó pedagógiai munka szakaszai a következők:

a) az óvodai nevelés szakasza, amely a gyermek hároméves korában kezdődik, és addig az időpontig tart, ameddig a gyermek a tankötelezettség teljesítését meg nem kezdi,

b) az alapfokú nevelés-oktatás szakasza, amely az első évfolyamon kezdődik, a nyolcadik évfolyam végéig tart és két részre tagolódik:

ba) az első évfolyamon kezdődő és a negyedik évfolyam végéig tartó alsó,

bb) az ötödik évfolyamon kezdődő és a nyolcadik évfolyam végéig tartó felső tagozat,

c) a középfokú nevelés-oktatás szakasza, amely a kilencedik évfolyamon kezdődik, és szakiskolában a tizenegyedik, középiskolában a tizenkettedik évfolyam végén fejeződik be (a továbbiakban a b)-c) pont alattiak együtt: az iskolai nevelés-oktatás szakasza),

d) az iskolai nevelés-oktatás szakképesítés megszerzésére felkészítő szakasza, amely – ha e törvény másképp nem rendelkezik – az alapfokú nevelés-oktatás szakasza után kezdődik, és a szakképző iskolában az Országos Képzési Jegyzékben meghatározott szakképzési évfolyamon fejeződik be.

(2) Az óvodai nevelés alapelveit az Óvodai nevelés országos alapprogramja határozza meg. Az óvodák az Óvodai nevelés országos alapprogramja alapján készítik el helyi pedagógiai programjukat.

(3) Az egyes iskolai évfolyamok tananyaga és követelményei egymásra épülnek. A szakiskolában és a szakközépiskolában a középfokú nevelés-oktatás és az iskolai nevelés-oktatás szakképesítés megszerzésére felkészítő szakasza párhuzamosan folyhat.

(4) Az iskolai nevelés-oktatás tartalmi egységét, az iskolák közötti átjárhatóságot a Nemzeti alaptanterv (a továbbiakban: Nat) biztosítja, amely meghatározza az elsajátítandó műveltségtartalmat, valamint kötelező rendelkezéseket állapíthat meg az oktatásszervezés körében, így különösen a tanulók heti és napi terhelésének korlátozására. A Nat-ról szóló kormányrendelet hatálya nem terjed ki a szakiskolában folyó közismereti nevelés-oktatás tartalmi követelményeinek meghatározására. A szakiskolai közismereti nevelés-oktatás tartalmi követelményeire vonatkozó részletes szabályokat külön jogszabály állapítja meg.

(5) A Nat-ban foglaltak érvényesülését a kerettantervek biztosítják. Az egyes iskolatípusokban és oktatási szakaszokban a kerettantervek tartalmazzák a nevelés és oktatás céljait, a tantárgyi rendszert, az egyes tantárgyak témaköreit, tartalmát, a tantárgyak egy vagy két évfolyamra vonatkozó követelményeit, továbbá a tantárgyközi tudás- és képességterületek fejlesztésének feladatait, és meghatározzák a követelmények teljesítéséhez rendelkezésre álló kötelező, valamint az ajánlott időkeretet.

(6) Az iskolafenntartó, a lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló törvény szerinti, az Országgyűlés által elismert magyarországi egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek – e törvény és a Nat keretei között – kerettantervet nyújthatnak be jóváhagyás céljából. Az e §-ban szabályozott eljárások költsége azt terheli, aki az eljárást indította.

Az [5. § \(6\) bekezdését](#) a következők szerint javasoljuk megfogalmazni:

„(6) Az iskolafenntartók - e törvény és a NAT keretei között – kerettantervet nyújthatnak be jóváhagyás céljából. Az e bekezdésben szabályozott eljárás költsége azt terheli, aki az eljárást indította.”

A rendelkezések valamennyi iskolafenntartóra vonatkoznak, így felesleges az egyházak kiemelése. Megfontolást érdemel egyébként a mozaik szavak elhagyása, mivel rontja a szöveg minőségét.

(7) Az iskolai nevelés-oktatás szakképesítés megszerzésére felkészítő szakaszában alkalmazandó kerettantervet a szakképzésről szóló törvény és a szakmai és vizsgakövetelményeket meghatározó miniszteri rendeletek alapján készülő kerettantervek tartalmazzák. A kerettanterveket a szakképzésért és felnőttképzésért felelős miniszter az oktatásért felelős miniszter egyetértésével rendeletben adja ki.

(8) A nemzeti, etnikai kisebbség óvodai nevelése és iskolai oktatása, a két tanítási nyelvű iskolai oktatás, a sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelése, iskolai oktatása, a kollégium nevelés, az alapfokú művészetoktatás az oktatásért felelős miniszter által kiadott rendeletekben foglalt különleges előírásokra épül.

4. Az állami vizsgák rendszere

6. § (1) Az érettségi vizsga állami vizsga, amelyet országosan egységes vizsgakövetelmények (a továbbiakban: központi vizsgakövetelmények) szerint kell megtartani, és amely érettségi végzettséget

tanúsít. Az érettségi vizsga központi vizsgakövetelményeit a vizsgaszabályzat és az érettségi vizsga vizsgakövetelményei alapján kell meghatározni. Az érettségi bizonyítvány jogszabályban meghatározottak szerint felsőoktatási intézménybe való felvételre, szakképzésbe való bekapcsolódásra, valamint munkakör betöltésére, tevékenység folytatására jogosít, a szakmai érettségi továbbá a szakképzésre vonatkozó jogszabályokban meghatározottak szerinti munkakör betöltésére képesít.

A 6. § (1) bekezdése jelenlegi formájában nem értelmezhető. Nem lehet ugyanis megállapítani, hogy mit kell szakmai érettségi vizsgának tekinteni. Elfogadhatatlan az érettségi vizsga egységességének a szétbontása különböző „minőségű” és jogosultságokkal járó érettségi típusokra.

Értelmezhetetlen az „érettségi végzettség” bevezetése, a „középiskolai végzettség” helyett. Létezik egy végzettségi rendszer: alapfokú iskolai végzettség, középfokú iskolai végzettség, felsőfokú iskolai végzettség. Ez a megoldás nyelvtanilag is értelmetlen, olyan mintha a felsőfokú végzettséget átneveznék diplomás végzettségnek. Ez a megoldás azt eredményezi, hogy az összes foglalkoztatási jogszabályt át kell írni, és valamennyi eddigi érettségi bizonyítvány értelmezhetetlenné válik, ki kell cserélni. Helyesebb lenne meghagyni a középiskolai végzettséget az érettségizettek részére és bevezetni a középfokú végzettséget.

A valóságos szándék feltehetően az, hogy a tanulók jelentős részét nem engedik érettségizni, vagy úgy változtatják meg az érettségi követelményeket, hogy nem tud leérettségizni, ezért kell kitalálni egy végzettségtípust azoknak, akik befejezték a középiskola utolsó évfolyamát. Ez a megoldás annak a kormányzati szándéknak a része, hogy minél kevesebben jussanak el a felsőoktatás küszöbéig.

Nincs rendelkezés arra, hogy a tanuló jogosult az állami vizsgára menni, ha befejezte tanulmányait. Nincs utalás a vizsgaszervezésre. Minden garanciális szabály kimaradt a törvényből, ellentétben a Nemzeti Összetartozás Napjával, amely viszont bekerült a törvénybe.

(2) A megyei, fővárosi kormányhivatal (a továbbiakban: kormányhivatal) az általa szervezett érettségi vizsgák után – a külön jogszabályban meghatározott mértékű vizsgáztatási díjat szedhet. A kormányhivatal a vizsgáztatási díj mértékét a honlapján közzéteszi.

(3) A szakképző iskolában az Országos Képzési Jegyzékben meghatározott szakképesítések megszerzésére szervezett szakmai vizsga állami vizsga. A tanuló a szakképzés utolsó évfolyama követelményeinek teljesítése után szakmai vizsgát tehet.

(4) Az Országos Képzési Jegyzékben meghatározott szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményei meghatározásáról és kiadásáról, a szakmai vizsga megszervezéséről, a szakképesítést tanúsító bizonyítványok kiadásáról a szakképzésre vonatkozó jogszabályok rendelkeznek.

(5) Az alapfokú művészeti iskolában művészeti alapvizsgát kell szervezni, és művészeti záróvizsga is szervezhető. A művészeti alapvizsga a továbbképző évfolyamokon való továbbtanulásra jogosít. A művészeti alapvizsga és a művészeti záróvizsga vizsgakövetelményeit, vizsgafeladatait az alapfokú művészeti iskola az oktatásért felelős miniszter rendeletében foglalt keretek között határozza meg.

5. A köznevelési rendszer intézményei

7. § (1) A köznevelési rendszer intézményei:

- a) óvoda,
- b) általános iskola,
- c) gimnázium,
- d) szakközépiskola (a továbbiakban a c)-d) pont alattiak együtt: középiskola),
- e) szakiskola (a továbbiakban a d)-e) pont alattiak együtt: szakképző iskola; a továbbiakban a c)-e) pont alattiak együtt: középfokú iskola),
- f) alapfokú művészeti iskola (a továbbiakban a b)-f) pont alattiak együtt: iskola),
- g) gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai nevelési-oktatási intézmény,
- h) kollégium,
- i) gyakorlóintézmény (a továbbiakban: az a)-i) pont alattiak együtt: nevelési-oktatási intézmény),

A 7. § (1) bekezdésének i) pontját indokolt elhagyni. A § (3) bekezdése egyértelművé teszi, hogy a nevelési-oktatási intézmény mikor lát el gyakorló intézményi feladatokat.

j) pedagógiai szakszolgálati intézmény,

k) pedagógiai-szakmai szolgáltatást nyújtó intézmény (a továbbiakban: az a)-k) pont alattiak együtt: köznevelési intézmény).

(2) A köznevelési intézmény több különböző típusú köznevelési intézmény feladatait is elláthatja, valamint nem köznevelési feladatot ellátó intézménnyel is összevonható e törvényben meghatározott esetben, formában és eljárás megtartásával (a továbbiakban: többcélú intézmény).

(3) A nevelési-oktatási intézmény gyakorló óvodaként, gyakorló iskolaként, valamint gyakorló kollégiumként közreműködhet a pedagógus-képzés, -továbbképzés feladataiban. A gyakorló nevelési-oktatási intézményekben a pedagógusjelöltek szakmai munkáját vezetőtanár irányítja.

(4) Az oktatásért felelős miniszter az (1)-(3) bekezdésben meghatározottakon kívül más köznevelési intézményt is alapíthat, alapítását engedélyezheti, ha az megfelel e törvény, valamint a szakképzésről szóló törvény előírásainak. Engedélyezheti olyan sajátos pedagógiai program alapján nevelő és oktató általános iskola, közép fokú iskola és olyan középiskola alapítását, amelynek nem célja, hogy a tanulót felkészítse az érettségi vizsgára. A kérelemhez mellékelni kell a köznevelési intézmény alapításához jogszabályban meghatározott dokumentumokat, tevékenységével, óvoda és iskola esetén az átadni kívánt ismeretekkel kapcsolatos programot. Az engedéllyel kapcsolatos többletköltségeket a fenntartónak kell viselnie.

(5) Az (1) bekezdés b)-e) és g) pontjában felsorolt iskola – külön jogszabályban meghatározottak szerint – elláthatja a sportiskola feladatait is.

6. Az óvoda

8. § (1) Az óvoda a gyermek hároméves korától a tankötelezettség kezdetéig nevelő intézmény. Az óvoda felveheti azt a körzetében lakó gyermeket is, aki a harmadik életévét a felvételtől számított fél éven belül betölti, feltéve, hogy minden, a településen, fővárosi kerületben, vagy ha a felvételi körzet több településen található, az érintett településeken lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező hároméves és annál idősebb gyermek óvodai felvételi kérelme teljesíthető.

(2) A gyermek abban az évben, amelynek augusztus 31. napjáig a harmadik életévét betölti, a nevelési év kezdő napjától legalább napi négy órában óvodai foglalkozáson vesz részt. Az óvodavezető a szülő kérelmére és a védőnő egyetértésével a gyermek jogos érdekét szem előtt tartva felmentést adhat a kötelező óvodai nevelésben való részvétel alól, ha a gyermek családi körülményei, képességeinek kibontakoztatása, sajátos helyzete indokolja.

(3) A gyermek hároméves korától annak az évnek az augusztus 31. napjáig, amikor az ötödik életévét betölti, az óvodába járási kötelezettségét családi napköziben is teljesítheti, abban az esetben, ha a családi napköziben a szolgáltatást nyújtó személy rendelkezik a 3. mellékletben az óvodapedagógus munkakör betöltéséhez előírt szakképzettséggel.

(4) Az óvodai nevelés 6. melléklet szerinti finanszírozott időkerete magában foglalja a gyermek napközbeni ellátásával összefüggő feladatokhoz szükséges időt is.

A 8. §-ban az óvodai nevelés harmadik életévtől való kötelezővé tétele indokolatlan, különös tekintettel arra, hogy egyébként családi napköziben is eleget lehet tenni ennek a kötelezettségnek. Az óvodai nevelés és a családi napközi közé akkor sem lehet egyenlőséget tenni, ha az előírt szakképesítéssel rendelkezik az, aki családi napközit működtet. Az óvodai nevelés lényege a nevelési program alapján szervezett óvodai foglalkozás. Ez a megoldás ellentétes a szülőknek azzal a jogával, hogy megválassza a gyermekének adandó nevelést, ellentétes az a) cikk (2) bekezdésével: „A szülőknek joguk van megválasztani a gyermeküknek adandó nevelést.” Ellentétes az európai irányelvekkel, és gyakorlattal. Az „Oktatás és képzés 2020” uniós stratégiai is a hátrányos helyzetű gyerekek négy éves kortól való óvodáztatását jelöli meg célként, ajánlásként és nem kötelezettséggént.

7. Az iskolai nevelés és oktatás közös szabályai

9. § (1) A tanulók rendszeres nevelés-oktatása, az érettségi vizsgára, – a szakképzésről szóló törvényben meghatározott kivétellel – a szakmai vizsgára (a továbbiakban együtt: vizsga), valamint a művészeti alapvizsgára történő felkészítése az iskola feladata.

(2) A tanuló vizsgára történő felkészítése a kötelező tanórai foglalkozások keretében történik. A vizsgára történő felkészülést az iskola a választható tanórai foglalkozások keretében segíti.

(3) A szülőket az iskola a megelőző tanév végén tájékoztatja azokról a tankönyvekről, tanulmányi segédletekről, taneszközökről, ruházati és más felszerelésekről, amelyekre a következő tanévben a nevelő és oktató munkához szükség lesz, valamint az iskolától kölcsönözhető tankönyvekről, taneszközökről és más felszerelésekről, továbbá arról is, hogy az iskola milyen segítséget tud nyújtani a szülői kiadások csökkentéséhez.

(4) A középfokú iskolák az iskolai Nemzeti Összetartozás Napja bevezetéséről, a magyarországi és a külföldi magyar fiatalok közti kapcsolatok kialakításáról és erősítéséről a köznevelésben, valamint a Magyarország határain kívül élő magyarság bemutatásáról szóló OGY határozat alapján a 9-10-11. évfolyamok valamelyikén szervezik meg a határon túli kirándulásokat. A határon túli kirándulásokat a központi költségvetés támogatja. A költségvetési támogatás elbírálásakor előnyt élveznek a külföldi iskolával dokumentált cserekapcsolatban álló hazai iskolák.

(5) A nyolcadik évfolyam sikeres elvégzéséről kiállított bizonyítvány – iskolatípustól függetlenül – alapfokú iskolai végzettséget tanúsít.

(6) A középiskola befejező évfolyamának sikeres elvégzésével középiskolai végzettség szerezhető.

A 9. § (6) bekezdésében középfokú iskolai végzettségről kellene rendelkezni, és nem középiskolai végzettségről. Ez a szabályozás hatalmas problémát fog okozni, hiszen eddig minden kiadott érettségi bizonyítvány középiskolai végzettséget tanúsít. A jövőben a kétfajta középiskolai végzettség elhatárolása problémát jelenthet.

Indokolt a paragrafus kiegészítése az iskolai évfolyamok számozására vonatkozó előírásokkal. Ennek elmaradása esetén gondot fog okozni a hat, illetve nyolc évfolyammal működő gimnáziumok évfolyamainak számozása.

(7) A gimnáziumban és a szakközépiskolában a kilencedik évfolyamot nyelvi előkészítő évfolyam előzheti meg, valamint a nevelés-oktatás két tanítási nyelven is folyhat, feltéve hogy a gimnázium, a szakközépiskola a külön jogszabályokban meghatározott feltételeknek megfelel.

8. Az általános iskola

10. § Az általános iskolában nyolc évfolyamon országosan egységes követelmények szerint alapfokú nevelés-oktatás folyik. Az általános iskola a tanulót az érdeklődésének, képességének és tehetségének megfelelően felkészíti a középfokú iskolai továbbtanulásra.

9. A gimnázium

11. § (1) A gimnázium négy, hat vagy nyolc évfolyammal működő nevelési-oktatási intézmény, ahol általános műveltséget megalapozó, valamint érettségi vizsgára és felsőfokú iskolai tanulmányok megkezdésére, munkába állásra felkészítő nevelés-oktatás folyik.

(2) A gimnázium a tehetséggondozás speciális feladatának ellátására akkor működhet hat vagy nyolc évfolyammal, ha az ott folyó oktatás külön jogszabályban meghatározott emelt szintű követelményeknek megfelel. A hat vagy nyolc évfolyamos gimnázium működését a kormányhivatal engedélyezi.

(3) A feltételeket nem teljesítő intézményekben a hat vagy nyolc évfolyamos gimnáziumi nevelés-oktatás felmenő rendszerben megszűnik.

10. A szakközépiskola

12. § (1) A szakközépiskolának szakmai érettségi végzettséget adó érettségire, szakirányú felsőfokú iskolai továbbtanulásra, szakirányú munkába állásra felkészítő, valamint általános műveltséget megalapozó négy középiskolai évfolyama van, ahol szakmai elméleti és gyakorlati oktatás is folyik. A szakközépiskolában a tizenkettedik évfolyamot követően az Országos Képzési Jegyzékben meghatározottak szerint az utolsó középiskolai évfolyam elvégzéséhez vagy érettségi végzettséghez kötött, a szakmai érettségi vizsga ágazatához tartozó szakképesítés szakmai vizsgájára történő felkészítés folyik. A szakközépiskolai nevelés-oktatás a kilencedik évfolyamon kezdődik és a tizenkettedik évfolyamon fejeződik be.

A 12. § (1) bekezdésében a szakmai érettségi vizsga nem értelmezhető. Valahol a törvényben meg kéne határozni az érettségi vizsga és a szakmai érettségi vizsga közötti különbséget, vagy legalább utalni kellene az érettségi vizsga vizsgaszabályzatára. Megjegyzendő egyébként, hogy elfogadhatatlan az a különbségtétel, amely ily módon megalósul a gimnázium és a szakközépiskola között. A gyakorlatban a szakközépiskolába járó tanulók így kirekesztődnek az „elit” felsőoktatásból. Arra sincs utalás egyébként, hogy a szakközépiskola után a tanuló tehet-e „rendes érettségi vizsgát” vagy sem. Arra sincs válasz, hogy ha a tanuló a szakközépiskolai tanulmányai után nem szakmai érettségi vizsgát akar tenni, hanem gimnáziumi érettségi vizsgát, akkor joga van-e erre vagy sem.

(2) A szakközépiskolában az Országos Képzési Jegyzékről szóló kormányrendeletben meghatározott ágazatokban tehető munkakör betöltésére képesítő szakmai érettségi vizsga, továbbá az Országos Képzési Jegyzékben meghatározott, a szakmai érettségi vizsga ágazatához tartozó szakképesítés szereshető.

(3) A kilenc-tizenkettedik évfolyamon az ágazathoz tartozó, érettségihez kötött szakképesítések közös elemeinek tartalmát magában foglaló szakmai elméleti és gyakorlati oktatás folyik, az egységes kerettanterv szerinti közismereti képzés mellett.

(4) Művészeti szakközépiskolák tehetséggondozás keretében külön program szerint folytatják a felkészítést, amely során a szakképzés és az iskolai nevelés-oktatás szakasza követelményeinek teljesítése egymástól függetlenül folyhat (a továbbiakban: párhuzamos oktatás).

(5) Párhuzamos oktatás esetén a tanuló az iskolai nevelés-oktatás szakasza és a szakképzés követelményeit ugyanabban az iskolában, eltérő évfolyamokon is teljesítheti.

11. A szakiskola

13. § (1) A szakiskolának – a speciális és készségfejlesztő szakiskola kivételével, továbbá a szakképzésről szóló törvényben meghatározott szakiskolai képzési formák kivételével – első, második és harmadik, az adott szakképesítés megszerzéséhez szükséges közismereti képzést és szakmai elméleti és gyakorlati oktatást magában foglaló szakképzési évfolyama van.

(2) A szakiskolában az Országos Képzési Jegyzékben meghatározott, kerettantervben kiadott szakképesítések körében folyhat szakképzés. A közismereti oktatás a szakiskolában a szakiskolai közismereti kerettanterv alapján folyik. A szakiskolában a szakmai vizsgára történő felkészítésre vonatkozó további rendelkezéseket a szakképzésről szóló törvény határozza meg. A szakiskolában, ha a művészeti szakmai vizsgára készít fel párhuzamos oktatás is folyhat.

(3) A sajátos nevelési igényű tanulók iskolai nevelés-oktatása céljából a szakiskola

a) speciális szakiskolaként működhet, ha a többi tanulóval fogyatékosága miatt együtt haladásra képteleneket készít fel szakmai vizsgára, vagy nyújt részükre munkába álláshoz és életkezdéshez szükséges ismereteket; az évfolyamok száma a speciális kerettanterv szerint meghatározott,

b) készségfejlesztő speciális szakiskolaként működik, ha a középsúlyos értelmi fogyatékos tanulók részére biztosítja az életkezdéshez való felkészülést, a munkába állást lehetővé tevő egyszerű betanulást igénylő munkafolyamatok elsajátítását; az évfolyamok száma a speciális kerettanterv szerint meghatározott.

(4) A szakmai vizsga letételét követően a tanuló két év alatt középiskolában készülhet fel az érettségi vizsgára.

(5) Alapfokú iskolai végzettség hiányában a szakiskolába történő felvétel feltétele:

a) a 16. életév betöltése és

b) a szakiskolában szervezett Hídprogram szerinti tanév teljesítése.

A 13. §-ban elfogadhatatlan, hogy az alapfokú iskolai végzettség ne jogosítsa fel a tanulót arra, hogy belépjen a szakiskolába. Ennek ugyanis az lesz a következménye, hogy a Hídprogramban részt vevő tanulók tankötelezettsége megszűnik, és nem lesz olyan iskola, amelyik köteles lenne felvenni. Olyan rendszert kell kialakítani, amely garantálja, hogy a tankötelezettség végéig be tudjon kapcsolódni a tanuló az iskolai oktatásba. Elfogadhatatlan, hogy az általános iskola állapítsa meg, hogy az általa egész napos oktatásban felkészített tanuló még a szakiskolába lépéshez szükséges felkészítést sem kapta meg. Ráadásul a HÍD I. Program után még felvételi vizsgát is tenni kell, vagyis még a HÍD I. Program sem garantálja a tanuló bejutását a szakiskolába.

Egyértelművé kell tenni, hogy a Hídprogramot a szakiskolák szervezik, és egyértelművé kell tenni azt is, hogy a Hídprogramot sikeresen teljesítő tanuló beléphet a szakképzésbe.

12. Hídprogramok

14. § (1) A Hídprogramok segítséget nyújtanak a tanulónak a középfokú nevelés-oktatásba, szakképzésbe való bekapcsolódáshoz vagy a munkába álláshoz, valamint az önálló életkezdéshez szükséges ismeretek megszerzéséhez.

(2) Az a tanköteles korú tanuló, aki alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik, de középfokú iskolába nem nyert felvételt, tanulmányait az általános iskola kezdeményezésére a Híd I. programban folytathatja. A Híd I. programban nyújtott képzés pótolja a továbbtanuláshoz szükséges, de hiányzó alapvető ismereteket, kompetenciákat, felkészít tanulási módszerek elsajátításra, fejleszti a szakma elsajátításához szükséges készségeket. A Híd I. program keretében a tanuló középfokú iskolába történő felvételi vizsgát tehet. A program végén tanulmányi követelményeinek teljesítéséről tanúsítványt kap.

(3) Ha az alapfokú iskolai végzettséggel rendelkező tanköteles tanuló tanulmányait középfokú iskolában nem kívánja folytatni, az általános iskola kezdeményezi a tanuló felvételét a Híd II. programba. A Híd II. programban nyújtott képzés tanulásra motivál, fejleszti a szakma elsajátításához szükséges készségeket, szakmacsoporton belüli pályaeorientációs feladatokat lát el, részsakképesítés megszerzésére készíthet fel. A Híd II. program záróvizsgával zárul, amelyről a szervező iskola tanúsítványt állít ki. A sikeres záróvizsga részsakképesítést tanúsít és középfokú iskolában történő továbbtanulásra jogosít.

(4) Aki a Híd I. programban nem teljesítette a tanulmányi követelményeket, tanulmányait a Híd II. programban folytathatja. Az a tanköteles korú tanuló, aki a Híd II. programban nem teljesítette a tanulmányi követelményeket, tankötelezettségét a Híd II. program megismétlésével teljesítheti.

(5) A Hídprogram keretein belül szervezhető olyan osztály is, amely az Országos Képzési Jegyzékről szóló kormányrendeletben meghatározott szakképesítések körében folytatott szakiskolai képzés megkezdésére készíti fel azokat a tanulókat, akik általános iskolai tanulmányaikat a tankötelezettségük végéig nem tudták teljesíteni.

(6) A Hídprogramban folytatott képzéshez az oktatásért felelős miniszter nevelési-oktatási programokat ad ki.

13. A gyógypedagógiai nevelési-oktatási intézmény, konduktív pedagógiai intézmény

15. § (1) A gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai nevelési-oktatási intézmény a kizárólag fogyatékos gyermekeket, tanulókat ellátó nevelési-oktatási intézmény, amely a szakértői bizottság véleménye alapján vehető igénybe.

Elfogadhatatlan, hogy a javaslat lényegében megszüntetni a sajátos nevelési igényű gyermekek integrált nevelését. A 15. § (1) bekezdése csak olyan intézményekről rendelkezik, amelyben kizárólagosan fogyatékos gyermeket nevelnek. Számos olyan iskola működik ma az országban, amelyben együtt nevelik a sajátos nevelési igényű gyermekeket a többiekkel. Erre továbbra is szükség van. Nem értelmezhető egyébként az sem, hogy miért tér vissza a javaslat egy olyan fogalomhoz, amely személyiségi

**A Pedagógusok Szakszervezete részletes szakértői - a köznevelési törvénytervezettel
egybeszerkesztett - véleménye**

problémákat vet fel. A sajátos nevelési igényű fogalom bevezetése az érdekeltek kezdeményezése alapján történt.

(2) Ha a sajátos nevelési igényű gyermek súlyos és halmozottan fogyatékos, attól az évtől kezdve, amelyben a harmadik életévét betölti, fejlesztő nevelésben, fejlesztő nevelés-oktatásban vesz részt. A fejlesztő nevelést, fejlesztő nevelés-oktatást a gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai nevelési-oktatási intézmény szervezi egyéni vagy csoportos formában

- a) saját intézményében külön erre a célra létrehozott csoportban,
- b) otthoni ellátás keretében,
- c) abban az intézményben, amely a gyermek ápolását, gondozását ellátja.

(3) A súlyos és halmozottan fogyatékos gyermek annak a tanítási évnél az első napjától, amelyben a hatodik életévét betölti, fejlesztő nevelés-oktatás keretében teljesíti a tankötelezettségét. A fejlesztő nevelést, fejlesztő nevelés-oktatást az oktatásért felelős miniszter rendeletében foglalt alkalmazásával kell megszervezni, oly módon, hogy a heti fejlesztő foglalkozások száma elérje a húsz órát. Megszervezésekor e törvénynek a tankötelezettségre, a pedagógiai munka szakaszaira, a Nat-ra és a kerettantervekre, az intézménytípusokra, a tanítási év rendjére, a tanítási, képzési idő rendjére, a tanulói jogviszony létesítésére, a kötelező felvételt biztosító iskolára, a gyermek, tanuló kötelességének teljesítésére és a felnőttoktatásra vonatkozó rendelkezéseit nem lehet alkalmazni.

(4) A fejlesztő nevelés-oktatásban a tanuló annak a tanítási évnél az utolsó napjáig köteles részt venni, amelyben betölti a tizenhatodik életévét és annak a tanítási évnél az utolsó napjáig vehet részt, amelyben betölti a huszonharmadik életévét. A fejlesztő nevelésben, fejlesztő nevelés-oktatásban a tanulókat a fogyatékoságuk, fejlettségük és életkoruk alapján osztják be fejlesztő csoportokba.

Nem értelmezhető az sem, hogy a sajátos nevelési igényű tanulók tankötelezettsége a (4) bekezdés szerint miért nem hosszabbodik meg. Az ő felkészítésük hosszabb időt igényel az általános szabályokhoz képest.

(5) Ha a tanuló – a szakértői bizottság szakvéleményében foglaltak szerint – iskolába járással nem tud részt venni a fejlesztő nevelés-oktatásban, a tankötelezettségét a fejlesztő nevelés-oktatást nyújtó iskola által szervezett egyéni fejlesztés keretében teljesíti. Az egyéni fejlesztés megszervezhető

- a) otthoni ellátás keretében,
- b) abban az intézményben, amely a gyermek ápolását, gondozását ellátja.

(6) A sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló neveléséhez és oktatásához az alábbi feltételek szükségesek:

- a) a gyermek, tanuló külön neveléséhez és oktatásához a sajátos nevelési igény típusának és súlyosságának megfelelő gyógypedagógus, konduktor foglalkoztatása, a neveléshez és oktatáshoz szükséges speciális tanterv, tankönyv és egyéb segédlet,
- b) egyéni előrehaladású képzéshez, integrált óvodai neveléshez, iskolai nevelés-oktatáshoz, fejlesztő felkészítéshez, az illetékes szakértői bizottság által meghatározottak szerinti foglalkozáshoz szakirányú végzettségű gyógypedagógus, a foglalkozásokhoz speciális tanterv, tankönyv, valamint speciális gyógyászati és technikai eszközök,
- c) a szakértői bizottság által meghatározott fejlesztő feladatok.

(7) A sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló neveléséhez, oktatásához szükséges speciális szakképzettséggel rendelkező szakember utazó gyógypedagógusi hálózat útján is biztosítható. Az utazó gyógypedagógusi hálózat megszervezése és működtetése a kormányhivatal feladata.

A 15. § nem rendelkezik a korai fejlesztésről és gondozásról, továbbá azokról a nem közoktatási intézményekről, amelyek részt vesznek e feladat megvalósításában. Léteznek a gyógypedagógiai nevelésben és oktatásban részt vevő intézmények.

14. Az alapfokú művészeti iskola

Az alapfokú művészeti iskola az nem kapcsolódik az általános iskolához, illetve a középfokú iskolához, attól önálló ismereteket ad át. Nem érhető egyébként miért kell megváltoztatni a jelenlegi elnevezést.

16. § (1) Az alapfokú művészeti iskola feladata, hogy kiegészítse az általános és középfokú iskolában folyó művészeti nevelést, fejlessze a művészi tehetségeket, igény esetén felkészítsen szakirányú továbbtanulásra.

(2) Az alapfokú művészeti iskolának legalább hat és legfeljebb tizenkettő évfolyama van, melynek keretei között az oktatás előképző, alapfokú és továbbképző évfolyamokon, zeneművészet, képző- és iparművészet, báb- és színművészet, táncművészet ágakban folyhat. A tanuló az utolsó alapfokú évfolyam befejezését követően művészeti alapvizsgát, az utolsó továbbképző évfolyam elvégzését követően pedig művészeti záróvizsgát tehet.

15. A kollégium

17. § (1) A kollégium az iskolai tanulmányok folytatásához szükséges feltételeket akkor biztosítja, ha az

- a) a lakóhelyüktől távol tanulók számára a szabad iskolaválasztáshoz való joguk érvényesítéséhez, nemzetiségi nyelven vagy gyógypedagógiai nevelési-oktatási intézményben való tanulásukhoz,
- b) a tanuló testi-lelki egészségét veszélyeztető, tanulását akadályozó otthoni körülmények miatt szükséges.

A 17. § (1) bekezdésében nem értelmezhető az „akkor biztosítja” kitétel. A kollégium minden esetben ellátja azokat a feladatokat, amelyek a javaslatban felsorolásra kerülnek.

(2) Kollégiumi nevelés és lakhatáson kívüli ellátás biztosítható annak a tanulónak is, akinek férőhely hiányában nem lehet kollégiumi elhelyezést biztosítani (a továbbiakban: externátusi ellátás). A kollégiumi ellátás tízéves kortól – a testi, érzékszervi, értelmi fogyatékoság miatt sajátos nevelési igényű gyermekek és tanulók esetében az óvodai nevelés kezdetétől – vehető igénybe.

(3) A kollégium – jogszabályban meghatározottak szerint – szakkollégiumként is működhet. A szakkollégium célja, hogy saját pedagógiai program kidolgozásával személyközpontú tehetséggondozást végezzen. A kollégiumi nevelés a Kollégiumi nevelés országos alapprogramjának figyelembevételével a helyi pedagógiai program szerint folyik.

(4) A kollégium munkarendjét úgy kell meghatározni, hogy alkalmazkodjék a tanulói iskoláinak munkarendjéhez.

16. A pedagógiai szakszolgálatok

18. § (1) A szülő és a pedagógus nevelő munkáját, valamint a nevelési-oktatási intézmény feladatainak ellátását pedagógiai szakszolgálat segíti.

(2) Pedagógiai szakszolgálat

- a) a gyógypedagógiai tanácsadás, korai fejlesztés és gondozás,
- b) a fejlesztő nevelés, fejlesztő nevelés-oktatás,
- c) a tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs tevékenység, továbbá az országos szakértői és rehabilitációs tevékenység,
- d) a nevelési tanácsadás,
- e) a logopédiai ellátás,
- f) a továbbtanulási, pályaválasztási tanácsadás,
- g) a konduktív pedagógiai ellátás,
- h) a gyógytestnevelés,
- i) az iskolapszichológiai, óvodapszichológiai ellátás,
- j) a kiemelten tehetséges gyermekek, tanulók gondozása.

(3) A pedagógiai szakszolgálatok feladatainak, működési feltételeinek, feladatai ellátásának részletes szabályait az oktatásért felelős miniszter rendeletben állapítja meg.

17. A pedagógiai-szakmai szolgáltatások

19. § (1) A köznevelési intézmények és fenntartóik, valamint a pedagógusok munkáját, továbbá a tanulói érdekvédelemmel összefüggő tevékenységet pedagógiai-szakmai szolgáltatások segítik.

(2) Pedagógiai-szakmai szolgáltatás

- a) a pedagógiai értékelés,
- b) a szaktanácsadás,
- c) a pedagógiai tájékoztatás,
- d) a tanügy-igazgatási szolgáltatás,
- e) a pedagógusok képzésének, továbbképzésének és önképzésének segítése, szervezése,
- f) a tanulmányi és tehetséggondozó versenyek szervezése, összehangolása,
- g) tanuló-tájékoztató, -tanácsadó szolgálat.

(3) A pedagógiai-szakmai szolgáltatás országosan egységes szakmai irányítás mellett

- a) az állami köznevelési közfeladat-ellátás keretében, továbbá
- b) az egyházi vagy más nem állami, nem önkormányzati nevelési-oktatási intézményfenntartók által fenntartott pedagógiai intézetben

nyújtható.

(4) A pedagógiai-szakmai szolgáltatások az oktatásért felelős miniszter szakmai irányítása mellett láthatók el. Az oktatásért felelős miniszter által kijelölt intézmény szervezi a nemzetiségi óvodai nevelést, iskolai nevelés-oktatást, diákotthoni nevelést segítő pedagógiai-szakmai szolgáltatásokat, továbbá azokat, amelyek helyi szinten nem szervezhetők meg hatékonyan vagy az ágazati irányítás feladatait segítik.

(5) Az állami köznevelési közfeladat-ellátás keretében a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokat az oktatásért felelős miniszter által kijelölt intézmény nyújtja. Az állami fenntartású nevelési-oktatási intézmény a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokat az oktatásért felelős miniszter által kijelölt intézménytől veszi igénybe.

(6) A pedagógiai-szakmai szolgáltatás ellátásának részletes szabályait az oktatásért felelős miniszter rendeletben állapítja meg.

Az egyes pedagógiai szakszolgálatok és a szakmai szolgáltatások feladatait (18-19. §) be kell építeni a törvénybe. Kihagyásuknak semmilyen indoka nincs. Elhagyásuk az egész rendszer bizonytalanná teszik. A javaslatban például állandóan keveredik a nevelési tanácsadás és a szakértői bizottságok feladata.

18. A többcélú intézmény

20. § (1) A többcélú intézmény lehet

- a) egységes óvoda-bölcsőde,
- b) egységes iskola vagy összetett iskola,
- c) közös igazgatású köznevelési intézmény,
- d) általános művelődési központ (a továbbiakban: ÁMK),
- e) egységes gyógypedagógiai, konduktív-pedagógiai módszertani intézmény (a továbbiakban: EGYMI),

(2) Többcélú intézmény akkor létesíthető, ha a létesítés és a működés anyagi, tárgyi, technikai és személyi feltételei valamennyi feladat ellátásához biztosítva vannak.

(3) Az egységes iskola és az összetett iskola pedagógiai feladatellátás tekintetében szervezetileg egységes intézmény.

(4) A közös igazgatású köznevelési intézmény szervezeti és szakmai tekintetben önálló intézményegységek keretében különböző típusú nevelési-oktatási intézmények feladatait látja el.

(5) Az általános művelődési központ szervezeti és szakmai tekintetben önálló intézményegységek keretében nevelési-oktatási intézményi feladatot, továbbá a kulturális, művészeti, közművelődési, sportfeladatok közül legalább egyet ellát.

(6) A közös igazgatású köznevelési intézményben és az általános művelődési központban a nevelő és oktató munkához kapcsolódó, nem köznevelési tevékenységet ellátó intézményegység is működhet.

(7) Nevelő és oktató munkához kapcsolódó, nem köznevelési tevékenység:

a) a felsőoktatás, a köz- és felsőoktatási kutatás, a közművelődés, a kultúra, a művészet, a könyvtár, a muzeális intézmény, a sport,

b) minden olyan gyermekvédelmi, gyermekjóléti, szociális és egészségügyi ellátás, amely gyermekek, valamint tanköteles tanulók számára nyújtható.

(8) A közös igazgatású köznevelési intézményben és az általános művelődési központban a nem köznevelési szolgáltatások körébe tartozó feladatok ellátására és irányítására, az ilyen feladatot ellátó intézményegység létesítésére, tevékenységének engedélyezésére a tevékenységre vonatkozó jogszabályokat kell alkalmazni azzal az eltéréssel, hogy az általános művelődési központ létrehozásakor és működésekor az 67. § (6)-(7) bekezdésben, a 21-22. §-ban, 25. § (1), (4) bekezdésben, 69. § (1) bekezdésben, 83. § (3)-(4) bekezdésben foglaltakat valamennyi intézményegység tekintetében alkalmazni kell.

(9) EGYMI a sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók többi gyermekkel, tanulóval együtt történő nevelésének, oktatásának segítése céljából hozható létre. Az EGYMI – céljaival összhangban – a szakértői bizottsági feladatokon kívül pedagógiai szakszolgálati feladatokat is elláthat. Elláthatja továbbá a családsegítő szolgálat, az iskola-egészségügyi ellátás feladatait, valamint az intézmény keretén belül óvodai, általános iskolai vagy középiskolai feladatot ellátó intézményegységnek kell működnie. Az EGYMI-ben ellátott feladatokra külön-külön szervezeti és szakmai tekintetben önálló intézményegységeket kell létrehozni.

A 20. § (9) bekezdésében indokolt a „mozaikszót” kiírni, vagy legalábbis valahol „bevezetni”.

(10) Ha a települési önkormányzat nem köteles bölcsődét működtetni és a gyermekek száma nem teszi lehetővé az óvodai és bölcsődei csoport külön-külön történő létrehozását, egységes óvoda-bölcsőde hozható létre a legalább második életévüket betöltött, továbbá az óvodai nevelésben ellátható gyermekek közös neveléséhez. Az egységes óvoda-bölcsőde minden, a településen lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező gyermek felvételi kérelmét teljesíteni köteles. Egységes óvoda-bölcsőde szervezeti és szakmai tekintetben önálló intézményegységként működhet minden olyan többcélú intézményben, amely az e §-ban meghatározottak szerint óvodai feladatot is elláthat.

(11) A közös igazgatású köznevelési intézmény és az általános művelődési központ vezetését, az intézményegységek munkájának összehangolását – az egyes intézményegységek azonos számú képviselőiből álló – igazgatótanács segíti, amely – jogszabályban meghatározottak szerint – részt vesz a munkáltatói jogkör gyakorlásában.

Nem lehet tudni, hogy az 1-20. §-ból kihagyott rendelkezések alacsonyabb szintű jogszabályban visszajönnek-e. Ehhez megfelelő felhatalmazást kellene kérni, a javaslatban található felhatalmazás kevés, vagy szándékos, mert nincs ilyen szándék.

19. A köznevelési intézmények alapítása, megszüntetése

21. § (1) A köznevelési intézmény e törvényben meghatározott köznevelési feladatok ellátására létesített intézmény. A köznevelési intézmény a fenntartójától elkülönült, önálló költségvetéssel rendelkező jogi személy, amely a nyilvántartásba való bejegyzéssel, a bejegyzés napján jön létre.

(2) A köznevelési intézmény alapítását az alapító okirat, továbbá – ha a fenntartó a tevékenységet nem jogszabály felhatalmazása alapján látja el – a köznevelési közszolgálati tevékenység folytatására jogosító okirat, a köznevelési intézmény képviselőjére jogosult személy nevének és képviselőjének jogosultságát igazoló dokumentum megküldésével, nyilvántartásba vétel céljából be kell jelenteni. A bejelentést

költségvetési szerv esetén a törzskönyvi nyilvántartást vezető szervnél, más esetben a köznevelési intézmény székhelye szerint illetékes kormányhivatalnál kell teljesíteni.

(3) A köznevelési intézmény alapító okirata tartalmazza

- a) az alapító és a fenntartó nevét és székhelyét,
- b) az intézmény – külön jogszabályban meghatározott – hivatalos nevét,
- c) az intézmény típusát,
- d) az intézmény feladat-ellátási helyét,
  - da) székhelyét,
  - db) tagintézményét,
  - dc) telephelyét,
- e) alapfeladatának, szakfeladatának jogszabály szerinti megnevezését,
- f) nevelési, oktatási feladatot ellátó feladat-ellátási helyenként felvehető maximális gyermek-, tanulólétszámot,
- g) iskolatípusonként az évfolyamok számát,
- h) alapkú művészetoktatás esetén a művészeti ágak, azon belül a tanszakok megnevezését,
- i) szakképzés esetén a szakmacsoportokat és az Országos Képzési Jegyzékben meghatározottak szerint a szakképzés megnevezését és azonosító számát, szakközépiskola esetén az ágazatokat,
- j) a feladatellátást szolgáló vagyont, a vagyon feletti rendelkezés jogát,
- k) a gazdálkodással összefüggő jogosítványokat.

(4) A nyilvántartásba vétellel összefüggő költségeket a kérelem benyújtója viseli. A nyilvántartásban szereplő adatok közhitelesek. A bejegyzett adatokban bekövetkezett változásokat – a (2) bekezdésben meghatározottak szerint – nyolc napon belül be kell jelenteni. A nyilvántartás fennálló és törölt adatai, továbbá az alapító okirat nyilvánosak, azokat bárki megtekintheti, azokról feljegyzést készíthet, továbbá azok adatai elektronikus úton is hozzáférhetők. A nyilvántartásba vétel jogszabálysértés esetén tagadható meg.

(5) A nyilvántartás tartalmazza

- a) a köznevelési intézmény
  - aa) létesítő és módosító alapító okiratának keltét,
  - ab) nevét, alapfeladatának, szakfeladatának jogszabály szerinti megnevezését és valamennyi feladat-ellátási helyét,
  - ac) képviselőjére jogosult személy nevét,
  - ad) adószámát,
  - ae) valamennyi pénzforgalmi számlaszámát,
- b) a nyilvántartásba vétel, létesítés napját,
- c) a fenntartó képviselőjére jogosult személy nevét,
- d) jogutódlásával, átalakulásával, fenntartó-változással, intézményi átszervezéssel kapcsolatos alapítói, fenntartói határozatok számát és a döntést tartalmazó határozatokat,
- e) a megszűnéssel szembe fordított alapítói, fenntartói határozatot, a megszüntető okiratot, a megszűnés idejét és módját.

(6) Ha a köznevelési intézmény székhelye megváltozik, a (2) bekezdésben foglaltak szerint újra nyilvántartásba kell venni, feltéve hogy a kormányhivatal illetékessége is megváltozik. Az ismételt nyilvántartásba vétel a köznevelési intézmény létrejöttének időpontját nem érinti.

(7) A nyilvántartásba vételről szóló jogerős határozat alapján a köznevelési intézmény képviselője köteles nyolc napon belül megkérni az intézmény adószámát és pénzforgalmi számlát nyitni.

(8) A köznevelési intézményt törölni kell a nyilvántartásból, ha

- a) az intézmény fenntartója az intézmény megszüntetéséről határozott,
- b) a fenntartó jogutód nélkül megszűnik,
- c) az egyéni vállalkozó meghal, és nincs olyan jogosult, aki folytatja a fenntartói tevékenységet,
- d) megszűnik a fenntartónak a köznevelés-szolgáltatás szervezési joga, vagy e jogának gyakorlásával felhagy,

**A Pedagógusok Szakszervezete részletes szakértői - a köznevelési törvénytervezettel
egybeszerkesztett - véleménye**

- e) a fenntartó bejelenti, hogy fenntartói jogát nem kívánja tovább gyakorolni, kivéve, ha a fenntartói jog – az e törvényben meghatározottak szerint – új fenntartóra száll át,
- f) a fenntartó egy nevelési, tanítási évnél hosszabb ideig nem működteti,
- g) hatóság súlyos vagy az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés során megállapított szakmai jogszabálysértés miatt a nyilvántartásból való törlését elrendeli.
- (8) A megszűnt intézmény székhelye szerint illetékes kormányhivatal az intézmény telephelye szerint illetékes kormányhivatal bevonásával gondoskodik a gyermekek, tanulók elhelyezéséről.
- (9) E § alkalmazásában súlyos jogszabálysértés, ha
- a) a köznevelési intézmény köztartozása meghaladja az intézmény éves költségvetésének felét és azt a fenntartó egy hónapon belül nem fizeti ki, vagy részletfizetés kérése esetén nem fizetés miatt a fennálló tartozás egy összegben esedékesé válik,
  - b) a köznevelési intézménynek hat hónapot meghaladó lejárt tartozása van és a fenntartó nem tett intézkedéseket ennek rendezése érdekében,
  - c) a köznevelési intézmény a hatósági ellenőrzés keretében megállapított jogszabálysértést az első felszólítást, majd ugyanazon jogszabálysértés miatt kiszabott felügyeleti bírság kiszabását követően sem szünteti meg a határozatban megállapított határidőn belül,
  - d) a fenntartó neki felróható okból február utolsó munkanapjáig nem hagyja jóvá a köznevelési intézmény éves költségvetését, vagy a jóváhagyott költségvetés nem fedezi a köznevelési intézmény alapító okiratában, a fenntartó által jóváhagyott szabályzatokban foglalt feladatok ellátását,
  - e) a köznevelési intézményben folyó nevelő és oktató munka a közbiztonságot, a közrendet, a közegészségügyet, a közkerékcserét sérti, vagy mások jogai, szabadságjogai ellen irányul, továbbá, ha a nevelési-oktatási intézmény a feladatainak ellátásához szükséges feltételekkel nem rendelkezik.
- (10) Szakmai jogszabálysértés, ha az intézmény működése a Nat, a rá érvényes kerettanterv, az érettségi vizsgaszabályzat rendelkezéseit sérti.
- (11) A kormányhivatal a nevelési-oktatási intézmény törléséről értesíti a költségvetési hozzájárulást folyósító szervet.
22. § (1) A köznevelési intézménynek a feladatai ellátásához szükséges feltételekkel rendelkeznie kell. A köznevelési intézmény akkor rendelkezik a feladatai ellátásához szükséges feltételekkel, ha rendelkezik
- a) állandó saját székhellyel, telephely esetén állandó telephellyel, a feladatellátáshoz szükséges helyiségekkel,
  - b) állandó saját alkalmazotti létszámmal, továbbá
  - c) a jogszabályban meghatározott eszközökkel, dokumentumokkal, szabályzatokkal és a működéséhez szükséges pénzeszközökkel.
- (2) Állandó saját székhellyel, telephellyel akkor rendelkezik a köznevelési intézmény, ha a feladatai ellátásához szükséges jogszabályban meghatározott helyiségek – 23. § (10) bekezdésben meghatározott kivétellel – határozatlan időre a kizárólagos használatában állnak. Állandó saját alkalmazotti létszámmal akkor rendelkezik a köznevelési intézmény, ha az alapfeladatának ellátásához szükséges előírt alkalmazotti létszám legalább hetven százalékát határozatlan időre szóló munkaviszonyban vagy közalkalmazotti jogviszonyban foglalkoztatja. Többcélú intézmény esetén az állandó saját alkalmazotti létszám meglétét szervezetileg és szakmailag önálló intézményegységként kell vizsgálni. A köznevelési intézmény feladatainak ellátásáról az alapító, a fenntartó szerv által biztosított pénzeszköz, valamint egyéb bevételei alapján gondoskodik. A köznevelési intézmények fenntartási és működési költségeit a minden év februárjának utolsó munkanapjáig jóváhagyott költségvetésben kell előirányozni.
- (3) A köznevelési intézmény, ha nem sérti az alapfeladatainak ellátását, anyagi haszonszerzésre irányuló tevékenységet is folytathat. Az ebből a tevékenységből származó nyereséget – ha azt a köznevelési intézmény alapfeladatainak ellátásához, vagy a tevékenységben részt vevő tanulók díjazására használják fel – a köznevelési intézmény alapfeladatainak ellátására szolgáló költségvetés megállapításánál figyelmen kívül kell hagyni, és azt az intézménytől nem lehet elvonni.
23. § (1) Ha a köznevelési intézményt nem állami szerv alapítja, működésének megkezdéséhez engedély szükséges.

A 23. § (1) bekezdése alapján a települési önkormányzatnak is működés megkezdéséhez szükséges engedélyt kell kérnie. Megfontolást érdemel, hogy erre szükség van-e. Hasonló a helyzet a kisebbségi önkormányzatok esetében.

(2) Az engedély akkor adható ki, ha a köznevelési intézmény az 22. § (1)-(2) bekezdésben meghatározottak szerint rendelkezik a működéséhez szükséges feltételekkel és működése összhangban van a fővárosi, megyei köznevelés-fejlesztési tervben (a továbbiakban: köznevelés fejlesztési terv) foglaltakkal.

(3) Újonnan induló képzés esetében az 22. § (1)-(2) bekezdésben meghatározottak szerinti működéshez szükséges feltételeket – az iskolatípusnak megfelelő, adott évben nem induló évfolyamok, osztályok, csoportok vonatkozásában – felmenő rendszerben, fokozatosan elégséges megteremteni. A feltételek fokozatos megteremtését a kormányhivatal törvényességi ellenőrzés keretében évente vizsgálja. Ha ennek keretében megállapítást nyer, hogy a (5) bekezdés szerinti ütemtervben vállalt feltételek nem teljesülnek, a működési engedély visszavonásra kerül.

(4) Az engedély kiadása iránti kérelemhez csatolni kell

a) a köznevelési intézmény alapító okiratát,

b) nevelési-oktatási intézmény esetében pedagógiai programját, egyéb köznevelési intézmény esetében a középtávú és egyéves munkatervét, továbbá

c) azokat az okiratokat, amelyekből megállapítható, hogy a működés megkezdéséhez, a köznevelési intézmény feladatai ellátásához szükséges személyi és tárgyi feltételek rendelkezésre állnak.

(5) Újonnan induló képzés esetében a kérelemhez csatolni kell a nevelő és oktató munkához szükséges személyi és tárgyi feltételek megteremtésének külön jogszabályban meghatározott ütemtervét. A kérelem és mellékletei jogszabályban meghatározott adattartalommal nyújthatók be.

(6) Az engedély kiadásáról a kormányhivatal dönt. A kormányhivatal a (2) bekezdés a) pontja tekintetében köteles szakértői véleményt beszerezni. A szakértői véleményt nevelési-oktatási intézmény és pedagógiai szakszolgálati intézmény esetében köznevelési szakértő, pedagógiai-szakmai szolgáltató intézmény esetében az oktatásért felelős miniszter által kijelölt háttérintézmény adja ki.

(7) A kormányhivatal az engedély kiadását akkor tagadhatja meg, ha a nevelési-oktatási intézmény

a) pedagógiai programja az e törvényben, szakmai programja a szakképzésről szóló törvényben meghatározottaknak nem felel meg,

b) nem rendelkezik – az e törvényben foglaltaknak megfelelő – a működéséhez szükséges személyi és tárgyi feltételekkel,

c) újonnan induló képzés esetében a feltételek megteremtésének ütemtervében foglaltak nem megalapozottak, a költségvetésből nem állapítható meg, hogy a feladata ellátásához szükséges költségeket milyen forrásból biztosítják.

(8) Pedagógiai szakszolgálat, pedagógiai-szakmai szolgáltató intézmény esetében a kormányhivatal az engedély kiadását akkor tagadhatja meg, ha

a) nem rendelkezik – az e törvényben és a külön jogszabályban foglaltaknak megfelelő – a működéséhez szükséges személyi és tárgyi feltételekkel,

b) munkaterve nem felel meg a külön jogszabályban foglaltaknak és nincs összhangban az oktatásért felelős miniszter által kijelölt háttérintézmény szakmai irányelvében foglaltakkal.

(9) A nevelési-oktatási intézmény működéséhez szükséges engedély akkor adható ki, ha a nevelési-oktatási intézmény állandó saját székhellyel rendelkezik, továbbá legalább egy, a 4. mellékletben meghatározott maximális létszám befogadására alkalmas óvodai csoport, kollégiumi csoport, továbbá az adott iskolatípusnak megfelelően valamennyi évfolyamra egy-egy iskolai osztály működtetésére alapították, és az ehhez szükséges – jogszabályban meghatározott – személyi és tárgyi feltételek rendelkezésre állnak, újonnan induló képzés esetében felmenő rendszerben, fokozatosan megteremti.

(10) Az egyházi és más nem állami, nem települési önkormányzati fenntartású nevelési-oktatási intézmény akkor rendelkezik állandó saját székhellyel, ha a fenntartója igazolja, hogy a feladatai ellátásához szükséges jogszabályban meghatározott helyiségek feletti rendelkezési jog a nevelési-oktatási intézmény működéséhez legalább öt nevelési évre, tanítási évre biztosított. Ha a nevelési-oktatási

intézmény székhelye másik nevelési-oktatási intézmény által is használt ingatlanban található, az engedélyezési eljárásban vizsgálni kell azt is, hogy az épületben biztosítható-e valamennyi nevelési-oktatási intézmény zavartalan működése, az alapító okiratában megjelölt maximális gyermek-, illetve tanulói létszám fogadása, a nevelőtestületek működése.

(11) Ha a nevelési-oktatási intézménynek a székhelyén kívül másik telephelye is van, a telephelyre az 23. §-ban foglaltak szerint kell engedélyt kérni. A kormányhivatalnak a telephelyen működő tagintézmény tekintetében le kell folytatnia az 23. §-ban meghatározott eljárást, és gyakorolja a fenntartó valamint az intézmény működésének törvényességi és hatósági ellenőrzésével kapcsolatos hatásköröket, azzal az eltéréssel, hogy a nyilvántartásból történő törlésről – megkeresésre – a székhely szerinti működést engedélyező szerv intézkedik.

(12) Ha a köznevelési intézmény tevékenysége vagy székhelye megváltozik, a működési engedélyt a fenntartónak a változás tekintetében ismételtelen be kell szereznie.

24. § (1) A nevelési-oktatási intézmények szakmai tekintetben önállóak. Szervezetükkel és működésükkel kapcsolatosan minden olyan ügyben döntenek, amelyet jogszabály nem utal más hatáskörébe.

(2) A nevelési-oktatási intézmény működésével kapcsolatos döntések előkészítésében, végrehajtásában és ellenőrzésében – jogszabályban meghatározottak szerint – részt vesznek a pedagógusok, a tanulók és a szülők, valamint képviselőik.

(3) A nevelési-oktatási intézmény helyiségeiben, területén párt, politikai célú mozgalom vagy párthoz kötődő szervezet nem működhet, továbbá az alatt az idő alatt, amíg az óvoda, iskola, kollégium ellátja a gyermekek, tanulók felügyeletét, párt vagy párthoz kötődő szervezettel kapcsolatba hozható politikai célú tevékenység nem folytatható.

A 24. § nem illeszkedik a 19. cím alá. Indokolt átvinni a 20. cím alá

A 19. cím alatt nem található rendelkezés az intézményátadások kérdésköréről, indokolt szabályozni az eljárást arra az esetre, ha az intézmény fenntartói jogát adják át. Ekkor nem szükséges a teljes eljárást lefolytatni.

20. A köznevelési intézmény működésének rendje

25. § (1) A köznevelési intézmény működésére, belső és külső kapcsolataira vonatkozó rendelkezéseket a szervezeti és működési szabályzat (a továbbiakban: SZMSZ) határozza meg.

(2) Az óvoda házirendje a gyermeki jogok és köteleességek gyakorlásával, a gyermek óvodai életrendjével kapcsolatos rendelkezéseket állapítja meg. Az iskola és a kollégium házirendje állapítja meg az e törvényben, továbbá a jogszabályokban meghatározott tanulói jogok gyakorlásának és – a tanulmányi kötelezettségek teljesítésén kívül – a kötelezettségek végrehajtásának módját, továbbá az iskola, kollégium által elvárt viselkedés szabályait.

(3) A házirend előírhatja az óvodába, iskolába, kollégiumba a gyermekek, tanulók által bevitt dolgok megőrzésben, öltözésben való elhelyezését vagy a bevitel bejelentését. A házirend az óvodába járáshoz, a tanulói jogviszonyból, kollégiumi tagsági viszonyból származó kötelezettségek teljesítéséhez, jogok gyakorlásához nem szükséges dolgok bevitelét megtilthatja, korlátozhatja vagy feltételhez kötheti. Ha az előírt szabályokat megszegik, a bekövetkezett kárért a nevelési-oktatási intézmény nem felel.

(4) A köznevelési intézmény SZMSZ-ét, a nevelési-oktatási intézmény házirendjét a köznevelési intézmény vezetője készíti el, nevelési-oktatási intézményben a nevelőtestület, más köznevelési intézményben a szakalkalmazotti értekezlet az óvodaszék, iskolaszék, kollégiumi szék, továbbá az iskolai vagy a kollégiumi diákönkormányzat véleményének kikérésével fogadja el. Az SZMSZ, a házirend azon rendelkezéseinek érvénybe lépéséhez, amelyekből a fenntartóra többletkötelezettség hárul, a fenntartó egyetértése szükséges. Az SZMSZ és a házirend nyilvános.

(5) A nevelési-oktatási intézménynek gondoskodnia kell a rábízott gyermekek, tanulók felügyeletéről, a nevelés és oktatás egészséges és biztonságos feltételeinek megteremtéséről, a gyermekek, tanulók

rendszeres egészségügyi vizsgálatának megszervezéséről, ennek keretében különösen, hogy az óvodába járó gyermek, valamint a tankötelezettség végéig az általános iskolába, középfokú iskolába járó tanuló évenként legalább egyszer fogászati, szemészeti és általános szűrővizsgálaton vegyen részt.

(6) A nevelési-oktatási intézmény – a jogszabályban meghatározottak szerint – kivizsgálja és nyilvántartja a tanuló- és gyermekbaleseteket, teljesíti az előírt bejelentési kötelezettséget.

(7) Az óvodai csoportok, iskolai osztályok minimális, maximális és átlagléttségét a 4. melléklet határozza meg. Az óvodai csoportra, iskolai osztályra megállapított minimális és maximális létszámtól akkor lehet eltérni, ha nevelési, tanítási év során az új gyermek átvétele, felvétele miatt indokolt.

A 20. cím alatt nem található rendelkezés a címerhasználatra. E nélkül a közoktatás intézményei a magyar címert nem használhatják.

21. A pedagógiai program

26. § (1) A nevelő és oktató munka az óvodában és az iskolában, a kollégiumban pedagógiai program szerint folyik. A pedagógiai programot a nevelőtestület fogadja el és az intézményvezető hagyja jóvá. A pedagógiai program azon rendelkezéseinek érvénybe lépéséhez, amelyekből a fenntartóra többletkötelezettség hárul, a fenntartó egyetértése szükséges. A pedagógiai programot nyilvánosságra kell hozni.

A 26. § (1) bekezdése jelen formájában nem értelmezhető. Nem lehet megállapítani, hogy a pedagógiai programban mely kérdéseket kell szabályozni. Ha nem akarják a törvényben rögzíteni a pedagógiai program elemeit, akkor felhatalmazást kell kérni alacsonyabb szintű jogszabályban történő szabályozásra.

(2) Az iskola pedagógiai programjának részeként – ha e törvény másként nem rendelkezik – a miniszter által kiadott kerettanterveket kiegészítve helyi tantervet készít. A helyi tanterv megnevezi az oktatásért felelős miniszter által kiadott kerettantervek közül választottat és rendelkezik a kerettantervben meghatározott, a kötelező és nem kötelező tanórai foglalkozások időkerete legfeljebb tíz százalékának felhasználásáról. A kollégium az érdekelt iskola pedagógiai programját figyelembe véve készíti el a pedagógiai programját.

A javaslat 26. §-ának (2) bekezdéséből egyértelmű, hogy az iskolák szakmai önállósága megszűnik. Az időkeret tíz százaléka semmilyen mozgásteret nem nyújt az iskolák részére. Ugyanakkor nem található utalás sem a tanórán kívüli foglalkozások körére, szakkörök, érdeklődési körök, énekkar, stb. Ebből arra lehet következtetni, hogy vagy a kerettanterv fog ezekről rendelkezni, ami példa nélküli, vagy egyáltalán nem kerül megszervezésre ilyen foglalkozás, ami elfogadhatatlan.

(3) A többcélú intézmény egységes, valamennyi nevelési-oktatási feladatot átfogó pedagógiai programot, ennek keretein belül az egyes feladatok ellátásához óvodai pedagógiai programot, iskolai helyi tantervet, kollégiumi pedagógiai programot használ. Az általános művelődési központban működő nevelési-oktatási intézmények pedagógiai programja része a nem köznevelési feladatot ellátó intézményegység tevékenységét is meghatározó pedagógiai-művelődési programnak. A pedagógiai-művelődési program biztosítja a köznevelési és a nem köznevelési közfeladatok egységes elvek szerinti megvalósítását.

(4) Ha az egységes iskola az általános iskola feladatai mellett a gimnázium, a szakközépiskola és a szakiskola feladatai közül legalább egyet ellát, biztosítania kell a tanuló részére a folyamatos továbbhaladás feltételeit, ennek tartalmi és szervezeti követelményeit pedagógiai programjában rögzítenie kell.

(5) Az iskola pedagógiai programját vagy annak módosítását a jóváhagyást követő tanévtől felmenő rendszerben vezetheti be.

22. A tanítási év rendje, a tanítási, képzési idő, az egyéb foglalkozások

27. § (1) Az iskolában a nevelés-oktatást – ha e törvény másképp nem rendelkezik – a nappali oktatás munkarendje szerint a kötelező és választható, egyéni és csoportos, tanórai és egyéb foglalkozások, a kollégiumban a kötelező és választható, egyéni és csoportos foglalkozások keretében csoportbontásokkal kell megszervezni (a továbbiakban: nappali rendszerű iskolai oktatás).

(2) Általános iskolában a nevelés-oktatást a délelőtti és délutáni tanítási időszakban olyan módon kell megszervezni, hogy a foglalkozások legalább tizenhat óráig tartsanak, továbbá tizenhét óráig – vagy addig, amíg a tanulók jogszerűen tartózkodnak az intézményben – gondoskodni kell a tanulók felügyeletéről.

A 27. § (2) bekezdése elfogadhatatlan. Az állam nem kötelezheti a szülőt arra, hogy gyermekét egész nap iskolába járassa. Ráadásul nincs meghatározva ennek az ellátási formának a tartalma. Elfogadhatatlan, hogy a gyermekek foglalkozásokon vegyenek részt reggeltől estig. Az egész napos iskolaotthonos oktatás lényege az önkéntesség, továbbá az, hogy ennek keretei között művészeti, sport és szabadidős foglalkozások vannak. Ebben az ellátási formában az ingyenes étkeztetést is biztosítani kell, hiszen, ha kötelező a részvétel, akkor a szülőt nem lehet kötelezni arra, hogy otthonról hozzon be ebédet, vagy megfizesse az iskolai étkeztetést. Gondoskodni kell továbbá arról is, hogy a tanulók pihenni tudjanak, hiszen erre különösen a 12 év alatti tanulók esetén nagy szükség van.

Értelmezhetetlen az egész napos oktatásban a buktatás, valamint az is, hogy a tanuló nem léphet automatikusan a szakiskolába, mivel az iskola azt állítja, hogy Hídprogramba kell bekapcsolódnia.

(3) A tanév, ezen belül a tanítási év rendjét az oktatásért felelős miniszter rendeletben állapítja meg. Az iskola éves munkatervet készít, amely tartalmazza a szabadon meghatározható tanítás nélküli munkanapokat.

(4) A tanuló heti kötelező tanóráinak számát, beleértve a választható tanóráinak számát a 6. melléklet határozza meg. Az iskola a tanuló heti kötelező tanóráinak száma és az osztályok engedélyezett heti időkerete különbözését egyéb foglalkozás megtartásához és osztálybontáshoz veheti igénybe.

(5) Az általános iskola, a középfokú iskola köteles megszervezni a tanuló heti kötelező óraszámát és az osztályok engedélyezett heti időkeret különbözete terhére a tehetség kibontakoztatására, a hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatására, továbbá az első-negyedik évfolyamra járó tanulók eredményes felkészítésére szolgáló egy-három fős foglalkozásokat. Tehetséggondozásra és felzárkóztatásra osztályonként legalább további heti egy-egy óra biztosított az osztályok 6. mellékletben meghatározott időkerete felett.

(6) Ha az első-negyedik évfolyamra járó tanuló eredményes felkészülése azt szükségessé teszi, lehetővé kell tenni, hogy legalább heti két alkalommal egyéni foglalkozásokon vegyen részt. E rendelkezést kell alkalmazni akkor is, ha a tanköteles tanuló tanulmányi követelmények nem teljesítése miatt második vagy további alkalommal ismétli ugyanazt az évfolyamot.

A 27. § (6) bekezdése a (2) bekezdésre tekintettel teljesen érthetetlen. Az egész napos iskolaotthonos oktatásban a tanulóval való egyéni törődést meg kell oldani. Feladat, hogy felkészítsék a tanulót a következő tanítási napra. Ugyancsak értelmetlen a második vagy további alkalommal történő évfolyamismétlés ebben az ellátási formában.

(7) A beilleszkedési, tanulási nehézség, magatartási rendellenesség vagy a sajátos nevelési igény miatt a szakértői bizottság véleménye alapján, vagy súlyos betegség miatt magántanulónként tanulmányokat folytatók egyéni foglalkozás keretében történő felkészítésére az iskolának tanulónként az osztályok heti időkeretén felül átlag heti tíz óra áll a rendelkezésre. Az időkeret az egyes hetek és tanulók között átcsoportosítható.

(8) A gyógypedagógiai nevelés-oktatásban részt vevő nevelési-oktatási intézményben a sajátos nevelési igényű tanulók részére kötelező egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációs, rehabilitációs tanórai foglalkozásokat kell szervezni. A tanuló annyi egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációs, rehabilitációs tanórai foglalkozáson vesz részt, amennyi a sajátos nevelési igényéből eredő hátránya csökkentéséhez

A Pedagógusok Szakszervezete részletes szakértői - a köznevelési törvénytervezettel egybeszerkesztett - véleménye

---

szükséges. A kötelező egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációs, rehabilitációs tanórai foglalkozások megszervezésének heti időkeretét a 6. melléklet határozza meg.

(9) A szakképző iskolában tanuló heti kötelező óraszámára terhére tanulónként heti öt órában egy-három fős foglalkozást kell szervezni, ha az iskola zeneművészeti vagy artista szakmai vizsgára készít fel.

(10) Ha az összevont osztályban az egyes évfolyamokra a 6. melléklet eltérő mértékű heti kötelező tanórai foglalkozást és az osztályok számára eltérő órakeretet határoz meg, a magasabb évfolyamra megállapított óraszámokat kell alkalmazni.

(11) Az iskola megszervezi a mindennapos testnevelést heti öt testnevelés óra keretében, amelyből legfeljebb heti két óra

a) játékos, egészségfejlesztő testmozgással,

b) a kerettanterv testnevelés tantárgyra vonatkozó rendelkezéseiben meghatározott oktatásszervezési formákkal, műveltségterületi oktatással,

c) iskolai sportkörben való sportolással,

d) versenyszerűen sporttevékenységet folytató igazolt, egyesületi tagsággal rendelkező vagy amatőr sportolói sportszerződés alapján sportoló tanuló kérelme alapján a tanévre érvényes versenyengedélye és a sportszervezete által kiállított igazolás birtokában a sportszervezet keretei között szervezett edzéssel.

váltható ki.

(12) A játékos, egészségfejlesztő testmozgás időtartama legalább harminc perc, amelyet több, legalább tizenöt perces foglalkozás keretében is meg lehet tartani.

(13) Az iskola a kötelező tanórai foglalkozások keretében gondoskodik a könnyített testnevelés szervezéséről.

(14) A legalább négy évfolyammal működő iskola biztosítja az iskolai sportkör működését. Az iskolai sportkör feladatait – az iskolával kötött megállapodás alapján – az iskolában működő diáksport egyesület is elláthatja. Az iskolai sportköri foglalkozások megszervezéséhez – sportágak és tevékenységi formák szerint létrehozott iskolai csoportonként – (a továbbiakban: sportcsoport) hetente legalább kétszer negyvenöt perc biztosítható. A sportköri foglalkozásokat testnevelő szakképzettséggel rendelkező tanár vezeti.

A 27. §-ban rendelkezni kell a nemzetiségi oktatásról is, amelyben többlet-időkeretre van szükség a nemzetiségi nyelv és irodalom ismereteinek átadásához. Ugyanakkor itt kell felhívni a figyelmet arra, hogy a nemzetiségi oktatás megszervezésének speciális szabályai vannak, mivel nyolc szülő kérésére meg kell szervezni. Ebből adódóan más az osztálylétszám és más a pedagógus létszám számításának módja is.

28. § (1) A kollégium a foglalkozásokat kollégiumi csoportonként heti harmincnegyzár órás keretben szervezi meg.

A 28. § (1) bekezdése értelmezhetetlen. Heti 38 órában a kollégiumi foglalkozásokat csak akkor lehet megszervezni, ha a tanuló nem jár iskolába.

(2) A kollégium a kollégiumba felvett és az externátusi elhelyezésben részesülő tanulók részére felzárkóztató, tehetség-kibontakoztató, speciális ismereteket adó felkészítő foglalkozásokat, továbbá a szabadidő eltöltését szolgáló egyéb foglalkozásokat és a tanulóval való egyéni törődést biztosító foglalkozásokat szervez.

(3) A kollégiumban biztosítani kell a pedagógiai felügyeletet azoknak a tanulóknak, akik nem tartózkodnak az iskolában vagy nem vesznek részt kollégiumi foglalkozáson. A kollégium munkarendjét úgy kell meghatározni, hogy a tanuló elhatározása szerint rendszeresen hazalátogathasson. A tanuló tanítási évben hazautazásra – beleértve az évközi szünetek idejét is – nem kötelezhető.

(4) A heti időkeret az iskolában az egyes évfolyamok, osztályok, tanítási év közben a tanítási hetek között, kollégiumban a kollégiumi feladatok, az egyes tanulócsoporthoz, tanítási év közben a tanítási hetek között átcsoportosítható.

29. § (1) Az alapfokú művészeti iskolában és a művészeti szakközépiskolában a főtárgy elméleti és gyakorlati oktatása, valamint a konzultációs tanórai foglalkozás egyéni foglalkozás keretében is folyhat. Az alapfokú művészetoktatás zeneművészeti ágában – az előképző kivételével – a tanórai foglalkozások

A Pedagógusok Szakszervezete részletes szakértői - a köznevelési törvénytervezettel egybeszerkesztett - véleménye

megszervezésére rendelkezésre álló órakeret terhére heti három órában, ha a tanuló részére a tanítási év átlagában – jogszabályban meghatározott időtartamban – legalább heti négy foglalkozás biztosított, heti másfél órában, ha ennél kevesebb foglalkozás biztosított. Az egyéni foglalkozást az intézmény az alapfokú művészetoktatás zeneművészeti ágában a hangszeres és énekes főtárgyi óra esetén egy-egy tanuló részére biztosítja.

(2) Az alapfokú művészeti iskolában az adott művészeti ág céljának megfelelő művészeti csoport, énekkar működhet, továbbá tanulmányi, szakmai, kulturális verseny, rendezvény, művészeti tanulmányi kirándulás szervezhető.

(3) Az alapfokú művészeti iskolákban a tanítási időbeosztást – a tanév rendjére, a tanítás nélküli pihenőnapra és a tanítási szünetre vonatkozó rendelkezések figyelembevételével – az iskola állapítja meg.

30. § (1) Az iskolában a tanítási év ötnapos tanítási hetekből áll. A szombat és a vasárnap tanítás nélküli pihenőnap. Tanítás nélküli pihenőnap jár a tanulónak a munkaszüneti napokon is. A tanítási időbeosztás a munkaszüneti napok miatti munkaidő-beosztásnak megfelelően változik, a tanítási év utolsó napját követően pedig legalább harminc összefüggő naphól álló nyári szünetet kell biztosítani.

(2) Az iskolaszék és az iskolai diákönkormányzat kezdeményezésére, a fenntartó egyetértésével a tanítási hetek – a szombat igénybevételével – hat tanítási nappal is megszervezhető abban az esetben, ha a tanulók részére legalább negyvenkettő óra megszakítás nélküli heti pihenőidő és az elmaradt heti pihenőnapok igénybevétele – egy vagy több összefüggő tanítási szünetként – a tanítási félév során biztosítható.

(3) A fenntartó egyetértésével az iskola igazgatója – az elmaradt heti pihenőnapok igénybevételének biztosítása nélkül is – elrendelheti a hat tanítási naphól álló tanítási hét megszervezését, valamint a tanuló a 6. melléklet szerinti heti kötelező óraszámát meghaladó tanítás megszervezését, ha a rendkívüli tanítási szünet miatt az előírt követelmények átadását, elsajátítását nem lehet megoldani.

(4) A tanulónak – a tanév rendjében meghatározottak szerint – a tanítási évben legalább három alkalommal, két esetben legkevesebb hat, egy esetben legkevesebb négy összefüggő naphól álló tanítási szünetet kell biztosítani.

(5) Ha rendkívüli időjárás, járvány, természeti csapás vagy más elháríthatatlan ok miatt a nevelési-oktatási intézmény működtetése nem lehetséges,

a) az intézményre kiterjedő veszélyhelyzet esetében az intézményvezető a fenntartó egyidejű értesítése mellett,

b) a településre kiterjedő veszélyhelyzet esetében a jegyző a kormányhivatal vezetőjének egyidejű értesítése mellett,

c) a megyére, fővárosra kiterjedő veszélyhelyzet esetében a kormányhivatal vezetője az oktatásért felelős miniszter egyidejű értesítése mellett

rendkívüli szünetet rendel el.

A 30. §-ban rendelkezni kell a nyári szünetekről is. A harminc nap összefüggő nyári szabadság törvényben rögzítésére azért van szükség, mivel szakképzésben a tanulók nyári gyakorlaton vesznek részt. Ezeknek a tanulóknak is szüksége van azonban arra, hogy összefüggő nyári szabadságot biztosítsanak részükre.

26. Egyházi és magánintézmények működésére valamint a fakultatív hit- és vallásoktatásra vonatkozó sajátos szabályok

A 22. fejezet után a 26-os fejezet következik, kimaradtak fejezetcímeik vagy elírás történt és ez innentől végig igaz.

31. § (1) Az egyházi és magánintézmények az e törvényben foglalt, az általánostól eltérő szabályok szerint működhetnek és szervezhetik tevékenységüket.

**A Pedagógusok Szakszervezete részletes szakértői - a köznevelési törvénytervezettel
egybeszerkesztett - véleménye**

---

(2) Ha a nevelési-oktatási intézményt egyház vagy más nem állami, nem önkormányzati szerv tartja fenn:

- a) nem kell alkalmazni a gyermekek, tanulók felvételével kapcsolatos rendelkezések közül a 49. § (2) bekezdésének első, harmadik mondatát, 49. § (3) bekezdés második mondatát, 50. § (5) bekezdését, 52. § (3)-(4) bekezdését, valamint az osztály-, csoportlétszámokat meghatározó 4. mellékletet a maximális létszámra vonatkozó rendelkezések kivételével,
- b) az óvodai, iskolai, kollégiumi felvétel, továbbá az óvodai elhelyezés, a tanulói jogviszony, a kollégiumi tagsági viszony fenntartása – írásbeli megállapodásban – fizetési kötelezettséghez köthető, az óvodai elhelyezés, a tanulói jogviszony és a kollégiumi tagsági viszony megszüntetésével kapcsolatosan – írásbeli megállapodásban – az 53. § (1)-(10) bekezdésében foglaltaktól el lehet térni,
- c) a kollégiumi ellátásért csak az önköltséget meg nem haladó mértékű díjat szedhet,
- d) a fenntartó pályáztatás és további eljárás nélkül is adhat intézményvezetői megbízást,
- e) a nevelési-oktatási intézmény – a fenntartó és az oktatásért felelős miniszter között létrejött írásbeli szerződés (a továbbiakban: köznevelési szerződés) keretei között – részt vehet az e törvényben meghatározott köznevelési közszolgálati feladatok megvalósításában.

(3) Ha a pedagógiai szakszolgálati intézményt vagy a pedagógiai-szakmai szolgáltató intézményt nem állami szerv tartja fenn, az oktatásért felelős miniszter köthet a fenntartóval köznevelési szerződést.

(4) A köznevelési szerződés keretei között a nevelés és oktatás a gyermekek, tanulók számára térítésmentessé válik, továbbá a gyermekek, tanulók felvételére alkalmazni kell azokat a szabályokat, amelyek az állami, önkormányzati nevelési-oktatási intézményekre vonatkoznak, és nem lehet alkalmazni a b) pontban foglaltakat.

(5) A köznevelési szerződés az alábbiakat tartalmazza:

- a) a nevelési és oktatási feladatokat,
- b) a felvehető gyermekek, tanulók számát,
- c) az óvodai nevelési feladatokban, a tankötelezettség teljesítésével és az iskolai nevelés-oktatással összefüggő feladatokban való részvételt,
- d) a fenntartó által a feladatellátáshoz igénybe vehető forrásokat, azokat a szolgáltatásokat, amelyek a megállapodás alapján a gyermekek, tanulók, szülők részére térítésmentessé válnak, továbbá amelyeket térítési díjért vehetnek igénybe.

(6) A köznevelési szerződés érvényességi ideje öt év. A köznevelési szerződésre egyebekben a Polgári Törvénykönyvről szóló törvény (a továbbiakban: Ptk.) megbízásra vonatkozó rendelkezéseit kell alkalmazni.

A 31. § (6) bekezdése nem értelmezhető. A köznevelési szerződés egy adott gyerekcsoportra, tanulócsoporthoz szól, akik annak alapján megkezdtek az óvodai nevelésben való részvételt, illetve a tanulmányaik teljesítését. Annak időtartama ezért nem lehet öt év, hiszen akkor nem tudják befejezni a megkezdett tanulmányokat, például az általános iskolában.

(7) Az egyházi és magánintézmények fenntartóival kötött köznevelési szerződés megkötéséhez ki kell kérni az intézmény székhelye, telephelye szerint illetékes kormányhivatal és települési önkormányzat véleményét.

32. § (1) Ha a nevelési-oktatási intézményt egyház tartja fenn:

- a) a nevelési-oktatási intézmény vallási, világnézeti tekintetben elkötelezett intézményként működhet, és ennek megfelelően a gyermekek vagy a tanulók felvételének előfeltételeként kikötheti valamely vallás, világnézet elfogadását, és ezt felvételi eljárás keretében vizsgálhatja,

A 32. § (1) bekezdésének a) pontja, összekapcsolva a felvezető szöveggel, nem értelmezhető, hiszen nemcsak az egyházi intézmény lehet vallási vagy világnézeti tekintetben elkötelezett intézmény. Működnek olyan alapítványi intézmények vagy magánszemély által létesített intézmények, amelyek elkötelezettek valamely világnézet ellen. A nemzetközi szerződések alapján erre joga van a szülőknek is, mivel a gyermeküknek adandó nevelés megválasztását több nemzetközi szerződés biztosítja, az iskola létesítésének jogával együtt.

**A Pedagógusok Szakszervezete részletes szakértői - a köznevelési törvénytervezettel
egybeszerkesztett - véleménye**

- b) a pedagógusok és egyéb munkavállalók alkalmazása során világnézeti és hitéleti szempontokat érvényesíthet, alkalmazási feltételként írhat elő,
c) az intézményvezető-helyettesek megbízása során a fenntartó egyetértési jogot gyakorol,

A 32. § (1) bekezdés c) pontja az intézményvezetői munkáltatói jogok elvonását, korlátozását jelenti, ezért ez nem fogadható el.

- d) a fenntartó egyház az iskola számára előírhatja valamely – az oktatásért felelős miniszter által kiadott – kerettanterv választását és meghatározhatja az intézményben használható tankönyveket, taneszközöket,

A 32. § (1) bekezdés d) pontja nem fogadható el, mivel az intézményi döntési jogköröket vonja el, és adja át az egyház részére. Ez a jog egyébként a törvény alapján minden iskolára vonatkozik, megismétlése felesleges.

- e) pedagógiai programjába beépítheti a vallási, világnézeti elkötelezettségnek megfelelő ismereteket, helyi tantervébe a fenntartó egyház tanításának megfelelő tartalmú hitoktatást építhet be,
f) korlátozhatja, kizárhatja a 63. § (1) bekezdés d) pontjában szabályozott jog gyakorlását,
g) SZMSZ-ében és házirendjében a fenntartó egyház tanításával összefüggő viselkedési és megjelenési szabályokat, kötelességeket, jogokat és hitéleti tevékenységet írhat elő,
h) a g) pont szerint meghatározott kötelességek megszegése, elmulasztása miatt a gyermek, tanuló és a pedagógus ellen fegyelmi eljárás indítható,
i) ha az iskola tananyagában a hittan mint tantárgy szerepel, az állami, önkormányzati intézményekre megállapított pedagógus létszámon felül alkalmazott hitoktatónak, hittantanárnak egyházi felsőoktatási intézményben szerzett hitoktatói, hittantanári vagy a hitélettel kapcsolatos felsőfokú képesítéssel és az illetékes egyházi hatóság megbízásával kell rendelkeznie,
j) az i) pont szerinti hitoktató, hittantanár munkabérét – külön törvény és az egyházakkal kötött megállapodások alapján – az állam biztosítja,
k) a nevelési-oktatási intézmény SZMSZ-e, házirendje, valamint a nevelési-oktatási intézmény pedagógiai programja a fenntartó jóváhagyásával válik érvényessé.

(2) Ha az egyház a Kormánnyal a köznevelési feladatok ellátására is kiterjedő megállapodást kötött, a nevelési-oktatási intézmény székhelye szerint illetékes kormányhivatal részére megküldött egyoldalú nyilatkozatával vállalhatja az önkormányzati feladatellátásban való közreműködést. Az egyoldalú nyilatkozat alapján a kormányhivatal az egyházi fenntartású intézményt felveszi a köznevelés-fejlesztési tervbe. A Magyar Katolikus Egyház az egyoldalú nyilatkozat megtételére a Magyarország és az Apostoli Szentszék között létrejött megállapodás alapján jogosult.

(3) A nyilatkozatnak az alábbiakat kell tartalmaznia:

- a) a nevelési és oktatási feladatokat,
b) a felvehető gyermekek, tanulók számát,
c) az óvodai nevelési feladatokban, a tankötelezettség teljesítésével és az iskolai nevelés-oktatással összefüggő feladatokban való részvételt,
d) azt az időszakot, amelyre a feladatellátásban való részvételt vállalta.

33. § (1) Ha a nem állami, nem helyi önkormányzati fenntartó az oktatásért felelős miniszterrel kötött köznevelési szerződés vagy egyoldalú nyilatkozat alapján többlet-költségvetési támogatásra válik jogosulttá, a fenntartásában működő óvoda, általános iskola részt vesz a kötelező felvételt biztosító óvoda, iskola feladatainak ellátásában. Ennek során felvételi körzetnek kell tekinteni azt a települést, fővárosban azt a kerületet, amelyben az óvoda, az általános iskola székhelye, telephelye található. A fenntartó a feladatellátásért felelős kormányhivatallal közösen, az oktatásért felelős miniszterrel kötött köznevelési szerződés esetében a feladatellátásért felelős kormányhivatal bevonásával meghatározza azt a gyermek-, valamint tanulói létszámot, amelynek felvételét nem tagadhatja meg az óvoda, az általános iskola. Ez a létszám nem lehet kevesebb, mint az óvoda, az általános iskola alapító okiratában – az adott feladat-ellátási helyre – meghatározott felvehető maximális gyermek, tanulói létszám huszonöt százaléka.

**A Pedagógusok Szakszervezete részletes szakértői - a köznevelési törvénytervezettel
egybeszerkesztett - véleménye**

---

(2) Ha a településen csak egy óvoda vagy általános iskola működik, akkor köteles felvenni a településen lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező óvodai nevelésben részt venni köteles gyermekeket és tanköteles tanulókat.

A 33. § (2) bekezdés jelen formájában nem értelmezhető. Nyilván ezt a rendelkezést akkor lehet előírni, ha az óvoda, az iskola fenntartója megállapodást kötött, illetőleg egyoldalú nyilatkozatot tett.

(3) Az (1) bekezdésben megállapított kötelezettség nem érinti a 49. § (2) bekezdés, (3) bekezdés második mondat, valamint az 50. § (5) bekezdése alapján kötelező felvételt biztosító óvoda, iskola kötelezettségeit.

(4) Ha a nevelési-oktatási intézmény nemzetiségi óvodai nevelésben, iskolai nevelés-oktatásban vesz részt, a (1) bekezdésben meghatározottak nem érintik a nemzetiségi nevelést és oktatást, a nemzeti, etnikai kisebbséghez tartozó gyermekekkel, tanulókkal kapcsolatos előnyben részesítési kötelezettséget. Az egyházi jogi személy által fenntartott nevelési-oktatási intézmények tekintetében a (1) bekezdésben megállapított kötelezettség csak akkor érvényesíthető, ha az nem ütközik a 32. § (1) bekezdés b) és e) pontjában meghatározott jogosultsággal.

A 33. § (4) bekezdése nem ad választ arra a kérdésre, mi a helyzet akkor, ha az egyházi iskola nélkül az adott településen nem lehet teljesíteni az óvodai felvétellel, illetve a tankötelezettséggel összefüggő feladatokat. Ez a helyzet áll elő például akkor, ha az adott településen csak egy óvoda vagy egy iskola működik. Ebben az esetben meg kell oldani azoknak a gyermekeknek, a tanulóknak is a megfelelő elhelyezését, akik nem az adott valláshoz vagy világnézethez kötődnek.

(5) A kormányhivatal kezdeményezheti a többlet-költségvetési támogatás folyósításának felfüggesztését az oktatásért felelős miniszternél, ha a nevelési-oktatási intézmény a (1) bekezdésben meghatározott kötelezettségének nem tett eleget. E rendelkezést nem lehet alkalmazni, ha a nevelési-oktatási intézmény a kötelezettségének megfelelő számú jelentkező hiányában nem tudott eleget tenni.

(6) A felsőoktatási intézmények óvodái, általános iskolái – a (1) bekezdésben meghatározottak szerint – részt vesznek a kötelező felvételi feladatok ellátásában.

34. § (1) A kormányhivatal elkészíti és vezeti az egyházi és más nem állami, nem önkormányzati fenntartású köznevelési intézmények jegyzékét.

(2) A kormányhivatal legalább két évente végzi az egyházi és más nem állami, nem önkormányzati fenntartású köznevelési intézmény fenntartói tevékenységének törvényességi ellenőrzését, melynek eredményéről értesíti a költségvetési hozzájárulást folyósító szervet. A kormányhivatal a törvényességi ellenőrzés keretében vizsgálja, hogy a fenntartó a nevelési-oktatási intézményt az alapító okiratban és a működéshez szükséges engedélyben meghatározottak szerint működteti-e.

(3) A kormányhivatal a törvényességi ellenőrzés körében – megfelelő határidő biztosításával – felhívja a fenntartót a törvénytörés megszüntetésére. Ha a fenntartó a megadott határidőn belül nem intézkedett, a kormányhivatal a nevelési-oktatási intézményt törli a nyilvántartásból.

(4) A kormányhivatal törvényességi ellenőrzési eljárására a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló törvény hatósági ellenőrzésre vonatkozó szabályait kell megfelelően alkalmazni.

35. § (1) Az egyházi jogi személy a hit- és vallásoktatást óvodában a szülők, iskolában és kollégiumban a tanulók és a szülők igénye szerint szervezheti. A hit- és vallásoktatás az óvodában az óvodai foglalkozásoktól elkülönítve, az óvodai életrendet figyelembe véve – a nyitvatartási időn belül, de nevelési időnek nem minősülő időkeretben – az iskolában pedig oly módon szervezhető, hogy illeszkedjék a kötelező tanórai foglalkozások rendjéhez.

(2) Az óvoda, az iskola és a kollégium az egyházi jogi személy által szervezett fakultatív hit- és vallásoktatással kapcsolatos feladatok ellátása során együttműködik az érdekelt egyházi jogi személlyel. Az egyházi jogi személy által szervezett és felügyelt hitoktatás tartalmát az egyházi jogi személy határozza meg az adott egyház irányutatása szerint.

(3) Az egyházi és magánintézmény működésére és finanszírozására a törvény speciális szabályokat állapít meg.

(4) A fakultatív hit- és vallásoktatás tartalmának meghatározása, a hitoktató alkalmazása és ellenőrzése, a hit- és vallásoktatással összefüggő igazgatási cselekmények, így különösen a hit- és vallásoktatásra való jelentkezés szervezése, az előmeneteli értesítések, bizonyítványok kiadása, a foglalkozások ellenőrzése az egyházi jogi személy feladata. Az óvoda, az iskola, a kollégium – a nevelési-oktatási intézményben rendelkezésre álló eszközökből – köteles biztosítani a hit- és vallásoktatáshoz szükséges tárgyi feltételeket, így különösen a helyiségek rendeltetészerű használatát, valamint a jelentkezéshez és működéshez szükséges feltételeket. Az egyházi jogi személy által foglalkoztatott hitoktató alkalmazásakor a 3. mellékletben foglaltakat nem kell alkalmazni.

27. A katonai és rendvédelmi köznevelési intézményekre vonatkozó külön rendelkezések

36. § (1) A Magyar Honvédség, valamint a rendvédelmi szervek részére köznevelési intézményt csak a honvédelemért vagy a rendvédelmi szerv irányításáért felelős miniszter létesíthet és tarthat fenn. A miniszter a 83-85. §-ban meghatározott fenntartói kötelezettségek teljesítésével és jogok gyakorlásával megbízhatja – a köznevelési intézmény létesítése, megszüntetése, tevékenységi körének megállapítása és módosítása kivételével – az ágazatához tartozó szervet, szervezetet vagy intézményt.

(2) Ha nemzetközi szerződés másképp nem rendelkezik, a Magyar Honvédség, valamint a rendvédelmi szervek iskolája tanulói jogviszonyt azzal létesíthet és tarthat fenn, aki büntetlen előéletű, magyar állampolgár vagy bevándorlási engedéllyel rendelkezik, hivatásos szolgálatra alkalmas, és a hivatásos szolgálatot vállalja. Ezekben az iskolákban az SZMSZ a tanulmányi kötelezettség nem teljesítése miatt az évfolyamisméltást kizárhatja.

(3) Ha a szakközépiskola, a szakiskola Magyar Honvédségnél, rendvédelmi szervezetben folyó hivatásos szolgálat ellátásához szükséges munkakör betöltésére, szakképesítés megszerzésére készít fel, létesítéséhez és működése megkezdésének engedélyezéséhez a szakképesítésért felelős miniszter engedélye szükséges.

(4) Ha a nevelési-oktatási intézményt a honvédelemért valamint a rendvédelemért felelős miniszter tartja fenn,

- a) a szakközépiskola és a szakiskola a 12-13. §-ban foglaltaktól eltérő számú évfolyammal működhet,
- b) a pedagógiai programban sajátos honvédelmi, rendvédelmi szempontok érvényesíthetőek, katonai szabályok és a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló törvény (a továbbiakban: Hszt.) szerinti szabályok és tevékenység írható elő,
- c) az SZMSZ, házirend a pedagógusok, a nevelő-oktató munkát közvetlenül segítők és a tanulók számára a Magyar Honvédségben és a Hszt.-ben előírt viselkedési és megjelenési szabályokat, jogokat, kötelességeket, kiképzési tevékenységet írhat elő, továbbá ezek megsértése miatt fegyelmi eljárás kezdeményezhető,
- d) a fenntartó pályáztatás és további eljárás nélkül is adhat intézményvezetői megbízást,
- e) nem kell alkalmazni az osztály-, csoportlétszámokat meghatározó 4. mellékletet, a maximális létszámra vonatkozó rendelkezések kivételével,
- f) az iskolai, kollégiumi felvétel, a tanulói jogviszony, a kollégiumi tagsági viszony fenntartása – írásbeli megállapodásban – fizetési kötelezettséghez köthető,

A 36. § (4) bekezdés f) pontja ellentétes az Alaptörvény 11. cikk (2) bekezdésével. Az ingyenes és kötelező alapfokú, valamint az ingyenes és mindenki számára hozzáférhető oktatás mint állami feladat legalábbis a tankötelezettség ideje alatt nem függhet attól, hogy mely állami szerv tartja fenn az iskolát.

- g) a tanulói jogviszony és a kollégiumi tagsági viszony megszüntetésével kapcsolatosan – írásbeli megállapodásban – a törvény szabályaitól el lehet térni.

28. A köznevelés rendszerében hozott döntésekkel kapcsolatos szabályok

37. § (1) A nevelési-oktatási intézmény a gyermekkel, a tanulóval kapcsolatos döntéseit – jogszabályban meghatározott esetben és formában – írásban közli a tanulóval, a szülővel.

(2) Az óvoda, az iskola, a kollégium döntése, intézkedése vagy intézkedésének elmulasztása (a továbbiakban együtt: döntés) ellen a tanuló, a szülő – a közléstől, ennek hiányában a tudomására jutásától számított tizenöt napon belül – a gyermek, tanuló érdekében eljárást indíthat, kivéve a magatartás, a szorgalom, valamint a tanulmányok értékelését és minősítését. Eljárás indítható a magatartás, szorgalom és a tanulmányok minősítése ellen is, ha a minősítés nem az iskola által alkalmazott helyi tantervben meghatározottak alapján történt, a minősítéssel összefüggő eljárás jogszabályba vagy a tanulói jogviszonyra vonatkozó rendelkezésekbe ütközik.

(3) A fenntartó jár el, és hoz másodfokú döntést

a) a jogszabálysértésre hivatkozással benyújtott kérelem, továbbá

b) az óvodai felvétellel és az óvodából való kizárással, a tanulói jogviszony, valamint a kollégiumi tagsági viszony létesítésével, megszüntetésével, a tanulói fegyelmi ügyekkel kapcsolatban érdeksérelemre hivatkozással benyújtott kérelem

tekintetében.

(4) A (3) bekezdésben szabályozott eljárásban állami fenntartású nevelési-oktatási intézményben a kormány megbízott, települési önkormányzat által fenntartott nevelési-oktatási intézmény esetén a jegyző, más fenntartó esetén jogi és igazgatási képzési területen szerzett felsőfokú végzettséggel és szakképzettséggel vagy a döntéshozó nevelési-oktatási intézményben igazgatói munkakör betöltésére jogosító felsőfokú végzettséggel rendelkező személy járhat el.

38. § (1) A fenntartó a 37. § (3) bekezdésben meghatározott eljárásban a kérelmet elutasíthatja, a döntést

a) megváltoztathatja, vagy

b) megsemmisítheti, és a nevelési-oktatási intézményt új döntés meghozatalára utasíthatja.

(2) Az érdeksérelemre hivatkozással benyújtott kérelmet – a fenntartó hatáskörébe tartozó kérelmek kivételével – az iskolaszék, ennek hiányában, a nevelőtestület tagjaiból álló, legalább három tagú bizottság vizsgálja meg. A vizsgálat eredményeképpen az iskolaszék, vagy a bizottság

a) a kérelmet elutasítja,

b) a döntés elmulasztóját döntéshozatalra utasítja,

c) a hozott döntést megsemmisíti, és a döntéshozót új döntés meghozatalára utasítja.

(3) A kérelem benyújtásával kapcsolatos határidő számítására, a mulasztásra, a kérelem elbírálásával kapcsolatos eljárásra a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló törvény rendelkezéseit kell alkalmazni.

(4) A tanuló, a szülő a fenntartónak a jogszabálysértésre hivatkozással benyújtott kérelem, továbbá – a megrovás és a szigorú megrovás büntetést kiszabó fegyelmi határozat ellen benyújtott kérelem kivételével – az érdeksérelemre hivatkozással benyújtott kérelem tárgyában hozott döntésének bírósági felülvizsgálatát kérheti, a közléstől számított harminc napon belül, jogszabálysértésre hivatkozással.

(5) A nevelési-oktatási intézmény döntése jogerős, ha a 37. § (2) bekezdésben meghatározott határidőn belül nem nyújtottak be eljárást megindító kérelmet, vagy az eljárást megindító kérelem benyújtásáról lemondtak. A másodfokú döntés a közléssel válik jogerőssé. A közlésre a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló törvény rendelkezéseit kell alkalmazni.

(6) A jogerős döntés végrehajtható, kivéve, ha bírósági felülvizsgálatát kérték. A másodfokú döntés azonnali végrehajtását rendelheti el a döntéshozó, ha azt a nevelési-oktatási intézménybe járó többi tanuló nyomós érdeke indokolja.

(7) A független vizsgabizottság, az érettségi vizsga és a szakmai vizsga vizsgabizottságának döntése, intézkedése vagy intézkedésének elmulasztása (a továbbiakban együtt: döntés) ellen a szülő, a tanuló az oktatásért felelős miniszter köznevelési feladatkörében eljáró központi hivatalhoz (a továbbiakban: hivatal) – a döntést követő három munkanapon belül – jogszabálysértésre hivatkozással fellebbezést nyújthat be. A fellebbezést a hivatal három munkanapon belül bírálja el. Eljárására az (1) és (3)-(6) bekezdést, valamint a 39. § (4) bekezdését kell alkalmazni, azzal az eltéréssel, hogy a fellebbezés benyújtására meghatározott határidő elmulasztása jogvesztő, igazolásnak helye nincs.

39. § (1) A köznevelés rendszerében intézkedésre jogosult személy vagy szervezet – a diákönkormányzat, a nevelőtestület, az iskolaszék, szülői szervezet, közösség (a továbbiakban: szülői szervezet) javaslatára – tizenöt napon belül, a települési önkormányzat képviselő-testülete legkésőbb a tizenötödik napot követő első ülésen érdemi választ köteles adni.

(2) Az iskolaszék és a diákönkormányzat, szülői szervezet a jogainak megsértése esetén tizenöt napon belül a fenntartóhoz jogszabálysértésre hivatkozással fellebbezést nyújthat be. A fenntartó döntése ellen – a (3) bekezdésben meghatározott kivétellel – a közléstől számított harminc napon belül a bírósághoz lehet fordulni.

(3) Ha a (2) bekezdés szerinti döntést a fenntartó önkormányzat képviselőtestülete hozta, a kormányhivatalnál törvényességi ellenőrzést lehet kezdeményezni.

(4) A (2) bekezdésben és a 38. § (4) bekezdése szerinti bírósági ügyekben a polgári perrendtartásról szóló törvény közigazgatási perekre vonatkozó rendelkezéseit kell alkalmazni. A bíróság a döntést megváltoztathatja. A bíróság az ügyet soron kívül bírálja el.

40. § (1) Ha jogszabály a fenntartói irányítás körébe tartozó valamely döntés meghozatalát előzetes vélemény, egyetértés, szakvélemény beszerzéséhez köti, az ennek elmulasztásával hozott döntés megtámadható. A sikeresen megtámadott döntés a meghozatalának időpontjától kezdődő hatállyal érvénytelenné válik. Megtámadásra a sérelmet szenvedett fél és az jogosult, akinek a megtámadáshoz törvényes érdeke fűződik. A megtámadást három hónapon belül írásban kell közölni, majd a közlés eredménytelensége esetében tizenöt napon belül érvényesíteni. Az érvénytelenség megállapítását a bíróságnál, települési önkormányzati fenntartó esetében a kormányhivatalnál lehet kezdeményezni. A három hónapos határidő a döntésnek az érdekelt részére történő közlésének napján kezdődik. Ha ez a nap nem állapítható meg, a közlés napja a döntés meghozatalát követő tizenötödik munkanap. A megtámadáshoz biztosított határidő jogvesztő, igazolásnak helye nincs.

(2) Az érvénytelenség megállapítása a jóhiszeműen szerzett és gyakorolt jogokat nem érinti.

(3) Érvénytelenség megállapítása esetén a bíróság

a) elrendelheti

aa) a jogsértés abbahagyását és eltilthatja a jogsértőt a további jogsértéstől,

ab) hogy a jogsértő nyilatkozattal vagy más megfelelő módon adjon elégtételt, és ennek a saját költségén megfelelő nyilvánosságot biztosítson,

ac) a jogsértő költségén a jogsértés előtti állapot helyreállítását, a jogsértő állapot megszüntetését, a jogsértéssel előállott dolog megsemmisítését vagy jogsértő mivoltától megfosztását,

b) meghatározott időre vagy feltételek teljesítéséig megtilthatja adott nevelési-oktatási intézmény vagy annak tagintézménye tekintetében az új óvodai nevelési jogviszony, tanulói jogviszony, kollégiumi tagsági viszony létesítését, feltéve, hogy a településen másik intézményben megoldható az érintett gyermekek, tanulók felvétele.

(4) Az érvénytelen döntés érvényessé nyilvánítható, ha az érvénytelenség oka megszüntethető.

29. A köznevelési intézményekben nyilvántartott és kezelt személyes és különleges adatok

A 29. cím alatt a nyilvántartott adatokkal összefüggésben fel kell hívni a figyelmet arra, hogy a javaslatból nem derül ki a közoktatási intézmények, valamint a gyermek- és ifjúságvédelmi rendszer kapcsolata. Lényeges pedig, hogy a gyermek- és ifjúságvédelmi rendszer és a közoktatás rendszere együttműködve lássa el a feladatit, és a nevelési-oktatási intézmények közreműködnek a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzésében, illetve a gyermek veszélyeztetettségének megszüntetésében. Ezt törvényben kell rögzíteni.

41. § (1) A köznevelési intézmény és a köznevelési feladatot ellátó nem köznevelési intézmény (a továbbiakban: köznevelési feladatot ellátó intézmény) jogszabályban előírt nyilvántartásokat köteles vezetni, az Országos statisztikai adatgyűjtési programban előírt és a köznevelés információs rendszerébe adatokat köteles szolgáltatni.

(2) Az egyházi és magánintézményekben nyilván kell tartani a közalkalmazotti alapnyilvántartás szerinti adatokat a közalkalmazottak jogállásáról szóló törvényben foglaltak megfelelő alkalmazásával. Minden köznevelési intézmény nyilvántartja a pedagógus oktatási azonosító számát, pedagógusigazolványának számát, a jogviszonya időtartamát és heti munkaidejének mértékét.

(3) A köznevelési feladatokat ellátó intézmény az óraadó tanárok:

- a) nevét,
  - b) születési helyét, idejét,
  - c) nemét,
  - d) lakóhelyét, tartózkodási helyét,
  - e) végzettségével, szakképzettségével kapcsolatos adatokat,
  - f) oktatási azonosító számát
- tartja nyilván.

(4) A köznevelési intézmény a gyermek, tanuló alábbi adatait tartja nyilván:

- a) a gyermek, tanuló neve, születési helye és ideje, neme, állampolgársága, lakóhelyének, tartózkodási helyének címe, társadalombiztosítási azonosító jele, nem magyar állampolgár esetén a Magyarország területén való tartózkodás jogcíme és a tartózkodásra jogosító okirat megnevezése, száma,
- b) szülője, törvényes képviselője neve, lakóhelye, tartózkodási helye, telefonszáma,
- c) a gyermek óvodai fejlődésével kapcsolatos adatok:
- d) a gyermek óvodai jogviszonyával, a tanuló tanulói jogviszonyával kapcsolatos adatok
  - da) felvétellel kapcsolatos adatok,
  - db) azt a köznevelési alapfeladatot, amelyre a jogviszony irányul,
  - dc) jogviszony szünetelésével kapcsolatos adatok,
  - dd) a gyermek, tanuló mulasztásával kapcsolatos adatok,
  - de) kiemelt figyelmet igénylő gyermekekre, tanulóra vonatkozó adatok,
  - df) a tanuló- és gyermekbalesetre vonatkozó adatok,
  - dg) a gyermek, tanuló oktatási azonosító száma,
  - dh) mérési azonosító,
- e) a tanulói jogviszonnyal kapcsolatos adatok:
  - ea) a magántanulói jogállással kapcsolatos adatok,
  - eb) a tanuló magatartásának, szorgalmának és tudásának értékelése és minősítése, vizsgaadatok,
  - ec) felnőttoktatás esetében az oktatás munkarendjével kapcsolatos adatok,
  - ed) a tanulói fegyelmi és kártérítési ügyekkel kapcsolatos adatok,
  - ee) a tanuló diákigazolványának sorszáma,
  - ef) a tankönyvellátással kapcsolatos adatok,
  - eg) az országos mérés-értékelés adatai.

(5) A (2)-(3) bekezdésben foglalt adatok továbbíthatók a fenntartónak, a kifizetőhelynek, a bíróságnak, rendőrségnek, ügyészségnek, a közneveléssel összefüggő igazgatási tevékenységet végző közigazgatási szervnek, a munkavégzésre vonatkozó rendelkezések ellenőrzésére jogosultaknak, a nemzetbiztonsági szolgálatnak.

(6) A köznevelési intézmények az alkalmazottak személyes adatait csak a foglalkoztatással, juttatások, kedvezmények, kötelezettségek megállapításával és teljesítésével, állampolgári jogok és kötelezettségek teljesítésével kapcsolatosan, nemzetbiztonsági okokból, az e törvényben meghatározott nyilvántartások kezelése céljából, a célnak megfelelő mértékben, célhoz kötötten kezelhetik.

(7) A gyermek, tanuló valamennyi adata

- a) a fenntartó, bíróság, rendőrség, ügyészség, települési önkormányzat, közigazgatási szerv, nemzetbiztonsági szolgálat részére,
- b) a gyermek óvodai felvételével, átvételével kapcsolatosan az érintett óvodához, iskolai felvétellel, átvételével kapcsolatosan az érintett iskolához, felsőoktatási intézménybe történő felvétellel kapcsolatosan az érintett felsőoktatási intézmény,

A Pedagógusok Szakszervezete részletes szakértői - a köznevelési törvénytervezettel egybeszerkesztett - véleménye

---

- c) az egészségügyi, iskola-egészségügyi feladatot ellátó intézménynek a gyermek, tanuló egészségügyi állapotának megállapítása céljából,
- d) a családvédelemmel foglalkozó intézménynek, szervezetnek, gyermek- és ifjúságvédelemmel foglalkozó szervezetnek, intézménynek a gyermek, tanuló veszélyeztetettségének feltárása, megszüntetése céljából,
- e) az állami vizsgák alapján kiadott bizonyítványokat nyilvántartó szervezetnek a bizonyítványok nyilvántartása céljából, továbbá a nyilvántartó szervezettől a felsőfokú felvételi kérelmeket nyilvántartó szervezethez,
- f) a tankönyvforgalmazókhoz, a külön törvényben meghatározott körben és célból továbbítható.

(8) A gyermek, a tanuló

- a) sajátos nevelési igényére, beilleszkedési zavarára, tanulási nehézségére, magatartási rendellenességére vonatkozó adatai a pedagógiai szakszolgálat intézményei és a nevelési-oktatási intézmények egymás között,
- b) óvodai fejlődésével, valamint az iskolába lépéshez szükséges fejlettségével kapcsolatos adatai a szülőnek, a pedagógiai szakszolgálat intézményeinek, az iskolának,
- c) magatartása, szorgalma és tudása értékelésével kapcsolatos adatai az érintett osztályon belül, a nevelőtestületen belül, a szülőnek, a vizsgabizottságnak, a gyakorlati képzés szervezőjének, a tanulószövetség alanyainak vagy ha az értékelés nem az iskolában történik, az iskolának, iskolaváltás esetén az új iskolának, a szakmai ellenőrzés végzőjének,
- d) diákigazolványa kiállításához szükséges valamennyi adat a diákigazolvány – jogszabályban meghatározott – kezelője részére továbbítható.

(9) A nevelési-oktatási intézmény nyilvántartja továbbá azokat az adatokat, amelyek a jogszabályokban biztosított kedvezményekre való igényjogosultság elbírálásához és igazolásához szükségesek. E célból azok az adatok kezelhetők, amelyekből megállapítható a jogosult személye és a kedvezményre való jogosultsága.

42. § (1) A pedagógust, a nevelő és oktató munkát közvetlenül segítő alkalmazottat, továbbá azt, aki közreműködik a gyermek, tanuló felügyeletének az ellátásában, hivatásánál fogva harmadik személyekkel szemben titoktartási kötelezettség terheli a gyermekkel, a tanulóval és családjával kapcsolatos minden olyan tény, adatot, információt illetően, amelyről a gyermekkel, tanulóval, szülővel való kapcsolattartás során szerzett tudomást. E kötelezettség a foglalkoztatási jogviszony megszűnése után is határidő nélkül fennmarad. A titoktartási kötelezettség nem terjed ki a nevelőtestület tagjainak egymás közti, a tanuló fejlődésével összefüggő megbeszélésre.

(2) A gyermek és a kiskorú tanuló szülőjével minden, a gyermekével összefüggő adat közölhető, kivéve ha az adat közlése súlyosan sértené a gyermek, tanuló testi, értelmi vagy erkölcsi fejlődését.

(3) A pedagógus, a nevelő és oktató munkát segítő alkalmazott a nevelési-oktatási intézmény vezetője útján köteles az illetékes gyermekjóléti szolgálatot haladéktalanul értesíteni, ha megítélése szerint a gyermek, a kiskorú tanuló – más vagy saját magatartása miatt – súlyos veszélyhelyzetbe kerülhet vagy került. Ebben a helyzetben az adattovábbításhoz az érintett, valamint az adattal kapcsolatosan egyébként rendelkezésre jogosult beleegyezése nem szükséges.

43. § (1) A köznevelési intézmény iratkezelési szabályzatában, ha ilyen készítése nem kötelező, a köznevelési intézmény SZMSZ-ének mellékleteként kiadott adatkezelési szabályzatban kell meghatározni az adatkezelés és -továbbítás intézményi rendjét. Az adatkezelés időtartama nem haladhatja meg az irattári őrzési időt. Az adatkezelési szabályzat elkészítésénél, módosításánál nevelési-oktatási intézményben a szülői szervezetet, (közösséget) és az iskolai, kollégiumi diákönkormányzatot véleményezési jog illeti meg. Adattovábbításra a köznevelési intézmény vezetője és – a meghatalmazás keretei között – az általa meghatalmazott vezető vagy más alkalmazott jogosult.

(2) Az önkéntes adatszolgáltatásra vonatkozó szülői engedélyt az elévülési idő végéig nyilván kell tartani.

**A Pedagógusok Szakszervezete részletes szakértői - a köznevelési törvénytervezettel
egybeszerkesztett - véleménye**

---

(3) A mellékletben felsorolt adatok statisztikai célra felhasználhatók, és statisztikai felhasználás céljára személyazonosításra alkalmatlan módon átadhatók.

44. § (1) A köznevelés információs rendszere (a továbbiakban: KIR) központi nyilvántartás keretében a nemzetgazdasági szintű tervezéshez szükséges fenntartói, intézményi, foglalkoztatási, gyermek- és tanulói adatokat tartalmazza. A KIR keretében folyó adatkezelés jogszerűségéért az oktatásért felelős miniszter felel.

(2) A köznevelési feladatokat ellátó intézmény, a jegyző, a közneveléssel összefüggő igazgatási, ellenőrzési tevékenységet végző közigazgatási szerv és az e törvényben meghatározott feladatok végrehajtásában közreműködő intézményfenntartók és intézmények adatokat szolgáltatnak a KIR-be.

(3) A KIR működtetője oktatási azonosító számot ad ki annak,

- a) aki óvodai jogviszonyban áll,
- b) aki tanulói jogviszonyban áll,
- c) akit pedagógus-munkakörben alkalmaznak,
- d) akit nevelő- és oktató munkát közvetlenül segítő munkakörben alkalmaznak,
- e) akit pedagógiai előadó vagy pedagógiai szakértő munkakörben alkalmaznak,
- f) akit óraadóként foglalkoztatnak.

(4) Egy személynek csak egy oktatási azonosítója lehet.

(5) A (3) bekezdés a)-b) pontja szerinti nyilvántartás (a továbbiakban: tanulói nyilvántartás) a gyermek, tanuló

- a) nevét,
- b) nemét,
- c) születési helyét és idejét,
- d) társadalombiztosítási azonosító jelét,
- e) oktatási azonosító számát,
- f) anyja nevét,
- g) lakóhelyét, tartózkodási helyét,
- h) állampolgárságát,
- i) sajátos nevelési igénye, a beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézsége tényét,
- j) diákigazolványának számát,
- k) jogviszonyával kapcsolatban azt, hogy magántanuló-e, tanköteles-e, jogviszonya szünetelésének kezdetét és befejezésének idejét,
- l) jogviszonya keletkezésének, megszűnésének időpontját,
- m) nevelési-oktatási intézményének nevét, címét, OM azonosítóját,
- n) jogviszonyát megalapozó köznevelési alapfeladatot,
- o) nevelésének, oktatásának helyét,
- p) felnőttoktatás esetében az oktatás munkarendjével kapcsolatos adatokat,
- q) tanulmányai várható befejezésének idejét

tartalmazza.

(6) A tanulói nyilvántartásból személyes adat – az érintetten kívül – csak a tanulói jogviszonyhoz kapcsolódó juttatás jogszerű igénybevételének megállapítása céljából továbbítható a szolgáltatást nyújtó vagy az igénybevétel jogosságának ellenőrzésére hivatott részére. A tanulói nyilvántartásban adatot a tanulói jogviszony megszűnésére vonatkozó bejelentéstől számított harminc évig lehet kezelni, kivéve, ha ez alatt az idő alatt az érintettet ismét bejelentik a nyilvántartásba.

(7) A (3) bekezdés c)-f) pontja szerinti nyilvántartás (a továbbiakban: alkalmazotti nyilvántartás) tartalmazza az alkalmazott

- a) nevét,
- b) születési helyét és idejét,
- c) oktatási azonosító számát, pedagógusigazolványa számát,
- d) végzettségére és szakképzettségére vonatkozó adatokat: felsőoktatási intézmény nevét, a diploma számát, a végzettséget, szakképzettséget, a pedagógus-szakvizsga, PhD megszerzésének idejét,

- e) munkaköre megnevezését,
- f) munkáltatója nevét, címét, valamint OM azonosítóját,
- g) munkavégzésének helyét,
- h) jogviszonya kezdetének idejét, megszűnésének jogcímét és idejét,
- i) vezetői beosztását,
- j) besorolását,
- k) munkaidejének mértékét,
- l) tartós távollétének időtartamát.

(8) Óraadó esetében a munkakörként az oktatott tantárgy nevét kell megadni.

(9) A nyilvántartásból személyes adat – az érintetten kívül – csak az egyes, a foglalkoztatáshoz kapcsolódó juttatások jogszerű igénybevételének megállapítása céljából továbbítható, a szolgáltatást nyújtó vagy az igénybevétel jogosságának ellenőrzésére hivatott részére.

(10) A KIR-ben adatot az érintett foglalkoztatásának megszűnésére vonatkozó bejelentéstől számított tíz évig lehet kezelni, kivéve, ha ez alatt az idő alatt az érintettet ismét bejelentik a nyilvántartásba.

30. A gyermekek, a tanulók kötelezései és jogai, a tankötelezettség

45. § (1) Magyarországon – az e törvényben meghatározottak szerint – minden gyermek köteles az intézményes nevelés-oktatásban részt venni, tankötelezettségét teljesíteni.

(2) A gyermek abban az évben, amelynek augusztus 31. napjáig a hatodik életévét betölti, legkésőbb az azt követő évben tankötelessé válik. A tankötelezettség teljesítése a tanév első tanítási napján kezdődik. Ha a gyermek az iskolába lépéshez szükséges fejlettséget korábban eléri, a kormányhivatal a szülő kérelmére szakértői bizottság véleménye alapján engedélyezheti, hogy a gyermek hat éves kor előtt megkezdje tankötelezettségének teljesítését.

A 45. § (2) bekezdése értelmezhetetlen. A tankötelezettség időpontja a gyermek hatodik életévében áll be, a kialakult gyakorlat szerint akkor, ha május 31-éig betöltötte a hatodik életévét. A tankötelezettség beálltának előfeltétele, hogy a gyermek elérje az iskolába lépéshez szükséges fejlettséget. Ha ez az utóbbi feltétel nem áll fenn, abban az esetben a gyermek az óvodában marad. Ezért a következő szöveg felvételét javasoljuk:

„(2) A gyermek, ha eléri az iskolába lépéshez szükséges fejlettséget, legkorábban abban az évben, amelyben a hatodik, legkésőbb, amelyben a hetedik életévét betölti, tankötelessé válik. A gyermek, ha az iskolába lépéshez szükséges fejlettséget elérte, abban a naptári évben, amelyben a hatodik életévét augusztus 31. napjáig betölti, megkezdheti a tankötelezettség teljesítését. A szülő kérelmére a gyermek megkezdheti a tankötelezettség teljesítését akkor is, ha a hatodik életévét december 31. napjáig tölti be.”

Megfontolást érdemel egyébként annak lehetővé tétele, hogy továbbra is lehetőség nyíljon a tankötelezettség nyolcadik életévben történő megkezdésére a hatályos törvényben meghatározott kivételes esetekben.

Nem értelmezhető, hogy miért nem az általános iskola vezetője dönt a tankötelezettségről, a kialakult gyakorlat szerint az óvoda szakértői véleménye alapján. Ugyancsak nem értelmezhető, hogy miért maradt ki a nevelési tanácsadó az iskolába lépéshez szükséges fejlettség megállapítására jogosultak köréből? Más a feladata a szakértői bizottságnak, és más a feladata a nevelési tanácsadónak. Mind a kettőre szükség van, eltérő azonban az általuk ellátott feladatok köre.

(3) A tankötelezettség a tanuló tizenhatodik életévének betöltéséig tart. A sajátos nevelési igényű tanuló tankötelezettsége meghosszabbítható legfeljebb a huszonharmadik életévének betöltéséig. A tankötelezettség meghosszabbításáról a szakértői bizottság dönt.

(4) A tankötelezettség kezdetéről

- a) az óvoda vezetője,
- b) ha a gyermek nem járt óvodába az iskolaérettségi vizsgálat alapján a szakértői bizottság,

**A Pedagógusok Szakszervezete részletes szakértői - a köznevelési törvénytervezettel
egybeszerkesztett - véleménye**

---

c) az óvoda, az iskola vezetője vagy a szülő kezdeményezésére az iskolaérettségi vizsgálat alapján a szakértői bizottság

dönt.

(5) A tankötelezettség intézményes formában, vagy ha az a tanuló fejlődése, tanulmányainak eredményes folytatása és befejezése szempontjából nem hátrányos, a szülő kérelmére magántanulóként teljesíthető.

(6) Ha az iskola igazgatójának megítélése szerint a tanulónak hátrányos, hogy tankötelezettségének magántanulóként tegyen eleget, vagy az így elkezdett tanulmányok eredményes folytatására vagy befejezésére nem lehet számítani, köteles erről értesíteni a gyermek lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes kormányhivatalt, amely a gyámhatóság és a gyermekjóléti szolgálat véleményének kikérése után dönt arról, hogy a tanuló milyen módon teljesítse tankötelezettségét. Halmozottan hátrányos helyzetű tanuló esetén az iskola igazgatójának döntéséhez be kell szereznie a gyermekjóléti szolgálat véleményét.

(7) A tankötelezettség általános iskolában, közép fokú iskolában Hídprogram keretében is, fejlesztő nevelés-oktatásban teljesíthető.

(8) A jegyző gondoskodik az óvodai nevelésben részvételre kötelezettek és a tankötelesek nyilvántartásáról, a nyilvántartásból folyamatosan adatot közöl a kormányhivatal számára, hivatalból elrendeli és felügyeli a tankötelezettség teljesítését, a szakértői vizsgálatokon való megjelenést.

A 45. § (8) bekezdése nem értelmezhető. Miért kell folyamatosan adatot szolgáltatni a kormányhivatal részére?

(9) A gyermek, tanuló lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes jegyző ellátja a tanköteles tanuló igazolatlan mulasztása esetén a törvény vagy kormányrendelet által feladat- és hatáskörébe utalt feladatokat.

(10) A kormányhivatal az óvodás és a tanköteles gyermekekről vezetett nyilvántartást megküldi a lakóhely, ennek hiányában tartózkodási hely szerint illetékes óvodának, általános iskolának.

46. § (1) A tanuló kötelessége, hogy

a) részt vegyen a kötelező és a választott, továbbá általános iskolában a tizenhat óráig tartó egyéb foglalkozásokon és szakmai gyakorlatokon,

A 46. § (1) bekezdésének a) pontjával kapcsolatosan ismét fel kell hívni a figyelmet arra, hogy elfogadhatatlan, a nemzetközi joggal, a szülői jogokkal ellentétes, hogy 16 óráig kelljen a tanulónak iskolában lenni. Ezzel nemcsak a szülő nevelési jogosultságát vonja kétségbe az állam, hanem lehetetlenné teszi, hogy az általános iskolás tanuló bármilyen más, nem iskolai tevékenységben részt tudjon venni.

b) eleget tegyen – rendszeres munkával és fegyelmezett magatartással, képességeinek megfelelően – tanulmányi kötelezettségének,

c) életkorához és fejlettségéhez, továbbá iskolai és kollégiumi elfoglaltságához igazodva, pedagógus felügyelete, szükség esetén irányítása mellett – a házirendben meghatározottak szerint – közreműködjön saját környezetének és az általa alkalmazott eszközöknek a rendben tartásában, a tanítási órák, kollégiumi foglalkozások, rendezvények előkészítésében, lezárásában,

d) megtartsa az iskolai tanórai és egyéb foglalkozások, a kollégiumi foglalkozások, az iskola és a kollégium helyiségei és az iskolához, kollégiumhoz tartozó területek használati rendjét, a gyakorlati képzés rendjét, az iskola, a kollégium szabályzatainak előírásait,

e) óvja saját és társai testi épségét, egészségét, a szülő hozzájárulása esetén részt vegyen egészségügyi szűrővizsgálaton, elsajátítsa és alkalmazza az egészségét és biztonságát védő ismereteket, továbbá haladéktalanul jelentse a felügyeletét ellátó pedagógusnak vagy más alkalmazottnak, ha saját magát, társait, az iskola, kollégium alkalmazottait vagy másokat veszélyeztető állapotot, tevékenységet vagy balesetet észlelt,

f) megőrizzé, továbbá az előírásoknak megfelelően kezelje a rábízott vagy az oktatás során használt eszközöket, óvja az iskola létesítményeit, felszereléseit,

g) az iskola, kollégium vezetői, pedagógusai, alkalmazottai, tanulótársai emberi méltóságát és jogait tiszteletben tartsa, tiszteletet tanúsítson irántuk, segítse rászoruló tanulótársait,

h) megtartsa az iskolai, kollégiumi SZMSZ-ben, továbbá a házirendben foglaltakat.

(2) A gyermek, a tanuló személyiségét, emberi méltóságát és jogait tiszteletben kell tartani, és védelmet kell számára biztosítani fizikai és lelki erőszakkal szemben. A gyermek és a tanuló nem vethető alá testi fenyegetésnek, kínzásnak, kegyetlen, embertelen megalázó büntetésnek vagy bánásmódnak.

(3) A gyermeknek, a tanulónak joga, hogy

a) képességeinek, érdeklődésének, adottságainak megfelelő nevelésben és oktatásban részesüljön, képességeihez mérten továbbtanuljon, továbbá alapfokú művészetoktatásban vegyen részt tehetségének felismerése és fejlesztése érdekében,

b) a nevelési és a nevelési-oktatási intézményben biztonságban és egészséges környezetben neveljék és oktassák, óvodai életrendjét, iskolai tanulmányi rendjét pihenőidő, szabadidő, testmozgás beépítésével, sportolási, étkezési lehetőség biztosításával életkorának és fejlettségének megfelelően alakítsák ki,

b) nemzeti, etnikai hovatartozásának megfelelő nevelésben és oktatásban részesüljön,

c) részére az állami és települési önkormányzati fenntartású iskola egész pedagógiai programjában és tevékenységében a nevelés-oktatás során a tájékoztatás nyújtása és az ismeretek közlése tárgyilagosan és többoldalú módon történjék,

d) egyházi és magánintézményben vegye igénybe az óvodai, iskolai, kollégiumi ellátást, továbbá, hogy az állami, és települési önkormányzati fenntartású nevelési-oktatási intézményben hit- és vallásoktatásban vegyen részt,

e) személyiségi jogait, így különösen személyiségének szabad kibontakoztatásához való jogát, önrendelkezési jogát, cselekvési szabadságát, családi élethez és magánélethez való jogát a nevelési-oktatási intézmény tiszteletben tartsa, e jogának gyakorlása azonban nem korlátozható másokat ugyanezen jogainak érvényesítésében, továbbá nem veszélyeztetheti a saját és társai, a nevelési-oktatási intézmény alkalmazottai egészségét, testi épségét, valamint a művelődéshez való jog érvényesítéséhez szükséges feltételek megteremtését, fenntartását,

f) állapotának, személyes adottságának megfelelő megkülönböztetett ellátásban – különleges gondozásban, rehabilitációs célú ellátásban – részesüljön, és életkorától függetlenül a pedagógiai szakszolgálat intézményéhez forduljon segítségért,

g) az oktatási jogok biztosához forduljon.

A 46. § (3) bekezdés d) pontja ellentétes a szülő jogokkal, mivel az intézmény megválasztásának jogát a szülő gyakorolja a nemzetközi jogi szerződések alapján.

(4) A gyermek, tanuló joga, hogy a nevelési-oktatási intézményben, családjá anyagi helyzetétől függően, külön jogszabályban meghatározott esetekben kérelmére térítésmentes vagy kedvezményes étkezésben, tanszerellátásban részesüljön, továbbá, hogy részben vagy egészben mentesüljön az e törvényben meghatározott, a gyermekeket, tanulókat terhelő költségek megfizetése alól, vagy engedélyt kapjon a fizetési kötelezettség teljesítésének halasztására vagy a részletekben való fizetésre.

(5) Az általános iskolában, továbbá a nemzetiségi nevelés-oktatásban és a gyógypedagógiai nevelés-oktatásban az állam biztosítja, hogy a tanuló számára a tankönyvek térítésmentesen álljanak rendelkezésre.

(6) A tanuló joga különösen, hogy

a) kollégiumi ellátásban részesüljön,

b) válasszon a pedagógiai program keretei között a választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá pedagógusok közül,

c) igénybe vegye az iskolában és kollégiumban rendelkezésre álló eszközöket, az iskola és kollégium létesítményeit és az iskolai, kollégiumi könyvtári szolgáltatást,

d) rendszeres egészségügyi felügyeletben és ellátásban részesüljön,

e) hozzájusson a jogai gyakorlásához szükséges információkhoz, tájékoztassák a jogai gyakorlásához szükséges eljárásokról,

- f) részt vegyen a diákkörök munkájában, és kezdeményezze azok létrehozását, tagja legyen iskolai, művelődési, művészeti, ismeretterjesztő, sport- és más köröknek,
- g) az emberi méltóság tiszteletben tartásával szabadon véleményt nyilvánítson minden kérdéstről, az őt nevelő és oktató pedagógus munkájáról, az iskola, kollégium működéséről, továbbá tájékoztatást kapjon személyét és tanulmányait érintő kérdésekről, valamint e körben javaslatot tegyen, továbbá kérdést intézzen az iskola, a kollégium vezetőihez, pedagógusaihoz, az iskolaszékhez, a kollégiumi székhez, és arra legkésőbb a megkereséstől számított tizenöt napon belül – az iskolaszéktől, kollégiumi széktől a tizenötödik napot követő első ülésen – érdemi választ kapjon,
- h) vallási, világnézeti vagy más meggyőződését, nemzeti vagy etnikai önazonosságát tiszteletben tartsák, és azt kifejezésre juttassa, feltéve, hogy e jogának gyakorlása nem ütközik jogszabályba, nem sérti másoknak ezt a jogát, és nem korlátozza a társai tanuláshoz való jogának gyakorlását,
- i) jogszabályban meghatározottak szerint vendégtanulói jogviszonyt létesítsen,
- j) jogai megsértése esetén – jogszabályban meghatározottak szerint – eljárást indítson, továbbá igénybe vegye a nyilvánosságot,
- k) személyesen vagy képviselői útján – jogszabályban meghatározottak szerint – részt vegyen az érdekeit érintő döntések meghozatalában,
- l) kérje a tanórai foglalkozásokon való részvétel alóli felmentését,
- m) kérelmére – jogszabályban meghatározott eljárás szerint – független vizsgabizottság előtt adjon számot tudásáról,
- n) kérje az átvételét másik nevelési-oktatási intézménybe,
- o) választó és választható legyen a diákképviselőben,
- p) a diákönkormányzathoz fordulhasson érdekképviselőként, továbbá e törvényben meghatározottak szerint kérje az őt ért sérelem orvoslását,
- q) kérelmére, indokolt esetben szociális ösztöndíjban, szociális támogatásban részesüljön.

A tanulói jogok közül kimaradt néhány olyan, amely levezethető az Alaptörvényből vagy a gyermek jogairól szóló egyezményből. Ezért a [46. § \(6\) bekezdését](#) a következőkkel kell kiegészíteni a tanulói jogokat:

**„- állami vizsgát tegyen,
- magántanuló legyen,
- levelezéshez, továbbá kollégiumban a lakhatáshoz való jogát tiszteletben tartsák, feltéve, hogy e jogának gyakorlása nem sérti másoknak ezt a jogát, és nem korlátozza társai tanuláshoz való jogának gyakorlását,
- különbözeti vizsga vagy évfolyamisméltés nélkül folytathassa tanulmányait akkor is, ha az állandó lakóhelyén nem működik olyan iskola, amelyben a tankötelezettség végén biztosított az iskolai nevelés és oktatás.”**

(7) A tanuló jogainak gyakorlása során nem sértheti társai és a közösség érdekeit, a közösségi jogokat.

(8) Nagykorú és cselekvőképes tanuló esetén e törvénynek a szülő jogaira és kötelességeire vonatkozó rendelkezéseit nem kell alkalmazni. Ha e törvény vagy a végrehajtására kiadott jogszabály a szülő, a szülői szervezet vagy a szülők képviselője részére kötelezettséget vagy jogot állapít meg, nagykorú tanuló esetén a kötelezettségek teljesítése, a jogok gyakorlása a tanulót – az iskolaszékbe történő delegálás kivételével –, a diákönkormányzatot, a tanulók képviselőjét illeti meg vagy terheli. Ha a nagykorú tanuló önálló jövedelemmel nem rendelkezik és a szülővel közös háztartásban él, a tanulói jogviszony, kollégiumi tagsági viszony megszűnésével, a tanuló tanulmányi kötelezettségének teljesítésével és a fizetési kötelezettséggel járó iskolai, kollégiumi döntésekről a szülőt is értesíteni kell.

(9) A nevelési-oktatási intézmény, valamint a tanuló közötti eltérő megállapodás hiányában a nevelési-oktatási intézmény szerzi meg a tulajdonjogát minden olyan, a birtokába került dolognak, amelyet a tanuló állított elő a tanulói jogviszonyából, kollégiumi tagsági viszonyából eredő kötelezettségének teljesítésével összefüggésben, feltéve, hogy az annak elkészítéséhez szükséges anyagi és egyéb feltételeket a nevelési-oktatási intézmény biztosította. A tanulót az SZMSZ-ben meghatározott mértékű díjazás illeti meg, ha a nevelési-oktatási intézmény a tulajdonába került dolog értékesítésével, hasznosításával bevételre tesz

szert. Ha az előállított dolog a Ptk. szerinti szellemi alkotás, e rendelkezéseket azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy a szellemi alkotás átadására a munkaviszonyban vagy más hasonló jogviszonyban létrehozott szellemi alkotás munkáltató részére történő átadására vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni.

(10) Ha az iskola, kollégium a dologgal kapcsolatos vagyoni jogokat nem szerzi meg, köteles azt – kérelemre – a tanuló részére legkésőbb a tanulói jogviszony megszűnésekor visszaadni. Az őrzésre egyebekben a Ptk. szerinti felelős őrzés szabályait kell alkalmazni.

(11) A (9) bekezdésben meghatározott esetben a tanulót megfelelő díjazás illeti meg. A megfelelő díjazásban a tanuló – tizennegyedik életévét be nem töltött tanuló esetén szülője egyetértésével – és a nevelési-oktatási intézmény állapodik meg, ha alkalomszerűen, egyedileg elkészített dolog értékesítéséből, hasznosításából származik a bevétel. Az oktatás keretében, az oktatási folyamat részeként rendszeresen elkészített dolog esetén a megfelelő díjazást a teljes képzési folyamatban részt vevők által végzett tevékenységre megállapítható eredmény (nyereség) terhére kell megállapítani. Ennek szabályait az SZMSZ-ben kell meghatározni oly módon, hogy a szabályozás figyelembe vegye a tanuló teljesítményét.

(12) A (9) és (11) bekezdésben foglaltak – a szakképzésben részt vevő tanulókat megillető juttatások tekintetében – nem alkalmazhatók arra a tanulóra, aki a szakképzésben tanuló szerződés alapján vesz részt.

(13) Az iskola a tanuló részére – kérelemre – diákigazolványt ad ki. A diákigazolvány a KIR-ben található adatokat tartalmazhatja a külön jogszabályban meghatározottak szerint. A diákigazolvány tartalmazza továbbá az igazolvány számát, a jogosult fényképét és aláírását, cselekvőképtelen tanuló esetén a szülő aláírását.

Nem értelmezhető, hogy a szakközépiskolai és a szakiskolai tanulóakra vonatkozó rendelkezések miért maradtak ki a javaslatból. Ezekre a tanulóakra ugyanis a munkavédelemre vonatkozó rendelkezéseket nem kell alkalmazni, mivel nem munkavállalók. Ily módon indokolt, hogy a közoktatásról szóló törvény 11. §-ának (2) bekezdése bekerüljön a javaslat 46. §-ába.

31. Sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók nevelése, oktatása

47. § (1) A sajátos nevelési igényű gyermeknek, tanulónak joga, hogy különleges bánásmód keretében állapotának megfelelő pedagógiai, gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai ellátásban részesüljön attól kezdődően, hogy igényjogosultságát megállapították. A különleges bánásmódnak megfelelő ellátást a szakértői bizottság szakértői véleményében foglaltak szerint kell biztosítani.

(2) A sajátos nevelési igényű tanuló számára megfelelő ellátást nyújtó gyógypedagógiai nevelési-oktatási intézményt a szülő választja ki az illetékes szakértői bizottság szakértői véleménye alapján.

(3) A sajátos nevelési igényű gyermek óvodai nevelése, tanuló iskolai nevelés-oktatása, továbbá kollégiumi nevelése az e célra létrehozott gyógypedagógiai nevelési-oktatási intézményben, konduktív pedagógiai intézményben, óvodai csoportban, iskolai osztályban, vagy a többi gyermekkel, tanulóval együtt, azonos óvodai csoportban, iskolai osztályban (a továbbiakban: a sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók – külön vagy közös – nevelésében és oktatásában részt vevő óvoda és iskola, kollégium együtt: gyógypedagógiai nevelésben, oktatásban részt vevő nevelési-oktatási intézmény) történhet.

(4) A gyermek külön óvodai nevelését végző óvodai csoportot, a tanulók külön iskolai nevelését, oktatását végző iskolai osztályt a fogyatékoság típusának megfelelően kell létrehozni. A gyógypedagógiai nevelésben, oktatásban részt vevő nevelési-oktatási intézményben a gyermek, tanuló egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációs és rehabilitációs ellátásban is részesül.

(5) A gyermek, tanuló érdekében a kormányhivatal kötelezheti a szülőt, hogy gyermekével jelenjen meg szakértői vizsgálaton, továbbá a szakértői vélemény alapján gyermekét a megfelelő nevelési-oktatási intézménybe írassa be. A szakértői bizottság nem jelölhet ki olyan intézményt, amely helyhiány miatt nem tudná felvenni a gyermeket, tanulót. A szakértői vizsgálaton való részvétel érdekében szükséges utazás költségeit a társadalombiztosítás a szülőnek megtéríti.

(6) Az enyhe értelmi fogyatékos, beszéd fogyatékos vagy pszichés fejlődési zavarral küzdő sajátos nevelési igényű tanulót két gyermekként, a mozgásszervi, érzékszervi, középsúlyos értelmi fogyatékos, autizmus spektrum zavarral küzdő, vagy halmozottan fogyatékos gyermeket, tanulót három gyermekként kell figyelembe venni az óvodai csoport, iskolai osztály, kollégiumi csoport létszámának számításánál, ha nevelés-oktatásuk a többi gyermekkel, tanulóval együtt történik.

A javaslat 47. §-a nem veszi figyelembe, hogy a különleges gondozás feladatai körében el kell látni a sajátos nevelési igényű gyermekeket és tanulókat, akiket a törvény a 15. §-ban fogyatékosoknak titulál, valamint a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekeket, tanulókat. A hatályos közoktatásról szóló törvény 30. §-a igen hosszú szakmai viták után született meg, többszöri módosítás eredményeképpen. Nem értelmezhető, hogy miért nem vehető át ez a törvénytörvény. A javaslat 47. §-ában nem található meg a korai fejlesztés és gondozás. Kimaradtak azok a nem közoktatási intézmények, amelyek részt vesznek a sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók ellátásában. Kimaradt a javaslatból a fejlesztő iskolai oktatás is. Ezért a 47. § teljes újragondolására van szükség, figyelembe véve a kialakult intézményrendszert és szakmai gyakorlatot.

Összegezés: a javaslat legvitatottabb pontjai közé tartozik a különleges gondozásra vonatkozó rendelkezések újrafogalmazása. Ennek lényege, hogy a ma működő ellátórendszer szétesik, mivel nem jelenik meg a törvényben a korai fejlesztés és gondozás, és nem jelennek meg azok a nem közoktatási intézmények, amelyek részt vesznek a sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók ellátásában. Így kimaradtak a bölcsődék, a rehabilitációs intézmények, amelyek pedig kiemelkedő szerepet, feladatot látnak el ebben a körben. A javaslat nem foglalkozik a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók körével, összemossa az e körbe tartozó gyermekeket, tanulókat a sajátos nevelési igényű gyermekekkel, tanulókkal. A javaslat nem tartalmaz rendelkezéseket a súlyos és halmozottan fogyatékos gyermekek, tanulók ellátására vonatkozóan, nem szabályozza a fejlesztő iskolai oktatást, nem határozza meg azokat a mentességeket, amelyek megilletik ezeket a tanulókat, például a vizsgák körében. Nem ismeri el a javaslat, hogy léteznek olyan óvodai és iskolai tagozatok, amelyek másik óvoda vagy iskola részeként vesznek részt a gyógypedagógiai nevelésben és oktatásban. Nem lehet tudni, hogy mi lesz a feladata a nevelési tanácsadónak és a nevelési tanácsadóknak, mivel erről nem rendelkezik a javaslat, és minden lehetséges helyen összekeveri a nevelési tanácsadást a szakértői és rehabilitációs bizottsággal. Mindebből következik, hogy bizonytalanná válik a feladatellátásban közreműködő intézmények sorsa, az itt foglalkoztatottak helyzete, és nem utolsósorban az ellátott gyermeki, tanulói kör.

32. A tanulók közösségei, a diákönkormányzat

48. § (1) Az iskola, a kollégium tanulói a nevelés-oktatással összefüggő közös tevékenységük megszervezésére, a demokráciára, közéleti felelősségre nevelés érdekében – a házirendben meghatározottak szerint – diák szervezeteket hozhatnak létre, amelyek létrejöttét és működését a nevelőtestület segíti.

(2) A diák szervezetek döntési jogkört gyakorolnak – a nevelőtestület véleménye meghallgatásával – saját közösségi életük tervezésében, szervezésében, valamint tisztségviselőik megválasztásában, és jogosultak képviseltetni magukat a diákönkormányzatban.

(3) A tanulók, diák szervezetek a tanulók érdekeinek képviselőjére diákönkormányzatot hozhatnak létre. A diákönkormányzat munkáját e feladatra kijelölt, felsőfokú végzettségű és pedagógus szakképzettségű személy segíti, akit a diákönkormányzat javaslatára az intézményvezető bíz meg ötéves időtartamra.

(4) A diákönkormányzat véleményét ki kell kérni:

- a) az iskolai SZMSZ jogszabályban meghatározott rendelkezéseinek elfogadása előtt,
- b) a tanulói szociális juttatások elosztási elveinek meghatározása előtt,
- c) az ifjúságpolitikai célokra biztosított pénzeszközök felhasználásakor,
- d) a házirend elfogadása előtt.

(5) Az intézményi diákönkormányzat és az ÁMK diákönkormányzat megalakulására, működésére, jogállására a diákönkormányzatra vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni.

33. Az óvodai felvétel, a tanulói jogviszony és a kollégiumi tagsági viszony keletkezése és megszűnése

49. § (1) Az óvodai felvétel, átvétel jelentkezés alapján történik. Az óvodába a gyermek – e törvényben foglalt kivétellel – harmadik életévének betöltése után vehető fel. A szülő gyermeke óvodai felvételét, átvételét bármikor kérheti, a gyermekek felvétele folyamatos.

(2) A gyermeket elsősorban abba az óvodába kell felvenni, átvenni, amelynek körzetében lakik vagy ahol szülője dolgozik. A felvételtől, átvételtől az óvoda vezetője dönt. Ha a jelentkezők száma meghaladja a felvehető gyermekek számát, az óvodavezető, amennyiben az óvoda fenntartója több óvodát tart fenn, az óvoda fenntartója bizottságot szervez, amely javaslatot tesz a felvételre.

(3) A települési önkormányzat közzéteszi az óvoda felvételi körzetét, valamint az óvoda nyitva tartásának rendjét. Az óvoda köteles felvenni, átvenni azt a gyermeket, aki a 8. § (2) bekezdése alapján köteles óvodába járni, ha lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye a körzetében található (a továbbiakban: kötelező felvételt biztosító óvoda).

(4) Az óvodába felvett gyermekek csoportba való beosztásáról az óvodavezető dönt, a szülők és az óvodapedagógusok véleményének figyelembevételével.

50. § (1) A tanuló az iskolával tanulói jogviszonyban áll. A tanulói jogviszony felvétel vagy átvétel útján keletkezik. A felvétel és az átvétel jelentkezés alapján történik. A felvételtől vagy átvételtől az iskola igazgatója dönt. A tanulói jogviszony a beíratás napján jön létre. A tanuló a tanulói jogviszonyon alapuló jogait az előbbi időponttól kezdve gyakorolhatja. Jogszálya, továbbá az iskola házirendje egyes jogok gyakorlását az első tanév megkezdéséhez kötheti.

(2) A középfokú iskola és a kollégium – jogszabályban meghatározott keretek között – állapíthatja meg a tanulói jogviszony, kollégiumi tagsági viszony létesítésének tanulmányi feltételeit (a továbbiakban: felvételi követelmények). A középfokú iskola és a kollégium a felvételi követelményeket a tanév rendjéről szóló rendelet által meghatározott időben a felvételi tájékoztatóban köteles nyilvánosságra hozni. A szakképző iskola a felvételt a szakképzésre vonatkozó jogszabályok szerint egészségügyi, pályaalkalmassági vagy szakmai alkalmassági követelmények teljesítéséhez kötheti. A pályaalkalmassági követelményeket és a szakmai alkalmassági vizsga követelményeit a felvételi tájékoztatóban nyilvánosságra kell hozni.

(3) Nem szervezhető

a) felvételi vizsgára előkészítő tanfolyam térítési díj ellenében,

b) általános iskolában felvételi vizsga,

c) felvételi vizsga, ha a többcélú intézmény az általános iskolai feladatok mellett középfokú iskolai feladatok közül bármelyiket ellátja, azoknak a tanulóknak, akik a többcélú intézmény keretében fejezték be az általános iskolai tanulmányaikat.

(4) Sport- és művészeti emelt szintű oktatás esetében az iskola pedagógiai programja szerint alkalmassági vizsga szervezhető általános iskolában is.

(5) Az általános iskola köteles felvenni, átvenni azt a tanköteles tanulót, akinek lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye a körzetében található (a továbbiakban: kötelező felvételt biztosító iskola). Ha a településen több általános iskola működik, az egyes általános iskolai körzetet úgy kell meghatározni, hogy kialakíthatóvá váljon a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek egyenletes aránya a nevelési-oktatási intézményekben.

(6) Az iskolába a tanköteles tanulókat az első évfolyamra a kormányhivatal, települési önkormányzat által átvett intézmény esetében az önkormányzat által meghatározott időszakban kell beíratni. A beiratkozásra meghatározott időt a helyben szokásos módon közzé kell tenni.

(7) A kormányhivatal meghatározza és közzéteszi az iskolák felvételi körzetét, továbbá – a köznevelés-fejlesztési tervvel összhangban – a pedagógiai szakszolgálatot ellátó intézmény működési körzetét. A felvételi körzetek megállapításához a kormányhivatalnak be kell szereznie az érdekelt önkormányzatok véleményét.

**A Pedagógusok Szakszervezete részletes szakértői - a köznevelési törvénytervezettel
egybeszerkesztett - véleménye**

---

(8) A sajátos nevelési igényű tanulók nevelés-oktatását több megyére, országrészre kiterjedően ellátó nevelési-oktatási intézmény működési, felvételi körzetének meghatározása előtt be kell szerezni az oktatásért felelős miniszter véleményét.

(9) A nemzeti vagy etnikai kisebbséghez tartozó gyermekek óvodai nevelését, iskolai nevelés-oktatását ellátó nevelési-oktatási intézmény működési, felvételi körzetének meghatározása előtt be kell szerezni az érdekelt települési nemzetiségi vagy országos feladatot ellátó iskola esetén az országos nemzetiségi önkormányzat egyetértését.

(10) Az (5) bekezdésben foglaltakat a tagintézményként működő óvodák, iskolák tekintetében is alkalmazni kell.

Az 50. §-t ki kell egészíteni a magántanulókra vonatkozó rendelkezésekkel, egyértelművé téve, hogy tanuló jogviszonyban áll.

51. § (1) Ha az általános iskola a felvételi kötelezettsége teljesítése után további felvételi, átvételi kérelmeket is teljesíteni tud, a további felvételi kérelmek teljesítésénél előnyben kell részesíteni a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeket, tanulókat. A további felvételi kérelmekről az intézmény pedagógiai programjában foglaltak szerint kell dönteni.

(2) A további felvételi lehetőségről szóló tájékoztatót a helyben szokásos módon – legalább tizenöt nappal a felvételi, átvételi kérelmek benyújtására rendelkezésre álló időszak első napja előtt – nyilvánosságra kell hozni.

(3) A többcélú intézményben általános iskolai tanulmányaikat befejező tanulók a pedagógiai programban meghatározottak alapján folytatják tanulmányaikat a megfelelő iskolatípus szerinti nevelés-oktatásban.

(4) Az iskolába felvett tanulók osztályba vagy csoportba való beosztásáról – a szakmai munkaközösség, annak hiányában a nevelőtestület véleményének kikérésével – az igazgató dönt.

(5) A gyámhatóság kezdeményezése esetén az iskola nem tagadhatja meg az iskolaotthonos osztályba való felvételét.

(6) Nem tagadható meg az első-negyedik évfolyamra járó tanuló iskolaotthonos osztályba való felvétele, ha eredményes felkészülése azt szükségessé teszi.

(7) A sajátos nevelési igényű tanuló részére a felvételi vizsgán indokolt esetben biztosítani kell a hosszabb felkészülési időt, az írásbeli felmérésen biztosítani kell az iskolai tanulmányai során általa használt, megszokott eszközöket, a vizsga szervezésével alkalmazkodni kell az adottságaihoz.

Az 51. § (7) bekezdését át kell vinni a 31. ponthoz, a 47. §-ba, kiegészítve azonban a tanulási, magatartási, beilleszkedési problémákkal küzdő gyermekekkel, akiknél szintén szükség lehet ilyen eltérő megoldásra. Ezeket a kedvezményeket továbbra biztosítani kell az állami vizsgáknál is.

(8) A nemzeti vagy etnikai kisebbséghez tartozó jelentkezőt azonos feltételek esetében előnyben kell részesíteni, a nemzetiségi nevelés-oktatást is folytató iskolába vagy osztályba fel vagy át kell venni.

52. § (1) A tanuló az iskola útján vagy közvetlenül kérheti kollégiumi felvételét, valamint externátusi elhelyezését.

(2) Az önálló kollégiumba való felvételtől a kollégium igazgatója, a nem önálló kollégiumba való felvételtől pedig a kollégiumvezető egyetértésével az iskola igazgatója dönt. A kollégiumba felvett tanulók foglalkozásra történő beosztásáról a kollégium igazgatója vagy a kollégiumvezető dönt, a kollégiumi nevelőtestület véleményének kikérésével.

(3) A gyámhatóság kezdeményezésére a tanulót fel kell venni a kollégiumba. Fel kell venni a kollégiumba azt a nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanulót, akinek gyermekotthoni elhelyezése nagykorúság miatt szűnt meg.

(4) A kollégiumi felvétel, externátusi elhelyezés a (3) bekezdésben meghatározott esetben a tanulói jogviszony fennállásáig, egyébként egy tanévre szól.

53. § (1) Megszűnik az óvodai elhelyezés, ha

- a) a gyermeket másik óvoda átvette, az átvétel napján,
- b) az óvodavezető a szülő kérelmére engedélyt adott a gyermek óvodából történő kimaradására,
- c) a gyermeket felvették az iskolába, a nevelési év utolsó napján.

(2) Megszűnik a tanulói jogviszony

- a) ha a tanulót másik iskola átvette, az átvétel napján,
- b) az általános iskola utolsó évfolyamának elvégzéséről szóló bizonyítvány kiállításának napján,
- c) gimnáziumi tanulmányok esetén az utolsó évfolyam elvégzését követő első vizsgaidőszak utolsó napján,
- d) szakközépiskolai tanulmányok esetén az utolsó középiskolai évfolyam elvégzését követő első érettségi vizsgaidőszak utolsó napján, ha a tanuló a szakképzésben nem kíván továbbtanulni, vagy a továbbtanuláshoz szükséges feltételek hiányában nem tanulhat tovább,
- e) szakképző iskolában folyó szakképzésben
  - ea) ha a tanuló jelentkezik szakmai vizsgára, az utolsó évfolyam elvégzését követő első szakmai vizsgaidőszak utolsó napján,
  - eb) ha a tanuló nem jelentkezik szakmai vizsgára, az utolsó évfolyam elvégzését igazoló bizonyítvány kiállítása napján,
  - ec) ha a tanuló tanulmányainak folytatására egészségileg alkalmatlanná vált és az iskolában nem folyik másik megfelelő szakképzés, vagy a tanuló nem kíván továbbtanulni, vagy a továbbtanuláshoz szükséges feltételek hiányában nem tanulhat tovább,
- f) az alapfokú művészeti iskolában, ha kiskorú tanuló esetén a szülő vagy a nagykorú tanuló bejelenti, hogy kimarad az iskolából, a bejelentésben megjelölt napon, továbbá az utolsó alapfokú évfolyam utolsó napján, ha a tanuló nem tesz művészeti alapvizsgát, valamint az utolsó továbbképző évfolyam záróvizsga letételének napján, ha a tanuló nem tesz záróvizsgát, az utolsó évfolyam elvégzését tanúsító bizonyítvány kiállításának napján és a h) pontban megjelölt esetben,
- g) a tankötelezettség megszűnése után – ha a szülő, nagykorú tanuló esetén a tanuló írásban bejelenti, hogy kimarad –, a bejelentés tudomásulvételének napján,

Az 53. § (2) bekezdésének g) pontja több mint aggályos. A szülő egyedül nem jelentheti be, hogy a gyermekét kiveszi az iskolából. A 16 éves gyermeknek a gyermek jogairól szóló egyezmény alapján egyetértési jogot kell adni ahhoz, hogy a szülő megszüntethesse a tanulói jogviszonyát.

h) ha a tanuló tanulói jogviszonyát – a tanköteles tanuló kivételével – fizetési hátralék miatt az igazgató a szülő, nagykorú tanuló esetén a tanuló eredménytelen felszólítása és a tanuló szociális helyzetének vizsgálata után megszünteti, a megszüntetés tárgyában hozott döntés jogerőre emelkedésének napján.

(3) A (2) bekezdésben foglalt rendelkezések nem alkalmazhatók, ha a tanuló hátrányos helyzetű.

(4) Megszűnik a tanuló tanulói jogviszonya – a tanköteles tanuló kivételével – ha az iskola kötelező foglalkozásairól a jogszabályban meghatározott időnél igazolatlanul többet mulasztott.

(5) Megszűnik a tanulói jogviszony a kizárás az iskolából fegyelmi határozat jogerőre emelkedésének napján.

(6) Az iskola a tanítási év utolsó napján egyoldalú nyilatkozattal is megszüntetheti annak a tanulónak a tanulói jogviszonyát, aki nem tanköteles, ha ugyanannak az évfolyamnak a tanulmányi követelményeit második alkalommal nem teljesítette. Az iskolai tanítási év utolsó napján megszüntethető egyoldalú nyilatkozattal annak a tanulónak a tanulói jogviszonya is, aki a nappali rendszerű iskolai oktatásban nem vehet részt, feltéve, hogy az iskolában nincs felnőttoktatás, vagy a tanuló abban nem kíván részt venni.

(7) Ha a többcélú intézmény több iskolatípus feladatait is ellátja, a tankötelezettség ideje alatt a tanulói jogviszony nem szüntethető meg, amíg a tanulmányok folytatására bármelyik iskolai feladatot ellátó intézményegységben lehetőség van.

(8) A tanuló kollégiumi tagsága megszűnik

- a) a 52. § (4) bekezdésben meghatározott esetben a tanulói jogviszony megszűnésével, egyébként a tanév végén,
- b) a kollégiumból kizáró fegyelmi határozat jogerőre emelkedésével,
- c) ha a tanuló kollégiumi tagságát fizetési hátralék miatt az igazgató – a szülő, nagykorú tanuló esetében a tanuló eredménytelen felszólítása és a tanuló szociális helyzetének vizsgálata után – megszünteti, a megszűnés tárgyában hozott döntés jogerőre emelkedésének napján,

d) ha a tanuló, kiskorú tanuló esetén a szülő a tanuló kollégiumi tagságáról írásban lemond, a nyilatkozatban megjelölt napon,

e) ha a tanulót másik kollégium átvette, az átvétel napján.

(9) A (8) bekezdés b)-c) pontjában foglaltakat nem lehet alkalmazni abban az esetben, ha a kollégiumi tagsági viszony fennállása nélkül a tanuló nem tudja teljesíteni tankötelezettségét. Abban az esetben, ha a tanuló felvételére a gyámhatóság intézkedése alapján került sor, a (8) bekezdés c) pontjában meghatározottak nem, a d) pontjában meghatározottak pedig a gyámhatóság egyetértésével alkalmazhatók. A c) pontban foglaltak a hátrányos helyzetű tanulók tekintetében nem alkalmazhatók.

(10) Megszűnik az óvodai elhelyezés, a tanulói jogviszony, a kollégiumi tagsági viszony, ha a nevelési-oktatási intézmény jogutód nélkül megszűnik.

(11) Szünetel a tanulói jogviszonya annak, akinek engedélyezték, hogy tanulmányait megszakítsa, vagy akit fegyelmi határozattal a tanév folytatásától eltiltottak.

Az [53. § \(11\) bekezdését](#) át kell vinni az [55. §-ba](#).

34. A gyermek, tanuló kötelességének teljesítése

Az [54. §](#) nem veszi tudomásul, hogy a javaslat szerint az általános iskolában egész napos oktatást kell szervezni. Egész napos oktatás mellett nem értelmezhető a tanuló évfolyamisméltésre utasítása. Ebben az esetben ugyanis nem a tanuló, hanem a pedagógus nem teljesített. Elfogadhatatlan, hogy a tanulót még az első-négy évfolyamon is meg lehet buktatni, miközben egész nap az iskolában van. Elfogadhatatlan, hogy még a saját módosító indítványát sem fogadja el a szövegért felelős államtitkár és már az első évfolyamon is meg lehet bukni. Így lehetséges, hogy a tanuló hét éves korába bekerül a fejlesztő osztályba, ahol évet ismétel, utána az első évfolyamon megbukik.

54. § (1) A pedagógus – a (3) bekezdésben meghatározott kivétellel – a tanuló teljesítményét, előmenetelét tanítási év közben rendszeresen érdemjeggyel értékeli, félévkor és a tanítási év végén osztályzattal minősíti. A tanuló magatartásának és szorgalmának értékelését és minősítését az osztályfőnök – az osztályban tanító pedagógusok véleményének kikérésével – végzi. Az érdemjegyekről a tanulót és a kiskorú tanuló szülőjét rendszeresen értesíteni kell. A félévi és az év végi osztályzatot az érdemjegyek alapján kell meghatározni. Az évközi érdemjegyeket és az év végi osztályzatokat szóbeli vagy írásbeli szöveges értékelés kíséri. Az iskola az osztályzatról a tanulót és a kiskorú tanuló szülőjét félévkor értesítő, év végén bizonyítvány útján értesíti. Értesítő gyakrabban is készülhet az intézmény pedagógia programja szerint. Az érdemjegy és az osztályzat megállapítása a tanuló teljesítményének, szorgalmának értékelésekor, minősítésekor nem lehet fegyelmezési eszköz.

(2) Az érdemjegyek és osztályzatok a következők:

a) a tanuló tudásának értékelésénél és minősítésénél jeles (5), jó (4), közepes (3), gyenge (2), elégtelen (1),

b) a tanuló magatartásának értékelésénél és minősítésénél példás (5), jó (4), változó (3), rossz (2),

c) a tanuló szorgalmának értékelésénél és minősítésénél példás (5), jó (4), változó (3), hanyag (2).

(3) Az első évfolyamon félévkor és év végén, a második évfolyamon félévkor szöveges minősítéssel kell kifejezni, hogy a tanuló kiválóan, jól vagy megfelelően teljesített vagy felzárkóztatásra szorul.

(4) A második évfolyam végén és a magasabb évfolyamokon félévkor és év végén a tanuló értékelésére – jóváhagyott kerettanterv vagy az oktatásért felelős miniszter engedélyével – az iskola pedagógiai programja a (2) bekezdésben meghatározottaktól eltérő jelölés, szöveges értékelés alkalmazását is előírhatja. Ha az iskola nem alkalmazza az (1)-(2) bekezdésben meghatározottakat, de arra iskolaváltás vagy továbbtanulás miatt szükség van, vagy a szülő vagy a tanuló kérésére köteles a félévi és az év végi minősítést osztályzattal is elvégezni. Az iskola által alkalmazott jelölés, értékelés érdemjegyre, osztályzatra való átváltásának szabályait a helyi tantervben kell meghatározni.

Az [54. § \(4\) bekezdése](#) egyértelművé teszi a valóságos tény, hogy az iskoláknak a gyakorlatban semmilyen szakmai döntési jogosítványa nincs. Még az eltérő értékeléshez is miniszteri engedély szükséges. Kérdéses, hogy mit lehet, kell ilyen magas szinten mérlegelni annak megítéléséhez, hogy adott iskolában lehetséges-e a szóbeli értékelés, a számjegyek helyett? A törvénynek azok a rendelkezései, amelyek szakmai önállóságról és döntésekről szólnak, nem hordoznak valóságos tartalmat.

Összegezés: A javaslat a Pedagógusok Szakszervezete részéről nem támogatható, arra való tekintettel, hogy az iskolák lényegében minden szakmai döntéshozatali jogosítványukat elvesztik. A javaslat nem tartalmazza a pedagógiai program tartalmát, de előírja, hogy a kerettantervek kötelezőek. Tíz százalék eltérést biztosít a kerettantervektől, amely nem éri el azt a szintet, amely biztosítva volt 1985 előtt a miniszteri tantervekben. A kerettantervtől való eltérést minden lényeges és lényegtelen kérdésben engedélyhez köti a javaslat. A javaslatban nem található utalás a tanórán kívüli foglalkozásokra, nincs felhatalmazva az iskola arra, hogy a kötelező tanórai foglalkozások mellett választható tanórai foglalkozásokat szervezzen, nincs utalás a szakkörökre, önképző körökre, és nem található utalás a tanulószobára sem, amely a középfokú iskolák jellemzője.

(5) Az egyes tanulók év végi osztályzatát a nevelőtestület osztályozó értekezleten áttekinti, és a pedagógus, az osztályfőnök, gyakorlati képzés lebonyolítója által megállapított osztályzatok alapján dönt a tanuló magasabb évfolyamba lépéséről.

(6) Abban az esetben, ha az év végi osztályzat a tanuló hátrányára lényegesen eltér a tanítási év közben adott érdemjegyek átlagától, a nevelőtestület felhívja az érdekelt pedagógust, hogy adjon tájékoztatást ennek okáról, és indokolt esetben változtassa meg döntését. Ha a pedagógus nem változtatja meg döntését, és a nevelőtestület ennek indokaival nem ért egyet, az osztályzatot az évközi érdemjegyek alapján a tanuló javára módosítja.

(7) A (2) bekezdésben foglaltak nem alkalmazhatóak, ha a gyakorlati képzést az iskolán kívül szervezik.

(8) A tanuló értékelésekor, minősítésekor az (1) bekezdésben meghatározottakat – az érdemjegy és az osztályzat alkalmazására vonatkozó rendelkezések kivételével – akkor is alkalmazni kell, ha az iskola nem használja az érdemjegy, az osztályzat megjelölést.

(9) Ha a tanuló gyakorlati képzését nem az iskola tartja, a gyakorlati képzés keretében végzett tevékenységével összefüggésben teljesítményét, magatartását és szorgalmát a gyakorlati képzés szervezője értékeli a (2) bekezdésében foglaltak szerint. A tanuló félévi és év végi osztályzatát a gyakorlati képzés lebonyolítója állapítja meg és a nevelőtestület dönt a tanuló magasabb évfolyamba lépéséről, szakmai vizsgára bocsátásáról.

55. § (1) Az igazgató a gyakorlati képzés kivételével a tanulót kérelmére – kiskorú tanuló esetében a szülő kérelmére – felmentheti az iskolai kötelező tanórai foglalkozásokon való részvétel alól, ha a tanuló egyéni adottságai, sajátos nevelési igénye, továbbá sajátos helyzete ezt indokoltá teszi. Az igazgató a tanulót kérelmére mentesítheti a készségi tárgyak tanulása alól, ha azt egyéni adottsága vagy sajátos helyzete indokoltá teszi. Az igazgató a tanulót a szülő kérelmére felmenti az általános iskolában tizenhat óra előtt megszervezett egyéb foglalkozás alól.

Az [55. § \(1\) bekezdéséből](#) hiányoznak a tanulási, magatartási, beilleszkedési nehézséggel küzdő tanulók. Ugyanakkor a mentesítés lényege, hogy a tanulót adott tantárgyból vagy tantárgyrészből nem értékelik és nem minősítik, de az órán részt kell vennie.

(2) A magántanulót – az iskolában vagy azon kívül folyó gyakorlati képzés kivételével – az iskola valamennyi kötelező tanórai foglalkozása alól fel kell menteni. Az iskolai rendszerű szakképzésben a magántanulóakra vonatkozó részletes szabályokat a szakképzésre vonatkozó jogszabályok határozzák meg.

(3) Az, akit felmentettek a kötelező tanórai foglalkozásokon való részvétel alól, az igazgató által meghatározott időben, és a nevelőtestület által meghatározott módon ad számot tudásáról.

(4) A tanulót, ha egyéni adottsága, fejlettsége szükségessé teszi, a szakértői bizottság véleménye alapján az igazgató mentesíti az érdemjegyekkel és osztályzatokkal történő értékelés és minősítés alól, és ehelyett szöveges értékelés és minősítés alkalmazását írja elő.

Indokolt, hogy az [55. §](#) rögzítse, miszerint az iskola magasabb évfolyamába lépő tanulót nem kell beírni.

**A Pedagógusok Szakszervezete részletes szakértői - a köznevelési törvénytervezettel
egybeszerkesztett - véleménye**

---

56. § (1) A tanuló, ha egyéni adottsága, fejlettsége szükségessé teszi, szakértői vélemény alapján kislétszámú fejlesztő pedagógiai osztályban kezdheti meg az általános iskolai tanulmányait, amennyiben az adott év augusztus 31. napjáig a hetedik életévét betölti, de még nem iskolaérett. A kislétszámú fejlesztő pedagógiai osztály célja és feladata, hogy a gyermek egy év alatt behozza lemaradását, és elérje az iskolaérettséget.

(2) A kislétszámú fejlesztő pedagógiai osztályban elvégzett évfolyam végén a szakértői bizottság hoz döntést a tanuló továbbhaladásáról. A kislétszámú fejlesztő pedagógiai osztályban elvégzett első évfolyam sikeres teljesítése után a tanuló a második évfolyamon, normál létszámú osztályban folytathatja a tanulmányait vagy kislétszámú fejlesztő pedagógiai osztályban ismételheti meg az első évfolyamot.

Az [56. § jelenlegi](#) formájában elfogadhatatlan. Nincs válasz arra a kérdésre, hogy miért nem maradhat a gyermek az óvodában, amennyiben nem iskolaérett. Nincs válasz arra a kérdésre sem, hogy mi van azzal a tanulóval, aki „magányos”. Nem értelmezhető az sem, hogy erről a kérdéssel milyen alapon dönt a szakértői bizottság. A szakértői bizottság nem hozhat döntést a nevelőtestület helyett a tanuló továbbhaladásáról. Ezért indokolt visszaállítani a hatályos törvény előkészítő osztályra vonatkozó előírásait, amely nem jár elkülönítéssel és nem veszi ki a döntés jogát és lehetőségét a nevelőtestület kezéből. Ismét felvetődik az a kérdés, hogy a javaslat miért nem számol a nevelési tanácsadókkal. Abban az esetben ugyanis, ha ez a megoldás mégis benne marad a törvényben, a tanulók iskolaérettségével kapcsolatos feladatok ellátására a nevelési tanácsadók alkalmasak. Kivéve, ha a nevelési tanácsadók megszűnnek vagy beolvadnak a szakértői bizottságokba.

57. § (1) A tanuló az iskola magasabb évfolyamába akkor léphet, ha az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette. Az iskola igazgatója a szülő kérésére legfeljebb egy alkalommal engedélyezheti az iskola első évfolyamának megismétlését, akkor is, ha a tanuló az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette. Ebben az esetben a megismétlésre kerülő évfolyamról nem kap bizonyítványt a tanuló. A szülő kérésére az iskola magasabb évfolyama is megismételhető legfeljebb egy alkalommal.

(2) Az alapfokú művészeti iskola alapfokú évfolyamáról a továbbképző évfolyamba az léphet, aki – jogszabályban meghatározottak szerint szervezett – művészeti alapvizsgát tett.

(3) A tanuló az iskola igazgatójának engedélyével az iskola két vagy több évfolyamára megállapított tanulmányi követelményeket egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt is teljesítheti.

(4) A tanuló az egyes évfolyamok, továbbá az érettségi vizsga, a szakmai vizsga, a művészeti alapvizsga és a művészeti záróvizsga tanulmányi követelményeinek teljesítéséről bizonyítványt kap. A bizonyítvány közokirat.

(5) Az iskolában csak olyan bizonyítványnyomtatvány, valamint bizonyítvány kiállításához szükséges nyomtatvány alkalmazható, amelyet az oktatásért felelős miniszter, szakképesítést tanúsító bizonyítvány esetén a szakképzésért és felnőttképzésért felelős miniszter jóváhagyott. A bizonyítványnyomtatvány és a bizonyítvány kiállításának alapjául szolgáló nyomtatvány előállításához, forgalmazásához az oktatásért felelős miniszter, szakképesítést tanúsító bizonyítvány esetén a szakképzésért és felnőttképzésért felelős miniszter engedélye szükséges.

Indokolt, hogy a bizonyítvány kiállításának alapjául szolgáló iratok is közokirat minősítést kapjanak az [57. § \(5\) bekezdésében](#).

(6) Az iskolai nyomtatványok – az év végi bizonyítvány és az állami vizsga teljesítéséről kiállított bizonyítvány kivételével – az oktatásért felelős miniszter, szakképesítést tanúsító bizonyítvány esetén a szakképzésért és felnőttképzésért felelős miniszter által jóváhagyott rendszer alkalmazásával, a személyiségi, adatvédelmi és biztonságvédelmi követelmények megtartásával elektronikus úton is elkészíthetők és tárolhatók. A bizonyítvány kiállításának alapjául szolgáló nyomtatványt ebben az esetben is elő kell állítani nyomtatott formában, és meg kell őrizni.

(7) A kiadott érettségi bizonyítványokról és a szakképesítést tanúsító bizonyítványokról – a vizsgaszabályzatban meghatározottak szerint – központi nyilvántartást kell vezetni.

Rendelkezni kell az [57. §-ban](#) a párhuzamos oktatásról is, nevezetesen arról, hogy párhuzamos oktatás esetén a tanuló egyidejűleg több eltérő évfolyamot végezhet. Ezért a következő szöveg felvétele javasolt:

„Ha a szakiskola, illetőleg a szakközépiskola párhuzamos oktatás keretében művészeti, szakmai vizsgára készít fel, a tanuló magasabb évfolyamba lépéséről a szakképzés követelményei tekintetében külön is lehet dönteni, és bizonyítványt kiállítani.”

Indokolt, hogy külön cím alatt rendezze a javaslat a nemzetiségi oktatás kérdéseit. Ennek során szükséges rendezni a létszámmal kapcsolatos ügyeket, a pedagógusok képesítési előírásait, a finanszírozás sajátos szabályait. A nemzetiségi oktatás jellemzője, hogy általában kis létszámú óvodai csoportok, iskolai osztályok szervezhetők. Fent kell tartani a nyelvtanító kisebbségi iskolát is minden olyan esetben, amikor létszámhiány miatt adott kisebbségnél az iskolai oktatás nem szervezhető meg. A javasolt szöveg e téren a következő:

„ 57. § (8) Ha az ugyanazon nemzeti, etnikai kisebbséghez tartozó tanulók létszáma nem teszi lehetővé, hogy egy településen belül a kisebbségi oktatást megszervezzék, az érintett országos kisebbségi önkormányzat kezdeményezésére a kormányhivatal - jogszabályban meghatározottak szerint - megszervezi az anyanyelv és népismeret követelményeinek oktatását (a továbbiakban: kiegészítő kisebbségi oktatás). A kiegészítő kisebbségi oktatás megszervezhető egy adott iskola tagozataként, külön nyelvtanító kisebbségi iskola létrehozásával vagy utazó pedagógusok alkalmazásával.”

35. A tanuló jutalmazása, fegyelmi és kártérítési felelőssége, a nevelési-oktatási intézmény kártérítési felelőssége

58. § (1) A gyermeket, a tanulót a tőle elvárhatónál jobb teljesítményéért az intézmény házirendjében foglaltak szerint jutalmazni kell.

Teljesen értelmezhetetlen az 58. § (1) bekezdése. Hol, ki tudja meghatározni, hogy mi a gyermektől, a tanulótlól elvárható teljesítmény? Ki tudja értékelni a tőle elvárhatónál jobb teljesítményt?

(2) Az oktatásért felelős miniszter díjat, kitüntetést alapíthat az országos vagy nemzetközi jelentőségű eseményeken kiemelkedő teljesítményt nyújtó tanulók jutalmazása, elismerése céljából. A miniszter által alapított díj, kitüntetés kedvezményezettjeinek körére a köznevelési intézmény vezetője tehet javaslatot.

(3) Ha a tanuló a kötelességeit vétkesen és súlyosan megszegi, fegyelmi eljárás alapján, írásbeli határozattal fegyelmi büntetésben részesíthető. A tanuló, kiskorú tanuló esetén a tanuló vagy a szülő kezdeményezésére a fegyelmi eljárást meg kell indítani és le kell folytatni.

(4) A fegyelmi büntetés lehet

- a) megrovás,
- b) szigorú megrovás,
- c) meghatározott kedvezmények, juttatások csökkentése, megvonása,
- d) áthelyezés másik osztályba, tanulócsoporthoz vagy iskolába,
- e) eltiltás az adott iskolában a tanév folytatásától,
- f) kizárás az iskolából.

(5) Tanköteles tanulóval szemben a (4) bekezdés e)-f) pontjában és az (7) bekezdés c) pontjában meghatározott fegyelmi büntetés csak rendkívüli vagy ismétlődő fegyelmi vétség esetén alkalmazható. Ekkor a szülő köteles új iskolát, kollégiumot keresni a tanulónak. Abban az esetben, ha a tanuló más iskolában, kollégiumban történő elhelyezése a szülő kezdeményezésére tizenöt napon belül nem oldódik meg, a kormányhivatal köteles másik iskolát, kollégiumot kijelölni számára. A (4) bekezdés d) pontjában szabályozott fegyelmi büntetés akkor alkalmazható, ha az iskola igazgatója a tanuló átvételéről a másik

iskola igazgatójával megállapodott. A (4) bekezdés c) pontjában meghatározott fegyelmi büntetés szociális kedvezményekre és juttatásokra nem vonatkozatható.

Az 58. § (5) bekezdése elfogadhatatlan. Életkori korlátozások hiányában akár hat vagy hét éves gyereket is ki lehet zárni az iskolából. A „rendkívüli” fogalom önkényesen értelmezhető. Az „ismétlődő fegyelmi vétség” azt jelenti, hogy akár két megrovás után is ki lehet zárni a gyereket az adott iskolából. Ugyanakkor elképzelhetetlen, hogy a szülőknek kelljen a gyermeke részére másik iskolát keresni.

(6) A szakképző iskola tanulója ellen folytatott fegyelmi eljárásba, ha a tanuló tanulószerveződést kötött, be kell vonni a területileg illetékes kamarát.

(7) A kollégium tagja ellen a kollégium rendjének megsértéséért

- a) megrovás,
- b) szigorú megrovás,
- c) kizárás

fegyelmi büntetés szabható ki.

(8) Nem indítható fegyelmi eljárás, ha a kötelezettségszegés óta három hónap már eltelt. Ha a kötelezettségszegés miatt büntető- vagy szabálysértési eljárás indult, és az nem végződött felmentéssel (az indítvány elutasításával), a határidőt a jogerős határozat közlésétől kell számítani.

(9) A fegyelmi büntetés megállapításánál a tanuló életkorát, értelmi fejlettségét, az elkövetett cselekmény súlyát figyelembe kell venni. A fegyelmi büntetést a nevelőtestület hozza. Az iskolai, kollégiumi diákönkormányzat véleményét a fegyelmi eljárás során be kell szerezni.

(10) A fegyelmi eljárás megindításáról – az indok megjelölésével – a tanulót és a kiskorú tanuló szülőjét értesíteni kell. A fegyelmi eljárás során a tanulót meg kell hallgatni, és biztosítani kell, hogy álláspontját, védekezését előadja. Ha a meghallgatáskor a tanuló vitatja a terhére rótt kötelezettségszegést, vagy a tényállás tisztázása egyébként indokolja, tárgyalást kell tartani. A tárgyalásra a tanulót és a kiskorú tanuló szülőjét meg kell hívni. Kiskorú tanuló esetén a fegyelmi eljárásba a szülőt minden esetben be kell vonni.

(11) A tanulóval szemben ugyanazért a kötelezettségszegésért csak egy fegyelmi büntetés állapítható meg. Ha a kötelezettségszegés miatt az iskolában és a kollégiumban is helye lenne fegyelmi büntetés megállapításának, a nevelési-oktatási intézmények eltérő megállapodásának hiányában a fegyelmi büntetést abban a nevelési-oktatási intézményben lehet megállapítani, amelyikben az eljárás előbb indult.

(12) A gyakorlati képzés keretében elkövetett kötelezettségszegésért a fegyelmi eljárást az iskolában kell lefolytatni.

(13) Végrehajtani csak jogerős fegyelmi határozatot lehet. Ha a végrehajtás elmaradása a többi tanuló jogait súlyosan sértené vagy más elháríthatatlan kárral, veszéllyel járna, az elsőfokú határozat a fellebbezésre tekintet nélkül végrehajtható.

(14) A fegyelmi eljárás lefolytatásának alapvető szabályait jogszabály állapítja meg. A fegyelmi eljárás lefolytatásának részletszabályairól az SZMSZ-ben kell rendelkezni.

Az 58. § (14) bekezdését újra kell gondolni. Két felhatalmazásra és két eljárás-szabályozásra nincs lehetőség. A fegyelmi eljárás szabályait jogszabályban kell rendezni különös tekintettel arra, hogy a szabályozásban nincs egyetértési joga a szülői közösségnek és a diákönkormányzatnak.

59. § (1) Ha a tanuló tanulmányi kötelezettségeinek teljesítésével összefüggésben a nevelési-oktatási intézménynek vagy a gyakorlati képzés szervezőjének jogellenesen kárt okoz, Ptk. szabályai szerint kell helytállnia.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott esetben a kártérítés mértéke nem haladhatja meg

- a) gondatlan károkozás esetén a kötelező legkisebb munkabér – a károkozás napján érvényes rendelkezések szerint megállapított – egy havi összegének ötven százalékát,
- b) ha a tanuló cselekvőképtelen vagy korlátozottan cselekvőképes, szándékos károkozás esetén az okozott kár, legfeljebb azonban a kötelező legkisebb munkabér – a károkozás napján érvényes rendelkezések szerint megállapított – öt havi összegét.

(3) Az óvoda, az iskola, a kollégium, a gyakorlati képzés szervezője a gyermeknek, tanulóknak az óvodai elhelyezéssel, tanulói jogviszonnyal, kollégiumi tagsági viszonnyal, gyakorlati képzéssel összefüggésben okozott kárért vétkességére tekintet nélkül, teljes mértékben felel. A kártérítésre a Ptk. rendelkezéseit kell

alkalmazni azzal a kiegészítéssel, hogy a nevelési-oktatási intézmény vagy a gyakorlati képzés szervezője felelőssége alól csak akkor mentesül, ha bizonyítja, hogy a kárt a működési körén kívül eső elháríthatatlan ok idézte elő. Nem kell megtéríteni a kárt, ha azt a károsult elháríthatatlan magatartása okozta.

(4) Ha a szakképző iskola tanulója tanulószerveződést kötött, a gyakorlati képzés szervezőjének vagy a tanulónak okozott kár megtérítésére a szakképzésről szóló törvény rendelkezéseit kell alkalmazni.

36. A felnőttoktatásra vonatkozó külön rendelkezések

60. § (1) A tanuló munkahelyi, családi vagy más irányú elfoglaltságához, a meglévő ismereteihez és életkorához igazodó iskolai oktatásban (a továbbiakban: felnőttoktatás) az e törvényben foglaltak szerint vehet részt.

(2) Az iskolai tanulmányok attól az évtől kezdődően, amelyben a tanuló

a) nyolc évfolyamos általános iskola esetén tizenhatodik,

b) középiskola és szakiskola esetén huszonegyedik

életévét betölti, kizárólag felnőttoktatás kezdhet új tanévet.

(3) A tanuló középfokú iskolában attól a tanévtől kezdve folytathatja a tanulmányait felnőttoktatás keretében, amelyben a tizenhatodik életévét betölti.

(4) Sajátos nevelési igényű tanuló esetén, tanulási nehézséggel, küzdő tanuló esetén, továbbá, ha a tanulmányi követelményeket azért nem tudták teljesíteni, mert a tanuló tartós gyógykezelés alatt állt, a (2) bekezdés a)-b) pontjában meghatározott életkorhoz kétféle évet hozzá kell számítani.

A 60. § (4) bekezdésének fogalomhasználata pontatlan. Nem tanulási nehézséggel küzdő tanulóval kell rendelkezni, hanem beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulóval.

(5) A (3) bekezdésben meghatározott határidő után a tanuló – kiskorú tanuló esetén a szülő és a tanuló közösen – dönti el, hogy az iskolai tanulmányait a (2) bekezdés b) pontban meghatározott időpontig a nappali rendszerű iskolai oktatásban vagy a felnőttoktatásban folytatja-e, azzal a megkötéssel, hogy annak a tanévnek a végéig, amelyben a tizennyolcadik életévét betölti, csak a nappali oktatás munkarendje szerint szervezett oktatásban vehet részt.

(6) A felnőttoktatás megszervezhető

a) az e célra létesített – 7. § (1) bekezdés b)-e), g) és i) pontjában felsorolt – iskolákban,

b) a nappali rendszerű iskolai oktatás céljára létesített iskolának a felnőttoktatási osztályában.

A 60. § (6) bekezdéséből is hiányzik a felnőttoktatási tagozat, amely élő oktatásszervezési forma.

(7) A felnőttoktatásban a tizenhat-húsz éves tanulók részére ifjúsági osztály, csoport szervezhető.

(8) A felnőttoktatásban az oktatás megszervezhető a nappali oktatás munkarendje, továbbá esti, levelező vagy más sajátos munkarend szerint. Nappali oktatás munkarendje szerint azok részére szervezhető meg az oktatás, akik nappali rendszerű iskolai oktatásban vehetnek részt. A nappali oktatás munkarendje szerint folyó oktatás esetében a tanórák számának a kerettantervben a nappali rendszerű oktatás munkarendje szerinti kötelező tanórai foglalkozások legalább kilencven százalékát el kell érnie

(9) Az esti oktatás munkarendje szerint folyó oktatás esetében a tanórák számának a kerettantervben a nappali rendszerű oktatás munkarendje szerinti kötelező tanórai foglalkozások legalább ötven százalékát, levelező oktatás esetében legalább tíz százalékát el kell érnie. Más sajátos munkarend szerint is folyhat az oktatás, ha a tanulónak tanórai foglalkozáson egyáltalán nem kell részt vennie, továbbá, ha a tanórai foglalkozások száma nem éri el a levelező oktatásra meghatározott óraszámot. Más sajátos munkarend szerint folyik a felnőttoktatás különösen a távoktatási formában.

(10) A felnőttoktatásban

a) az iskolai oktatás a tanulók egyéni felkészülésére is épülhet,

b) ha a tanítást nem a nappali oktatás munkarendje szerint szervezik, a tanév rendjében meghatározott tanítási napot az egyéni felkészülés keretében tanulásra fordított – az iskola által előírt – napokkal együtt kell számítani, és nem kell alkalmazni az ötnapos tanítási hétre vonatkozó rendelkezéseket,

c) a nem kötelező tanórai foglalkozásra, az osztálybontásra és egyéni foglalkozásra, az egyéb foglalkozásra, a mindennapos testnevelésre vonatkozó rendelkezések alkalmazása nem kötelező,

d) a tanuló akkor veheti igénybe a pedagógiai szakszolgálat feladatait ellátó intézmények szolgáltatásait, ha nappali oktatás munkarendje szerint folytatja tanulmányait.

(11) Ha a felnőttoktatásban részt vevő tanuló nem veheti igénybe a pedagógiai szakszolgálat feladatait ellátó intézmények szolgáltatásait, abban a kérdésben, hogy különleges gondozásra jogosult-e, a jogszabályban meghatározott szakértő szakvéleménye alapján kell dönteni.

37. Pedagógusok és alkalmazottak

61. § (1) Nevelő-oktató munka – óvodai nevelés, iskolai nevelés és oktatás, kollégiumi nevelés-oktatás, pedagógiai szakszolgálat keretében gyermekekkel, tanulókkal való pedagógiai célú közvetlen foglalkozás – pedagógus-munkakörben – az óraadó tanár kivételével, közalkalmazotti jogviszonyban vagy munkaviszonyban látható el. Pedagógus-munkakör ellátására – az óraadó tanár kivételével – polgári jogi jogviszony nem létesíthető.

(2) A pedagógiai szakszolgálatok feladatait és a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokat szakirányú felsőfokú végzettségű szakember látja el.

(3) A nevelő és oktató munkát, a pedagógiai szakszolgálatokat és a pedagógiai-szakmai szolgáltatások ellátását szakképzett szakemberek segítik. A nevelési-oktatási intézményekben foglalkoztatott vezetők, pedagógusok, valamint a nevelő és oktató munkát segítők körét az 1-3. melléklet határozza meg.

(4) A pedagógusok tevékenységét szakértők, szaktanácsadók segítik. A szaktanácsadó feladata a pedagógusok munkájának szakirányú (tantárgyi vagy sajátos pedagógiai területen igényelt) segítése, véleményezése, konzultációk, továbbképzések, szakmai fórumok szervezése. A szaktanácsadó központi szakmai irányítás mellett látja el feladatait. Szaktanácsadói megbízást kizárólag az kaphat, aki pedagógus munkakör betöltéséhez szükséges felsőfokú iskolai végzettséggel és szakképzettséggel, pedagógus-szakvizsgálással, valamint a nevelő-oktató munkában eltöltött legalább ötéves szakmai gyakorlattal rendelkezik. A szaktanácsadó pedagógiai intézet alkalmazásában áll vagy köznevelési intézmény alkalmazottja vagy onnan tíz évnél nem régebben ment nyugdíjba.

A 61. § (4) bekezdésének utolsó mondata elfogadhatatlan. Semmi nem indokolja, hogy szaktanácsadói tevékenységet ne láthasson el az, aki tíz évnél régebben ment nyugdíjba. Ez a rendelkezés sérti az egyenlő bánásmód követelményeit, amely alapján tilos az életkor szerinti hátrányos megkülönböztetés.

(5) A köznevelési intézmények feladatainak ellátásában gazdasági, ügyviteli, műszaki, kiegészítő és más alkalmazottak vesznek részt. Gazdasági, ügyviteli, műszaki, kiegészítő munkakörökben az ellátandó feladatoktól függően ajánlott megoldani a foglalkoztatást. Az állami fenntartású nevelési-oktatási és pedagógiai szakszolgálati intézményekben – a honvédelemért vagy a rendvédelmi szerv irányításáért felelős miniszter által alapított és fenntartott intézmények kivételével – gazdasági, ügyviteli, műszaki, kiegészítő munkakörökben alkalmazottak létszáma legfeljebb a pedagógusok teljes munkaidőre számított létszámának húsz százaléka, kollégiumban ötven százaléka lehet.

A 61. § (5) bekezdésének második mondatát el kell hagyni. Az állami fenntartású nevelési-oktatási intézményekben és pedagógiai szakszolgálat intézményeiben létszámgazdálkodás van. A fenntartó határozza meg, hogy mennyi létszámot engedélyez. Indokolatlan, hogy törvény határozza meg és kösse meg a foglalkoztatási létszámkeretet, hiszen lehetnek olyan speciális intézmények, például a szakképzésben is, amelyben ezek az arányok nem tarthatók.

(6) A köznevelési intézményben végzett munka jellegén, természetén nem változtat az a körülmény, hogy a köznevelési intézménynek ki a fenntartója.

(7) A köznevelési intézményben történő foglalkoztatás esetén nem összeférhetetlen, ha a magasabb vezető, vezető, továbbá a pénzügyi kötelezettségvállalásra jogosult a Munka Törvénykönyve szerinti közeli hozzátartozójával irányítási, felügyeleti, ellenőrzési vagy elszámolási kapcsolatba kerülne.

38. A pedagógus kötelességei és jogai

62. § (1) A pedagógus alapvető feladata a rábízott gyermekek, tanulók nevelése, oktatása; óvodában a gyermekek Óvodai nevelés országos alapprogramja szerinti nevelése, iskolában a kerettantervben előírt törzsanyag átadása, elsajátításának ellenőrzése, sajátos nevelési igényű tanuló esetén az egyéni fejlesztési tervben foglaltak figyelembe vételével. Ezzel összefüggésben kötelessége különösen, hogy

- a) nevelő és oktató munkája során gondoskodik a gyermek személyiségének fejlődéséről, tehetségének kibontakoztatásáról, ennek érdekében tegyen meg minden tőle elvárhatót, figyelembe véve a gyermek egyéni képességeit, adottságait, fejlődésének ütemét, szociokulturális helyzetét,
- b) a különleges bánásmódot igénylő gyermekekkel egyénileg foglalkozzon, szükség szerint együttműködjön gyógypedagógussal, a bármilyen oknál fogva hátrányos helyzetű gyermek, tanuló felzárkózását elősegítse,

A 62. § (1) bekezdésének b) pontja jelenlegi formájában elfogadhatatlan. A különleges bánásmódot igénylő gyermekekkel való egyéni foglalkozás időkerete nem biztosított. Ebből adódóan e körben az a feladata a pedagógusnak, hogy az előírt szakvéleményben foglaltak szerint lássa el a munkáját, illetőleg, ha ilyen szakvélemény készítésére nincs szükség, akkor készítsenek egyéni tanulmányi ütemtervet. Ez az elvárás csak akkor valósítható meg, ha az egyéni foglalkozás beleszámít a kötelező óra teljesítésébe, és figyelembe veszi a rendkívüli munkavégzés megállapításánál is.

- c) segítse a tehetségek felismerését, kiteljesedését, nyilvántartsa a tehetséges tanulókat,
- d) előmozdítsa a gyermek, tanuló erkölcsi fejlődését, a közösségi együttműködés magatartási szabályainak elsajátítását, és törekedjen azok betartatására,
- e) egymás szeretetére és tiszteletére, a családi élet értékeinek megismerésére és megbecsülésére, környezettudatosságra, egészséges életmódra, valamint hazaszeretetre nevelje a gyermekeket, tanulókat,
- f) a szülőt (gondviselőt) rendszeresen tájékoztassa a tanuló iskolai teljesítményéről, magatartásáról, az ezzel kapcsolatban észlelt problémákról, az iskola döntéseiről, a gyermek tanulmányait érintő lehetőségekről,
- g) a gyermek testi-lelki egészségének fejlesztése és megóvása érdekében tegyen meg minden lehetséges erőfeszítést: felvilágosítással, a munka- és balesetvédelmi előírások betartásával és betartatásával, a veszélyhelyzetek feltárásával és elhárításával, a szülő – és szükség esetén más szakemberek – bevonásával,
- h) a gyermekek, a tanulók és a szülők, valamint a munkatársak emberi méltóságát és jogait maradéktalanul tiszteletben tartsa, javaslataikra, kérdéseikre érdemi választ adjon,
- i) az ismereteket tárgyilagosan, sokoldalúan és változatos módszerekkel közvetítse, oktatómunkáját éves és tanórai szinten, tanulócsoporthoz igazítva, szakszerűen megtervezve végezze, irányítsa a tanulók tevékenységét,
- j) a kerettantervben és a pedagógiai programban meghatározottak szerint érdemjegyekkel vagy szövegesen, objektíven értékelje a tanulók munkáját,
- k) részt vegyen a számára előírt pedagógus-továbbképzéseken, folyamatosan képezze magát,
- l) tanítványai pályaorientációját, aktív szakmai életútra történő felkészítését folyamatosan irányítsa,
- m) a pedagógiai programban és az SZMSZ-ben előírt valamennyi pedagógiai és adminisztratív feladatait maradéktalanul teljesítse,
- n) pontosan és aktívan részt vegyen a nevelőtestület értekezletein, a fogadóórákon, az iskolai ünnepségeken és az éves munkaterv szerinti rendezvényeken,
- o) határidőre megszerezze a kötelező minősítéseket,
- p) megőrizze a hivatali titkot,
- q) hivatalához méltó magatartást tanúsítson,
- r) a gyermek, tanuló érdekében együttműködjön munkatársaival és más intézményekkel.

A 62. § (1) bekezdésében felsorolt kötelességek jelentős része nem való egy törvény szabályozási körébe. Munkaköri leírásba tartozó feladatok kerültek be a törvénybe. Különösen aggasztó a q) pontban

**A Pedagógusok Szakszervezete részletes szakértői - a köznevelési törvénytervezettel
egybeszerkesztett - véleménye**

---

felsorolt, „hivatalához méltó magatartás tanúsítása”, amely értelmezhetetlen és ellentétes az Alaptörvénnyel, amelyben foglaltak szerint tiszteletben kell tartani mindenkinek a magánélethez való jogát. Az Alaptörvény VI. cikke szerint mindenkinek joga van ahhoz, hogy magán- és családi életét, otthonát, kapcsolatát és jó hírnevét tiszteletben tartsák. A hivatalához méltó magatartás tanúsítása viszont lehetővé teszi azt, hogy beavatkozzanak a pedagógus magánéletébe és családi életébe.

(2) A pedagógus hét évenként legalább egy alkalommal – jogszabályban meghatározottak szerint – továbbképzésben vesz részt. Megszüntethető – munkaviszony esetében felmondással, közalkalmazotti jogviszony esetében az alkalmatlanság jogcímén történő felmentéssel – annak a pedagógusnak a munkaviszonya, közalkalmazotti jogviszonya, aki a továbbképzésben önhibájából nem vett részt, vagy tanulmányait nem fejezte be sikeresen. Az első továbbképzés az első minősítés előtt kötelező. Mentésül a továbbképzési kötelezettség alól az a pedagógus, aki betöltötte az 55. életévét. Nem kell továbbképzésben részt venni annak a pedagógusnak, aki pedagógus-szakvizsgát tett, a vizsgák letétele utáni hét évben.

(3) A Pedagógus II., a Mesterpedagógus és a Pedagógus IV. (a továbbiakban: Kutatótanár) fokozatból eggyel alacsonyabb fokozatba sorolhatja vissza a munkáltató azt a pedagógust, aki a fokozatba lépését követő kilencedik tanév végéig nem teljesíti a pedagógus-továbbképzésben történő részvételi kötelezettségét.

A 62. § (3) bekezdését is ki kell egészíteni azzal, hogy önhibájából nem teljesítette a továbbképzésben való részvételi kötelezettséget. A rendelkezés nem ide való, az előmeneteli rendszer része.

(4) A továbbképzési kötelezettség teljesítése szempontjából a külön jogszabályban meghatározottakon kívül csak olyan továbbképzés vehető figyelembe, amelynek programját az oktatásért felelős miniszter jóváhagyta és a program alkalmazására engedélyt adott. A pedagógus-továbbképzések nyilvántartását és ellenőrzését a hivatal az oktatásért felelős miniszter által kijelölt háttérintézménnyel közösen látja el.

(5) A nevelési-oktatási intézményekben pedagógus munkakörökben dolgozó pedagógus heti teljes munkaidejének nyolcvan százalékát (a továbbiakban: kötött munkaidő) az intézményvezető által – az e törvény keretei között – meghatározott feladatok ellátásával köteles tölteni, a munkaidő fennmaradó részében a munkaideje beosztását vagy felhasználását maga jogosult meghatározni.

(6) A teljes munkaidő ötvenöt-hatvanöt százalékában (a továbbiakban: neveléssel-oktatással lekötött munkaidő) tanórai és egyéb foglalkozások megtartása rendelhető el. A kötött munkaidő fennmaradó részében a pedagógus a nevelés-oktatást előkészítő, nevelés-oktatással összefüggő egyéb feladatokat, a tanulói felügyeletet, továbbá eseti helyettesítést lát el.

(7) Az intézményvezető a kötött munkaidőben ellátandó feladatok elosztásánál biztosítja az arányos és egyenletes feladatelosztást a nevelőtestület tagjai között.

(8) Óvodában a kötött munkaidőt a gyermekekkel való közvetlen, teljes óvodai életet magában foglaló foglalkozásra kell fordítani.

(9) A vezető pedagógus neveléssel-oktatással lekötött munkaideje gyakorló óvodában a teljes munkaideje hatvan százaléka, más gyakorló nevelési-oktatási intézményben a teljes munkaideje harminc százaléka lehet.

(10) A gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai nevelési-oktatási intézményben az óvodai nevelés-oktatásban pedagógus-munkakört betöltő nevelés-oktatással lekötött munkaideje a teljes munkaideje ötven százaléka.

(11) A gyakornoknak a neveléssel-oktatással lekötött munkaideje tanítók, általános és középiskolai tanárok esetében a teljes munkaideje ötven százaléka, óvodapedagógusok esetében hatvanöt százaléka lehet.

A 62. § (11) bekezdése a gyakornokokkal foglalkozik. Ez óvodapedagógusok esetében 26 órát ír elő. E rendelkezés nem értelmezhető, arra való tekintettel, hogy a (6) bekezdés nem tesz különbséget a pedagógusok között.

A 62. § (5)-(11) bekezdése jelenlegi formájában értelmezhetetlen, végrehajthatatlan és elfogadhatatlan. A hatályos rendelkezések szerint az óvodapedagógus heti kötelező óraszám 32 óra. A tanító, a tanár kötelező óraszám 22 óra. A kollégiumi nevelő kötelező óraszám 30 óra, amennyiben nem választják szét a kollégiumi foglalkozásokat és a kollégiumi felügyeletet. [A hatályos törvény mellékletben található

24 órát akkor lehet csak alkalmazni, ha a kollégiumban bevezették a pedagógiai felügyelői munkakörben történő foglalkoztatást.] Lényeges, hogy a hatályos rendelkezések szerint a pedagógust óradíj illeti meg, ha az előírt kötelező óraszámánál többet tanít. Ezzel szemben a kifogásolt bekezdésekből nem állapítható meg a pedagógusok tényleges kötelező órszáma, és egyértelműen megtalálható viszont az, hogy az új szabályok nem ismerik el a többletanítást és az azért járó óradíjat.

Az új rendelkezések szerint ugyanis a heti teljes munkaidő 80%-át, az úgynevezett kötött munkaidőt kötelező a pedagógusnak az intézményben tölteni, akár van munka, akár nincs, akár meg vannak a munkafeltételek, akár nincsenek meg. Ez 32 órát jelent, amelynek „kitöltéséről” az intézményvezető jogosult dönteni. Az sincs rögzítve, hogy milyen feladatok ellátására kötelezhető a pedagógus, így az sem zárható ki, hogy az iskola takarítását kell elvégeznie.

A teljes munkaidő 55-65%-a a neveléssel, oktatással lekötött munkaidő. Az alsó határ így 22 óra, míg a felső határ 26 óra. Jól érzékelhető, hogy a felső határ nem éri el az óvodapedagógusok, illetőleg a kollégiumi nevelők jelenlegi óraszámát, míg a pedagógusnál 20 %-al többet lehet tanításra fordítani. Ennek az intézkedésnek a költségvetési és foglalkoztatási hatásai nem kerültek bemutatásra.

Az említett bekezdések lehetővé teszik, hogy a kötött munkaidő fennmaradó részében az intézményvezető eseti helyettesítést rendeljen el, ami tényleges tanítási órák megtartását jelentheti, akár az egész le nem kötött időkeretben. Ily módon nem zárható ki, hogy esetenként egy-egy pedagógus heti 32 órát tanítson anélkül, hogy egyébként a többletmunkáját megfizetnék.

Ez a szabályozás nem veszi figyelembe, hogy a tanítási órákra történő felkészülés, azok előkészítése hány órát igényel. Ily módon nem ismeri el a rendkívüli munkavégzés lehetőségét a pedagógus munkakörben, és ez ellentétes a foglalkoztatás szabályaival. Abban az esetben ugyanis, ha a pedagógus 32 órát bent kell, hogy tartózkodjon az intézményben, és ott a munkáltató által meghatározott feladatokat el kell, hogy lássa, a fennmaradó további 8 óra az esetek túlnyomó többségében nem elégséges a következő tanítási napra történő felkészüléshez, azok előkészítéséhez, a dolgozatok kijavításához. Ily módon a pedagógusok a feladatokat a heti teljes munkaidőt meghaladó időben kell teljesítenie, amely rendkívüli munkavégzésnek számít. A rendkívüli munkavégzést írásban kell elrendelnie a munkáltatónak, annak ideje korlátozott és az nem léphető túl, a rendkívüli munkáért pótlékkal megemelt díjazás jár mind a munkavállalónak, mind a közalkalmazottnak.

(12) Az iskolai, kollégiumi könyvtárostánár, könyvtárostánító a neveléssel-oktatással lekötött munkaidő keretében biztosítja a könyvtár nyitva tartását, a könyvtári órákat. Munkaköri feladatként a kötött munkaidő többi része hetven százaléka – a könyvtár zárva tartása mellett – a munkahelyen végzett könyvtári munkára (az állomány gyarapítása, gondozása, könyvtári kutatómunka), iskolai kapcsolattartásra, a további harminc százaléka a munkahelyen kívül végzett felkészülésre, könyvtári kapcsolatépítésre, állománygyarapításra, továbbá a pedagógus-munkakörrel összefüggő más tevékenység ellátására szolgál.

(13) A pedagógiai szakszolgálat intézményében alkalmazott pedagógusok neveléssel-oktatással lekötött munkaidőben végzik a gyermekek, tanulók vizsgálatával, egyéni vagy csoportos foglalkoztatásával, a tanácsadással, gondozói tanfolyamok megtartásával (a továbbiakban: közvetlen foglalkozás) kapcsolatos feladatokat. A közvetlen foglalkozásra megállapított időn kívül – munkaköri feladatként – látják el a szakértői véleményhez szükséges vizsgálatok, illetve a közvetlen foglalkozások előkészítésével kapcsolatos feladatokat, a vizsgálatok keretében készített vélemények egyeztetését, a szakértői vélemények elkészítését, biztosítják a folyamatos nyitva tartást, továbbá végzik a gyermek, tanuló fejlődéséhez szükséges egyéb, intézményen kívüli tevékenységet, utaznak a gyermekhez, tanulóhoz.

(14) A nevelési-oktatási intézmény és pedagógiai szakszolgálat vezetője a teljes munkaidő tanórai foglalkozásokkal le nem kötött részében látja el a vezetői megbízással kapcsolatos feladatokat.

A 62. § (14) bekezdése alapján úgy tűnik, mintha az intézményvezetőkre is alkalmazni kellene a (6) bekezdésben meghatározott rendelkezéseket.

63. § (1) A pedagógust munkakörével összefüggésben megilleti az a jog, hogy

- a) személyét mint a pedagógusközösség tagját megbecsülik, emberi méltóságát és személyiségi jogait tiszteletben tartásuk, nevelői, oktatói tevékenységét értékelik és elismerik,
- b) a pedagógiai program alapján az ismereteket, a tananyagot, a nevelés-oktatás módszereit megválassza,

c) a helyi tanterv alapján, a szakmai munkaközösség véleményének kikérésével megválassza az alkalmazott tankönyveket, tanulmányi segédleteket, taneszközöket, ruházati és más felszereléseket,

A 63. § (1) bekezdésének b) pontja és c) pontja nem bír valóságos tartalommal. Nincs tényleges választási lehetősége a pedagógusnak a kötelező kerettanterv mellett, főleg, miután attól a gyakorlatban nem is lehet eltérni. A k) pontban felsorolt szakirodalom vásárlásához nyújtott támogatás pedig megszűnt.

d) a 3. § (3) bekezdésében foglaltak megtartásával saját világnézete és értékrendje szerint végezze nevelő, oktató munkáját, anélkül, hogy annak elfogadására kényszerítené vagy készítené a gyermeket, tanulót,

e) hozzájusson a munkájához szükséges ismeretekhez, intézményi és fenntartói információkhoz,

f) a nevelőtestület tagjaként részt vegyen a nevelési-oktatási intézmény pedagógiai programjának megalkotásában, elfogadásában és értékelésében, gyakorolja a nevelőtestület tagjait megillető jogokat,

g) szakmai ismereteit, tudását szervezett továbbképzésben való részvétel útján gyarapítsa, részt vegyen a köznevelési rendszer működtetésével, ellenőrzésével kapcsolatos megyei és országos feladatokban, pedagógiai kísérletekben, tudományos kutatómunkában,

h) szakmai egyesületek tagjaként vagy képviselőként részt vegyen helyi, regionális és országos közneveléssel foglalkozó testületek munkájában,

i) az iskola könyvtárán keresztül használatra megkapja a munkájához szükséges tankönyveket, tanári segédkönyveket, az intézmény SZMSZ-ében meghatározottak szerinti informatikai eszközöket,

j) az állami szervek és a helyi önkormányzatok által fenntartott könyvtárakat, muzeális intézményeket és más kiállító termeket, színházakat jogszabályban meghatározott kedvezményekre való jogosultságát igazoló pedagógusigazolvánnyal látogassa,

k) szakirodalom vásárlásához, továbbá a könyvtári beiratkozáshoz – jogszabályban meghatározottak szerint – évenként az éves költségvetési törvényben megállapított összegnek megfelelő hozzájárulást vegyen igénybe,

l) az oktatási jogok biztosához forduljon.

(2) Az (1) bekezdés j)-k) pontjában meghatározott jog megilleti azt is, akit pedagógus-munkakörből helyeztek nyugállományba.

(3) A munkáltató a pedagógus-munkakörben, a pedagógiai előadó és pedagógiai szakértői munkakörben, továbbá a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős, a szabadidő-szervező és a pedagógiai felügyelő munkakörökben foglalkoztatottak részére – kérelemre – pedagógusigazolványt ad ki. Annak részére, akit pedagógus-munkakörből helyeztek nyugállományba, az utolsó munkáltató adja ki a pedagógusigazolványt.

(4) A pedagógusigazolvány a KIR-ben található adatokat tartalmazhatja, külön jogszabályban meghatározottak szerint. A pedagógusigazolvány tartalmazza továbbá az igazolvány számát, a jogosult fényképét és aláírását. Az igazolvány közokirat. Az igazolvány-nyomtatvány előállításához és forgalmazásához az oktatásért felelős miniszter engedélyre van szüksége.

A 63. §-t ki kell egészíteni azokkal a szabályokkal, amelyek meghatározzák a kötelező óra keretében teljesíthető feladatokat, továbbá azokat a feladatokat, amelyeket a kötelező órával le nem kötött időszakban kell a pedagógusnak teljesíteni. Ilyen szabályozás hiányában a pedagógus teljesen kiszolgáltatottá válik.

„(5) A pedagógus kötelező óráját az óvodában a gyermekekkel való közvetlen, a teljes óvodai életet magában foglaló foglalkozásra (óvodai foglalkozások), az iskolában és a kollégiumban a tanulókkal való közvetlen foglalkozásra (kötelező és nem kötelező tanórai, tanórán kívüli foglalkozás, egyéni foglalkozás), kollégiumi foglalkozásra, napközis és tanulószobai foglalkozásra kell fordítani. A gyakorlati oktatásvezető és a gyakorlati oktatásvezető-helyettes a kötelező órája keretében ellátja a tanulók gyakorlati és elméleti képzését. A tanulókkal való közvetlen foglalkozás körébe tartozik az osztály közösségi programjainak és a tanulókkal való egyéni törődés feladatainak megtartása, a szakköröknek, érdeklődési köröknek, önképző köröknek, tanulmányi, szakmai és kulturális versenyeknek, házi bajnokságoknak, iskolák közötti versenyeknek, továbbá más tanórán kívüli foglalkozásoknak a megtartása, kollégiumban a

szabadidő eltöltését szolgáló és az egyéni törődést biztosító foglalkozások megtartása. A rendes munkaidőn belül a neveléssel-oktatással lekötött munkaidő alsó határa felett végzett többlettanításért a pedagógust óradíj illeti meg.

(6) A pedagógus az órákői szünetben a tanulók felügyeletével, a következő tanóra előkészítésével összefüggő feladatokat látja el. A teljes rendes munkaidő tanítási órákkal le nem kötött részében munkaköri feladatként - a munkaköri leírásában foglaltak szerint vagy a munkáltató utasítása alapján - ellátja a nevelő és oktató munkával összefüggő egyéb feladatokat, így különösen: felkészül a foglalkozásokra, tanítási órákra, előkészíti azokat, értékeli a gyermekek, tanulók teljesítményét, elvégzi a pedagógiai tevékenységéhez kapcsolódó ügyviteli tevékenységet, részt vesz a nevelőtestület munkájában, a hátrányos helyzetű tanulók és a tehetséges tanulók felkészülésének segítésében, az iskola kulturális és sportéletének, a szabadidő hasznos eltöltésének megszervezésében, a gyermekek, tanulók felügyeletének ellátásában, a diákmozgalom segítésével, a tanuló- és gyermekbalesetek megelőzésével, a gyermek- és ifjúságvédelemmel összefüggő feladatok végrehajtásában, az intézményi dokumentumok készítésében. A gyakorlati oktatásvezető és a gyakorlati oktatásvezető-helyettes ellátja a gyakorlati képzést szervezők ellenőrzését.”

39. A pedagógusok előmeneteli rendszere

64. § (1) A nevelési-oktatási intézmény munkavállalói, közalkalmazottai (a továbbiakban: alkalmazott) tekintetében – a munkáltatótól függően – a Munka Törvénykönyvét vagy a közalkalmazottak jogállásáról szóló törvényt e törvény rendelkezéseivel együtt kell alkalmazni.

(2) A nevelési-oktatási intézményben pedagógus-munkakörben foglalkoztatottakra a közalkalmazottak jogállásáról szóló törvény előmeneteli és illetményrendszerére vonatkozó rendelkezések – a jubileumi jutalomra vonatkozó rendelkezések kivételével – nem alkalmazhatóak.

(3) E törvény biztosítja a pedagógus-munkakörben foglalkoztatottak számára a pályán való előmenetel lehetőségét.

(4) A pedagógus-munkakörben foglalkoztatott a munkakör ellátásához e törvényben előírt iskolai végzettség, valamint állam által elismert szakképesítés, szakképzettség, doktori cím, tudományos fokozat, valamint akadémiai tagság, szakmai gyakorlat, publikációs tevékenység, minősítő vizsga és a minősítési eljárás keretében elnyert minősítés alapján

- a) Gyakornok,
- b) Pedagógus I.,
- c) Pedagógus II.,
- d) Mesterpedagógus,
- e) Kutatótanár,

fokozatokat érheti el.

(5) A pedagógus, a Gyakornok fokozatba tartozó pedagógus kivételével, a pedagógus-munkakörben töltött idő alapján háromévenként eggyel magasabb fizetési kategóriába lép. A pedagógust a tárgyév első napján kell a magasabb fizetési kategóriába besorolni. A magasabb fizetési kategória elérésével a hároméves várakozási idő újra kezdődik.

(6) A pedagógusok minősítő vizsgáját és minősítési eljárását a kormányhivatal szervezi. A minősítő vizsgára és a minősítési eljárásra a pedagógus a kormányhivatalnál jelentkezik.

(7) Ha a gyakornok a külön jogszabályban foglaltak szerint a megismételt minősítő vizsgán vagy a Pedagógus I. fokozatba besorolt pedagógus a megismételt minősítési eljárás eredményeként „nem felelt meg” minősítést kapott, közalkalmazotti jogviszonya, munkaviszonya e törvény erejénél fogva megszűnik. A közalkalmazotti jogviszony, munkaviszony a minősítő vizsga eredményének közlésétől számított tizedik napon szűnik meg.

A 64. § (7) bekezdésének utolsó mondatát törölni szükséges. A foglalkoztatás addig nem szűnhet meg, ameddig nem születik jogerős bírósági ítélet.

**A Pedagógusok Szakszervezete részletes szakértői - a köznevelési törvénytervezettel
egybeszerkesztett - véleménye**

---

(8) A pedagógus a minősítő vizsga és a minősítési eljárás hibás vagy valótlan ténymegállapításának, személyiségi jogát sértő megállapításának megsemmisítését a minősítés közlésétől számított harminc napon belül a bíróságtól kérheti.

A pedagógusok előmeneteli rendszerét szabályozó 64. § jelenlegi formájában a legszükségesebb garanciális elemeket sem tartalmazza. Nem található szabályozás az előmeneteli rendszer teljes körére, nevezetesen, hogy a gyakornok a minősítő vizsga alapján lép a Pedagógus I-be, míg a Pedagógus I. fokozatból minősítési eljárás eredményeképpen lehet lépni a Pedagógus II. fokozatba. Nincs utalás arra, hogy milyen módon kerülhet a pedagógus a Mesterpedagógus és a Kutatótanár fokozatba. Nem található semmilyen garanciális eljárás a hivatal működésére, a bizottság összetételére és működésére.

65. § (1) A fokozatokhoz és ezen belül az egyes fizetési kategóriákhoz tartozó garantált illetményt az illetményalap százalékában e törvény 7. melléklete állapítja meg.

(2) Az illetményalap főiskolai végzettség esetén a mindenkori minimálbér száznolcvan, egyetemi végzettség esetén kétszáz százaléka.

(3) A Kormány rendeletben állapítja meg a 8. mellékletben az ágazati, szakmai sajátosságokra tekintettel meghatározott illetménypótlék megállapításának elveit.

(4) Az intézményvezetőt a fenntartó, helyetteseit az intézményvezető jutalomban részesítheti, amelynek éves összege nem haladhatja meg a vezető pótlékkal számított éves bérének harminc százalékat.

(5) Az intézményvezetőt a fenntartó, az intézmény vezetőit az intézményvezető kereset-kiegészítésben részesítheti, amelynek éves összege nem haladhatja meg a vezető pótlékkal számított éves bérének húsz százalékat.

(6) A minősítési eljárás során minden pedagógusra egységes, nyilvános szabályok vonatkoznak. A minősítő bizottság a jelölt pedagógus teljes körű tevékenységét, különösen a jogszabályokban és a pedagógus munkaköri leírásában megfogalmazott kötelezettségek teljesítését vizsgálja.

A 65. § (6) bekezdését át kell vinni a 64. §-ba, mert oda tartozik. A bekezdésből egyébként a „különösen” kifejezést el kell hagyni. A pedagógus tevékenységét csak jogszabályban és a munkaköri leírásban megfogalmazott kötelezettség alapján lehet értékelni. Ki kell zárni minden olyan elemet, amely szubjektív megítélést tesz lehetővé.

(7) A legalább Pedagógus II. fokozatot elért pedagógus tízévenként – tudományos kutatáshoz, vagy egyéni tudományos továbbképzésen való részvételhez – legfeljebb egy évi fizetés nélküli szabadságot (a továbbiakban: alkotói szabadság) vehet igénybe.

(8) Az öregségi nyugdíjkorhatárt öt éven belül elérő pedagógus, óvodai dajka választása szerint csökkentett munkaidőben dolgozhat, illetménye, munkabére pedig csak a munkaidő-csökkentés arányának ötven százalékával csökken. Az e bekezdésben foglalt kedvezményt csak azok választhatják, akik a nyugdíjkorhatár elérése előtti ötödik évet megelőzően legalább 20 év szakmai gyakorlattal rendelkeznek pedagógus-munkakörben vagy óvodai dajkaként.

(9) A minősítő vizsga és a minősítési eljárás részletes szabályait, a sikeres minősítő vizsgához és minősítési eljáráshoz, az alkotói szabadság igénybevételéhez szükséges követelményeket külön jogszabály állapítja meg.

A pedagógus előmeneteli rendszerhez tartozó átmeneti szabályok értelmezhetetlenek és elfogadhatatlanok. A 97. § (16)-(20) bekezdéseiből nem lehet megállapítani, hogy a „rendszerben lévő” pedagógusok besorolása milyen módon történik, mindaddig, ameddig nem „mennek át” a minősítési eljáráson. A (16) bekezdés 2013. szeptember 1-jéig rendezi, egyébként rosszul, a besorolást, mivel nem egyértelmű, hogy a Kjt. vagy az új előmeneteli rendszer szerint történik-e a pedagógusok besorolása. A (19) bekezdés alapján az első minősítési szakasz 2018 júniusáig tart. Nem lehet tudni, hogy 2013 és 2018 között milyen besorolási rendszert kell alkalmazni. Ezért egyértelműen és pontosan meg kell határozni, hogy a pedagógusok hova kerülnek besorolásra, addig, ameddig minősítésük nem zajlik le.

Elfogadhatatlan egyébként, hogy az átmeneti szabályok nem ismerik el az eddig elvégzett munkát és megszerzett ismereteket. Ezért az átmeneti rendelkezések alapján el kell ismerni a I. fizetési kategóriába történő besoroláshoz a meglévő tízéves gyakorlatot és a teljesített pedagógus továbbképzést. A II. fizetési kategóriához pedig a meglévő tízéves gyakorlatot és a meglévő pedagógus szakvizsgát. A I.

**A Pedagógusok Szakszervezete részletes szakértői - a köznevelési törvénytervezettel
egybeszerkesztett - véleménye**

---

fizetési kategóriából való továbblépéshez szükség lesz minősítő vizsgára. A II. kategóriába besorolt pedagógusnál pedig elő lehet írni, hogy öt éven belül tegyen minősítő vizsgát a pedagógus.

40. A köznevelésben történő alkalmazás feltételei

66. § (1) A köznevelésben az alkalmazás feltétele, hogy az alkalmazott

- a) rendelkezzen az előírt iskolai végzettséggel, szakképesítéssel,
- b) büntetlen előéletű és cselekvőképes legyen.

(2) A pedagógus, valamint a nevelő és oktató munkát közvetlenül segítő alkalmazott az óvodai nevelőmunka, az iskolai és kollégiumi nevelő és oktató munka, valamint a pedagógiai szakszolgálat ellátása során a gyermekekkel, tanulókkal összefüggő tevékenységével kapcsolatban a büntetőjogi védelem szempontjából közfeladatot ellátó személy.

(3) Gyakorló nevelési-oktatási intézményben vezető tanári, gyakorlatvezető óvónői, tanítói megbízást az kaphat, akinek pedagógus-munkakör betöltéséhez szükséges felsőfokú iskolai végzettsége és szakképzettsége, továbbá pedagógus-szakvizsgálója, valamint a nevelő-oktató munkában eltöltött legalább ötéves szakmai gyakorlata van.

(4) A nevelési-oktatási intézményekben és a pedagógiai szakszolgálat intézményeiben a pedagógus foglalkoztatása pedagógus-munkakörben vagy szakvizsgázott pedagógus munkakörben történik.

A 66. § (4) bekezdése nincs összhangban a 64. § (4) bekezdésével

(5) A nevelési-oktatási intézményben pedagógus-munkakörben foglalkoztatottak végzettségi és szakképzettségi követelményeit a 3. melléklet, a pedagógiai szakszolgálat intézményeiben pedagógus-munkakörben, továbbá a pedagógiai intézetben pedagógiai szakértő és pedagógiai előadó munkakörben foglalkoztatottak végzettségi és szakképzettségi követelményeit külön jogszabály állapítja meg. Az óraadó tanárok végzettsége és szakképzettsége tekintetében a 3. mellékletben foglaltakat megfelelően alkalmazni kell.

A 66. §-hoz kapcsolódó 3. számú melléklet 13. pontja jelen formájában elfogadhatatlan, arra való tekintettel, hogy a „sima” tanári végzettség nem jogosít fel a nem szakrendszerű oktatásban történő oktatásra. Különösen igaz ez a középiskolai tanároknál, akik az érintett körbe tartozó gyermekekkel való foglalkozásra nincsenek felkészítve.

41. A nevelési-oktatási intézményvezetői megbízás feltételei

67. § (1) Nevelési-oktatási intézményben az intézményvezetői megbízás feltétele:

- a) az adott nevelési-oktatási intézményben pedagógus-munkakör betöltéséhez szükséges – a 3. mellékletben felsorolt – felsőfokú iskolai végzettség és szakképzettség, középiskolában mesterfokozat,
- b) pedagógus-szakvizsga keretében szerzett intézményvezetői szakképzettség,

A 67. § (1) bekezdés b) pontja átmeneti szabályozást igényel, arra való tekintettel, hogy jelenleg ez a követelmény nem előírás, csak a második vagy további intézményvezetői megbízáshoz.

c) legalább öt év pedagógus-munkakörben szerzett szakmai gyakorlat,

d) a nevelési-oktatási intézményben pedagógus-munkakörben fennálló, határozatlan időre szóló alkalmazás vagy a megbízással egyidejűleg pedagógus-munkakörben történő, határozatlan időre teljes munkaidőre szóló alkalmazás.

(2) Nem lehet a köznevelési intézmény vezetője a köznevelési intézmény fenntartója, továbbá a köznevelési intézmény fenntartójánál vezető állású munkavállaló vagy vezetői megbízással rendelkező köztisztviselő, közalkalmazott. Ez a korlátozás nem vonatkozik a fenntartói jogot gyakorló testület tagjaira.

(3) Ha a nevelési-oktatási intézményben az óvodai nevelés, iskolai nevelés és oktatás kizárólag nemzetiségi nyelven folyik, vagy a tanulók több mint fele két nyelven – nemzetiségi nyelven és magyarul

– tanul, intézményvezetői megbízást az kaphat, aki a 3. mellékletben meghatározottak szerint a nemzetiségi óvodai nevelésben, iskolai nevelésben-oktatásban pedagógus-munkakört tölthet be. Azonos feltételek esetén előnyben kell részesíteni azt, aki a nemzeti vagy etnikai kisebbséghez tartozik.

(4) A kizárólag sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók nevelését, oktatását ellátó nevelési-oktatási intézményben intézményvezetői megbízást az kaphat, aki a gyermekek, tanulók fogyatékoságának típusa szerinti gyógypedagógiai tanári, konduktori, konduktor-tanítói, terapeuta végzettséggel és szakképzettséggel, továbbá pedagógus-szakvizsgával rendelkezik.

(5) Ha nincs a képzés szakirányának megfelelő egyetemi szintű tanárképzés, szakközépiskola vezetésével megbízható az is, aki a képzés szakirányának megfelelő mesterképzésben szerzett szakképzettséggel rendelkezik.

(6) Többcélú intézményben intézményvezetői megbízást az kaphat, aki bármelyik, az intézmény által ellátott feladatra létesíthető intézmény vezetői megbízásához szükséges feltételekkel rendelkezik. Ha a feltételek bármelyike mesterfokozatot ír elő, az intézményvezetői megbízáshoz erre van szükség.

(7) Az intézményvezető kiválasztása – ha e törvény másképp nem rendelkezik – nyilvános pályázat útján történik. A pályázat mellőzhető, ha az intézményvezető ismételt megbízásával a fenntartó, nem állami fenntartású intézmény esetében a kormányhivatal és a nevelőtestület egyetért. Egyetértés hiányában, továbbá az intézményvezető harmadik és további megbízási ciklusát megelőzően a pályázat kiírása kötelező.

(8) Az intézményvezetői megbízásra benyújtott pályázat részét képező vezetési program, a vezetési programmal kapcsolatosan – e törvény alapján véleményezésre jogosultak által – kialakított vélemény és a vélemény kialakításával kapcsolatos szavazás eredménye közérdekből nyilvános adat, amelyet a köznevelési intézmény honlapján, annak hiányában a helyben szokásos módon nyilvánosságra kell hozni.

(9) A szervezeti és szakmai tekintetben önálló intézményegységben vezetői megbízást az kaphat, aki rendelkezik az azonos feladatot ellátó önálló intézmény vezetői megbízásához szükséges feltételekkel. A nyilvános pályázatra vonatkozó rendelkezéseket az e bekezdésben szabályozott vezetői megbízás esetén is alkalmazni kell.

42. A köznevelési intézmény vezetője

68. § (1) A nevelési-oktatási intézmény vezetőjét a nevelőtestület, többcélú intézményben az igazgatótanács véleményének kikérésével

- a) állami fenntartású nevelési-oktatási intézményben – középiskola és többcélú intézmény kivételével – a kormányhivatal,
- b) állami fenntartású középiskolában és többcélú intézményben a kormányhivatal javaslatára az oktatásért felelős miniszter,
- c) települési önkormányzati fenntartású nevelési-oktatási intézményben – óvoda, középiskola és többcélú intézmény kivételével – a fenntartó javaslatára a kormányhivatal,
- d) települési önkormányzati fenntartású középiskolában és többcélú intézményben a fenntartó javaslatára a kormányhivatal egyetértésével az oktatásért felelős miniszter

bízza meg öt évre.

A 68. (1) bekezdésének b) és d) pontja tekintetében érdemes végiggondolni a többcélú intézmények körét. Ide tartozik például az egységes óvoda-bölcsőde is. Általános megjegyzésként le kell szögezni, hogy a miniszteri megbízás nem jelképez semmi mást, mint azt, hogy az intézményvezetők az állam hűbéreseivé válnak, és az állami akarat feltétlen kiszolgálójává. Nem értelmezhető egyébként, hogy a kormányhivatal kívül ért egyet. Az oktatási miniszterrel? Vagy éppenséggel fordítva; a miniszter a hivatallal? Nincs semmilyen garanciális szabály az intézményvezető kiválasztására, mindebből az következik, hogy a legteljesebb állami beavatkozásra van lehetőség ezen a területen. Arra sincs garancia egyébként, hogy az oktatási miniszter azt bízza meg, akire javaslatot tesznek.

(2) Az állami és települési nevelési-oktatási intézmény vezetője megbízásának visszavonásáról az (1) bekezdésben meghatározottak szerinti megbízási jogkör gyakorlója dönt.

**A Pedagógusok Szakszervezete részletes szakértői - a köznevelési törvénytervezettel
egybeszerkesztett - véleménye**

---

(3) Az egyházi és nem állami, nem települési önkormányzati, valamint nem kormányhivatal által fenntartott, állami fenntartású nevelési-oktatási intézmény vezetőjét a nevelési-oktatási intézmény székhelye szerint illetékes kormányhivatal egyetértésével a fenntartó bízza meg, a munkáltatói jogokat a fenntartó gyakorolja. A kormányhivatal az egyetértését csak jogszabálysértés esetén tagadhatja meg.

(4) A nemzetiségi nevelést, oktatást biztosító köznevelési intézmény vezetőjének megbízásakor az intézmény székhelye szerint illetékes nemzetiségi önkormányzat egyetértését is be kell szerezni.

69. § (1) A köznevelési intézmény vezetője

- a) felel az intézmény szakszerű és törvényes működéséért, gazdálkodásért,
- b) gyakorolja a munkáltatói jogokat,
- c) dönt az intézmény működésével kapcsolatban minden olyan ügyben, amelyet jogszabály, kollektív szerződés, közalkalmazotti szabályzat nem utal más hatáskörébe,
- d) jóváhagyja az intézmény pedagógiai programját,
- e) képviseli az intézményt.

(2) A nevelési-oktatási intézmény vezetője felel

- a) a pedagógiai munkáért,
- b) a nevelőtestület vezetéséért,
- c) a nevelőtestület jogkörébe tartozó döntések előkészítéséért, végrehajtásuk szakszerű megszervezéséért és ellenőrzéséért,
- d) a rendelkezésre álló költségvetés alapján a nevelési-oktatási intézmény működéséhez szükséges személyi és tárgyi feltételek biztosításáért,
- e) a nemzeti és iskolai ünnepek munkarendhez igazodó, méltó megszervezéséért,
- f) a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok megszervezéséért és ellátásáért,
- g) a nevelő és oktató munka egészséges és biztonságos feltételeinek megteremtéséért,
- h) az iskolaszékkal, a munkavállalói érdekképviseleti szervezetekkel és a diákönkormányzatokkal, szülői szervezetekkel való megfelelő együttműködésért,
- i) a tanuló- és gyermekbaleset megelőzéséért,
- j) a gyermekek, tanulók rendszeres egészségügyi vizsgálatának megszervezéséért,
- k) a pedagógus etika normáinak betartásáért és betartatásáért.

A 69. § (2) bekezdésének k) pontját törölni kell. A pedagógus etikai norma sehol máshol nem jelenik meg a tervezetben, nem lehet tudni, mi lesz a tartalma és milyen szerepet tölt be.

A Pedagógusok Szakszervezete a javaslatot elfogadhatatlannak tartja, mivel olyan bizonytalan fogalmakat is tartalmaz minden garanciális elem nélkül, amely alapvetően meghatározza a jövőben a pedagógus foglalkoztatását. A köznevelési intézmény vezetőjének feladatai között van elrejtve a pedagógus etikai normák betartásáért és betartatásáért való felelősség. Hogy ezek az etikai normák milyen módon jelennek meg, születnek meg és mit tartalmaznak, arra nézve semmilyen utalás vagy információ a javaslatban nem található. Figyelembe véve azonban, hogy a minősítési eljárások körében számon kérhető követelmények a javaslatban nem zártak, alaposan feltételezhető, hogy ezek az etikai normák döntő szerepet fognak játszani a pedagógus minősítési rendszerben.

(3) A köznevelési intézmény vezetője a pedagógiai munkáért való felelőssége körében szakmai ellenőrzést indíthat az intézményben végzett nevelő és oktató munka, egyes alkalmazott munkája színvonalának külső szakértővel történő értékelése céljából.

(4) A nevelési-oktatási intézményvezető munkáját a nevelőtestület és a szülők közössége a vezetői megbízásának második és negyedik évében személyazonosításra alkalmatlan kérdőíves felmérés alapján értékeli. Az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés az intézményvezető munkájának ellenőrzése és értékelése során a kérdőíves felmérés eredményét is figyelembe veszi.

(5) A nevelési-oktatási intézmény vezetője munkaideje felhasználását és beosztását, a 4. mellékletben foglalt tanórák, foglalkozások megtartásának kötelezettségén kívül maga jogosult meghatározni.

A 69. § (5) bekezdésében a melléklet száma helyesen 5.

(6) A korábban legalább két ciklust intézményvezetőként dolgozó pedagógus „címzetes igazgatói” pótlékban részesülhet, ha intézményvezetői megbízásának lejártát vagy megszűnését követően továbbra is

az intézményben marad alkalmazásban. A pótlék mértéke a volt intézményvezető korábbi vezetői pótlékának huszonöt százaléka.

A 69. § nem tartalmazza az intézményvezető felelősségét a közoktatási intézmény minőségbiztosítási rendszerének működtetését. A törvényelőkészítők az intézményi minőségbiztosítás teljes rendszerét kifejezték a javaslatból. Ez azért értelmezhetetlen, mert 2000-ben indult a bevezetése, több milliárd forint került felhasználásra a kiépítésére, és a gyakorlati tapasztalat azt igazolja, hogy lassan kezdi elérni a célját.

43. A nevelőtestület

70. § (1) A nevelőtestület a nevelési-oktatási intézmény legfontosabb tanácskozó és döntéshozó szerve. A nevelési-oktatási intézmény nevelőtestülete a nevelési és oktatási kérdésekben, a nevelési-oktatási intézmény működésével kapcsolatos ügyekben, valamint e törvényben és más jogszabályokban meghatározott kérdésekben döntési, egyebekben véleményező és javaslattevő jogkörrel rendelkezik.

(2) A nevelőtestület

- a) a pedagógiai program elfogadásáról,
  - b) az SZMSZ elfogadásáról,
  - c) a nevelési-oktatási intézmény éves munkatervének elfogadásáról,
  - d) a nevelési-oktatási intézmény munkáját átfogó elemzések, értékelések, beszámolók elfogadásáról,
  - e) a továbbképzési program elfogadásáról,
  - f) a nevelőtestület képviselőjében eljáró pedagógus kiválasztásáról,
  - g) a házirend elfogadásáról,
  - h) a tanulók magasabb évfolyamba lépésének megállapítása, a tanulók osztályozóvizsgára bocsátásáról,
  - i) a tanulók fegyelmi ügyeiben,
  - j) az intézményvezetői, intézményegység-vezetői pályázathoz készített vezetési programmal összefüggő szakmai vélemény tartalmáról,
  - k) jogszabályban meghatározott más ügyekben
- dönt.

A 70. § (2) bekezdésében javítana a szövegen, ha a „dönt” kifejezés a felvezető szövegbe kerülne.

(3) A nevelőtestület véleményt nyilváníthat vagy javaslatot tehet a nevelési-oktatási intézmény működésével kapcsolatos valamennyi kérdésben. Ki kell kérni a nevelőtestület véleményét a külön jogszabályban meghatározott ügyekben.

(4) A közös igazgatású köznevelési intézményben és az általános művelődési központban azokban az ügyekben, amelyek

- a) csak egy – nevelési-oktatási intézmény feladatát ellátó – intézményegységet érintenek, az intézményegységben,
- b) több – nevelési-oktatási intézmény feladatát ellátó – intézményegységet érintenek, valamennyi érintett intézményegységben

foglalkoztatott – a 4. § 16. pontjában felsorolt – alkalmazottakból és az intézmény vezetőjéből álló nevelőtestület jár el.

(5) Az óraadó a nevelőtestület döntési jogkörébe tartozó ügyekben – az (2) bekezdés h)-i) pontjába tartozó ügyek kivételével – nem rendelkezik szavazati joggal.

(6) Ha a köznevelési intézmény, intézményegység, tagintézmény nem nevelési-oktatási intézmény, továbbá a közös igazgatású köznevelési intézményben és az általános művelődési központban az intézmény egészét érintő kérdésekben a nevelőtestületet megillető jogosítványokat – kivéve azokat, amelyek a tanulói jogviszonnal kapcsolatosak – a szakalkalmazotti értekezlet gyakorolja.

Indokolt lenne a 70. §-ban a nevelőtestületet felhatalmazni, hogy meghatározott ügyeire bizottságot hozzon létre, hiszen például egy 80 tagú nevelőtestület nehezen tud eljárni minden tanuló fegyelmi ügyben. Nem is szükséges például egy megrovás vagy szigorú megrovás esetén 80 fős nevelőtestületi ülést tartani, szervezni.

44. A szakmai munkaközösség

71. § (1) A nevelési-oktatási intézményben legalább öt pedagógus részvételével legfeljebb tíz szakmai munkaközösség hozható létre. A szakmai munkaközösség részt vesz a nevelési-oktatási intézmény szakmai munkájának irányításában, tervezésében, szervezésében és ellenőrzésében, a pedagógusok minősítési eljárásában.

Nem értelmezhető, hogy miért kell korlátozni a szakmai munkaközösségek létrehozását, miért szükséges előírni a legalább öt pedagógus részvételét, és mi indokolja a legfeljebb tíz szakmai munkaközösség létét? A 71. § (1) bekezdése helyébe a következő szöveg felvétele indokolt:

„(1) A nevelési-oktatási intézmény pedagógusai szakmai munkaközösségeket hozhatnak létre. A munkaközösség szakmai-módszertani kérdésekben segítséget ad a nevelő és oktató munka tervezéséhez, szervezéséhez, értékeléséhez és ellenőrzéséhez. Szakmai munkaközösség hozható létre a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok, a szabadidő hasznos eltöltésével összefüggő feladatok, a sajátos nevelési igényű és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók integrációját szolgáló feladatok, a tehetséggondozással összefüggő feladatok segítségével is.”

(2) A szakmai munkaközösség tagja és vezetője a belső értékelésben és ellenőrzésben akkor is részt vehet, ha köznevelési szakértőként nem járhat el. A szakmai munkaközösség – az SZMSZ-ben meghatározottak szerint – gondoskodik a pedagógus-munkakörben foglalkoztatottak nevelő-oktató munkájának szakmai segítségéről. A nevelési-oktatási intézmény SZMSZ-e a szakmai munkaközösség részére további feladatokat állapíthat meg.

(3) A szakmai munkaközösség feladatainak ellátására a pedagógusok kezdeményezésére intézmények közötti munkaközösség is létrehozható.

(4) Az óvodában, iskolában, kollégiumban az azonos feladatok ellátására egy szakmai munkaközösség hozható létre. Külön szakmai munkaközösség működhet a tagintézményben.

(5) A szakmai munkaközösséget munkaközösség-vezető irányítja, akit a munkaközösség javaslatára az intézményvezető bíz meg legfeljebb öt évre.

45. A szülő kötelességei és jogai

72. § (1) A szülő kötelessége, hogy

- a) gondoskodik gyermeke értelmi, testi, érzelmi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges feltételekről és arról, hogy gyermeke teljesítse kötelességeit, továbbá megadja ehhez minden tőle elvárható segítséget, együttműködve az intézménnyel, figyelemmel kíséri gyermeke fejlődését, tanulmányi előmenetelét,
- b) biztosítja gyermeke óvodai nevelésben való részvételét, továbbá tankötelezettségének teljesítését,
- c) tiszteletben tartja az óvoda, az iskola, kollégium vezetői, pedagógusai, alkalmazottai emberi méltóságát és jogait, tiszteletet tanúsítson irántuk.

(2) A szülő gyermeke adottságainak, képességeinek, érdeklődésének megfelelően, saját vallási, világnézeti meggyőződésére, nemzeti vagy etnikai hovatartozására tekintettel szabadon választhat iskolát. A gyermek tizennegyedik életévének betöltésétől – ha nem cselekvőképtelen – a szülő az iskolaválasztás jogát gyermekével közösen gyakorolhatja.

A 72. § (2) bekezdése jelenlegi formájában nem fogadható el. A szülő nemcsak iskolát, hanem óvodát és kollégiumot is választhat a gyermekének, beleértve a nem állami, nem önkormányzati intézmény

választásának a jogát. A nemzetközi egyezmények alapján egyébként a szülőket megilleti az óvoda, iskola, kollégium alapításának a joga is.

(3) A halmozottan hátrányos helyzetű gyermek szülőjét megilleti az a jog, hogy gyermeke óvodába járatásához – a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvényben meghatározottak szerint – anyagi támogatást kapjon.

(4) A szülő joga, hogy gyermeke neveléséhez igénybe vegye a pedagógiai szakszolgálat intézményét. A szülő kötelessége, hogy gyermekével megjelenjen a nevelési tanácsadáson, továbbá biztosítsa gyermekének az iskolapszichológusi, óvodapszichológusi vizsgálaton és a fejlesztő foglalkozásokon való részvételét, ha a tanulóval foglalkozó pedagógusok kezdeményezésére a nevelőtestület erre javaslatot tesz. Ha az e bekezdésben foglalt kötelezettségének a szülő nem tesz eleget, a jegyző kötelezi a szülőt kötelezettségének betartására.

(5) A szülő joga különösen, hogy

- a) megismerje a nevelési-oktatási intézmény pedagógiai programját, házirendjét, tájékoztatást kapjon az abban foglaltakról,
- b) gyermeke fejlődéséről, magaviseletéről, tanulmányi előmeneteléről rendszeresen részletes és érdemi tájékoztatást, neveléséhez tanácsokat, segítséget kapjon,
- c) kezdeményezze szülői szervezet, óvodaszék, iskolaszék, kollégiumi szék létrehozását, és annak munkájában részt vegyen, a szülői képviselők megválasztásában mint választó és mint megválasztható személy,
- d) írásbeli javaslatát a nevelési-oktatási intézmény vezetője, a nevelőtestület, az óvodaszék, iskolaszék, kollégiumi szék, a pedagógus megvizsgálja, és arra a megkereséstől számított tizenöt napon belül az óvodaszéktől, iskolaszéktől, kollégiumi széktől legkésőbb a tizenötödik napot követő első ülésen érdemi választ kapjon,
- e) a nevelési-oktatási intézmény vezetője vagy a pedagógus hozzájárulásával részt vegyen a foglalkozásokon,
- f) személyesen vagy képviselői útján – jogszabályban meghatározottak szerint – részt vegyen az érdekeit érintő döntések meghozatalában,
- g) az oktatási jogok biztosához forduljon.

46. A szülői szervezet, az iskolaszék

73. § (1) Az óvodában, az iskolában és a kollégiumban a szülők jogaik érvényesítése, kötelességük teljesítése érdekében, az intézmény működését, munkáját érintő kérdésekben véleményezési, javaslattevő joggal rendelkező szülői szervezetet (közösséget) hozhatnak létre.

(2) Az iskolában a nevelő és oktató munka segítése, a nevelőtestület, a szülők és a tanulók, az intézményfenntartók, továbbá az intézmény működésében érdekelt más szervezetek együttműködésének előmozdítására a szülők, a nevelőtestület, az iskolai diákönkormányzat azonos számú képviselőjéből álló iskolaszék alakulhat.

(3) A szülői szervezet és az iskolaszék működésének részletes szabályait külön jogszabály állapítja meg.

47. A köznevelés közfeladatai, a feladatellátásra kötelezettek

74. § (1) Az állam gondoskodik – az óvoda kivételével – az alapfeladatok ellátásáról.

(2) A köznevelési feladatokat az állam intézmény alapításával és fenntartásával vagy települési önkormányzat intézményfenntartói tevékenysége révén, továbbá egyházi vagy magánintézmény fenntartójával kötött köznevelési szerződés útján látja el. Az óvodai nevelésről a települési önkormányzat gondoskodik.

(3) Ha a kormányhivatal, óvoda esetében a települési önkormányzat vallási, világnézeti szempontból elkötelezett nevelési, nevelési-oktatási intézmény fenntartójával kötött köznevelési szerződés útján gondoskodik a köznevelési feladat-ellátási kötelezettségéről, a megállapodás megkötése nem mentesíti a

feladat-ellátási kötelezettsége alól azon gyermekek tekintetében sem, akiknek a szülei nem akarják vallási, világnézetileg elkötelezett iskolába járatni gyermeküket. Ezekre a szülőkre, gyermekekre, tanulókra a köznevelési szerződés miatt a vallási, világnézeti szempontból semleges nevelésben, nevelés-oktatásban való részvételhez fűződő joguk érvényesítésében aránytalan teher nem hárulhat. Aránytalan teher, ha a nevelés, a nevelés-oktatás körülményei az átlagos körülményekhez képest – a gyermek, a tanuló életkorát és sajátos nevelési igényeit figyelembe véve – lényegesen nehezebbek vagy jelentős költségnövekedést okoznak a gyermeknek, tanulónak vagy a szülőnek.

(4) A kétezzer főt meghaladó lakosságszámú települési önkormányzat az alábbi köznevelési feladatokat ellátó intézmények fenntartói jogát – a 75. § (1) bekezdés szerinti köznevelés-fejlesztési tervben foglaltakkal összhangban – az államtól köznevelési szerződéssel átveheti:

- a) általános iskolai nevelés-oktatás,
- b) középiskolai nevelés-oktatás,
- c) alapfokú művészetoktatás,
- d) kollégiumi ellátás,
- e) azoknak a sajátos nevelési igényű gyermekeknek, tanulóknak az óvodai, iskolai, kollégiumi ellátása, akik a többi gyermekkel, tanulóval nem foglalkoztathatók együtt,
- f) felnőttoktatás.

Lehetővé kell tenni a 74. § (4) bekezdésében, hogy a 2000 fő lakosságszámot el nem érő önkormányzat is vehessen át intézményt, ha a feladatot társulás keretében látja el. Ugyanakkor lehetővé kell tenni azt is, hogy többcélú intézményeket kapjanak vissza az önkormányzatok. Ellenkező esetben az egységes óvoda-bölcsőde vagy a logopédiai ellátást biztosító általános iskola, illetőleg a gyógytestnevelést ellátó általános iskola sem kerülhet át a települési önkormányzathoz. A javaslatban foglaltak egyébként azért is problémásak, mivel számos olyan többcélú intézmény működik, amelyben ellátják a szakiskolai, a szakközépiskolai és a gimnáziumi feladatokat is. Indokolt ezeknek az intézményeknek az „együtt tartása”, és annak lehetővé tétele, hogy a települési önkormányzat átvegye.

Összegezés: A Pedagógusok Szakszervezete a javaslatot elutasítja, és felhívja az országgyűlési képviselők figyelmét arra, hogy jelenlegi formájában annak megszavazása beláthatatlan következményekkel fog járni. Ennek legfőbb indoka, hogy nem található szabályozás az intézményrendszer államosítására, az önkormányzati vagyonnak az állam részére történő átadására, ütemterv az intézmények átvételére, és ehhez kapcsolódóan semmilyen hatástanulmány a finanszírozási feladatok önkormányzatoktól államhoz történő átvételére.

- A javaslat 74. §-ának (1) bekezdése arról rendelkezik, hogy az állam gondoskodik az alapfeladatok ellátásáról. A 74. § (4) bekezdése alapján a 2000 főt meghaladó lakosságszámú települési önkormányzat az államtól köznevelési szerződésekkel átvehet feladatokat.

- Nincs rá válasz, hogy miért nem társulhatnak a kis önkormányzatok a feladat átvételére, nincs rá válasz, hogy mi van akkor, ha többcélú intézményeket akarnak visszavenni a települési önkormányzatok.

(5) A nemzetiségi önkormányzat a nemzeti és etnikai kisebbség által lakott településen a nemzeti vagy etnikai kisebbséghez tartozók óvodai nevelésére és általános iskolai nevelés-oktatására létrehozott intézmény fenntartói jogát köznevelési szerződéssel átveheti az államtól.

75. § (1) A kormányhivatal a megye területén működő helyi önkormányzatok véleményének kikérésével és közreműködésével, figyelemmel az egyéb megyei szinten készülő tervekben foglaltakra, feladat-ellátási, intézményhálózat-működtetési és köznevelés-fejlesztési tervet készít – amelynek része a megyei szakképzési terv – a köznevelési feladatok megszervezéséhez szükséges döntései előkészítése céljából. A települési önkormányzat a köznevelés-fejlesztési tervhez adott véleményéhez beszerzi a településen működő köznevelési intézmények nevelőtestületei, alkalmazotti közösségei, szülői és diákszervezeteinek véleményét.

(2) A kormányhivatal a köznevelés-fejlesztési tervet legalább ötévente értékeli és szükség szerint módosítja.

(3) Gyakorló köznevelési intézményt fenntartója egyoldalú nyilatkozata alapján a kormányhivatal felveszi a köznevelés-fejlesztési tervbe.

**A Pedagógusok Szakszervezete részletes szakértői - a köznevelési törvénytervezettel
egybeszerkesztett - véleménye**

---

(4) A kormányhivatal a köznevelés-fejlesztési terv elkészítésekor beszerzi – a nemzeti, etnikai kisebbséget érintő kérdésekben – az érintett települési és országos nemzetiségi önkormányzat egyetértését.

76. § (1) A köznevelési szerződés keretében a települési önkormányzat vállalja a pedagógusok és a nevelő-oktató munkát közvetlenül segítők bérén és annak járulékain felül jelentkező összes működtetési költség saját forrásból történő finanszírozását. A települési önkormányzat vállalja az átvett intézmény épülete állagának megóvását, az állagmegóváson túl jelentkező rekonstrukciós, fejlesztési költségek fedezése már nem kötelessége, de ehhez az állam pályázati úton támogatást nyújt.

(2) A köznevelési szerződés érvényességének ideje alatt a települési önkormányzat legalább olyan színvonalon biztosítja az intézmény fenntartását, mint azt az állam az intézmény átvételének idején biztosította. E bekezdés alkalmazásában a feltételek megváltoztatásának minősül:

- a) a tárgyi feltételekben bekövetkező olyan változás, amelynek eredményeként rosszabb körülmények között valósul meg az oktatás,
- b) a szakmai feltételekben bekövetkező változás, amely az intézmény által ellátott pedagógiai feladatok számának csökkenését eredményezi,
- c) az intézmény átvételekor a pedagógiai program végrehajtásához szükséges nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzékében szereplő eszközök és felszerelések hiánya.

A 76. § rendelkezik azokról a kötelezettségekről, amelyeket a köznevelési szerződés keretében el kell látnia a települési önkormányzatnak, oly módon azonban, mintha nem is a saját tulajdonáról lenne szó. A 76. § (2) bekezdése szerint a köznevelési szerződés érvényességének ideje alatt a települési önkormányzat legalább olyan színvonalon köteles biztosítani az intézmény fenntartását, mint ahogy tette azt az állam az intézmény átvételének idején. Ez a szabályozás úgy fogalmaz, mintha az állam bármit átvett volna és vissza kellene adni. Ráadásul szerződésszegést követ el az átvevő önkormányzat, ha az intézmény átvételekor a pedagógiai program végrehajtásához szükséges eszközök és felszerelések hiányoznak. Ennek meglétéről az átadó államnak kellene gondoskodnia, és nem az átvevő rovására kellene betudni.

(3) A feltételek megváltoztatásának vizsgálatát a kormányhivataltól kérheti az érintett szülői szervezet. Ha bebizonyosodik a feltételek romlása, a kormányhivatal

- a) kötelezi az önkormányzatot az eredeti állapot helyreállítására,
- b) bírságot szab ki,
- c) az eredeti állapot helyreállítására irányuló ismételt felszólítás eredménytelenségét követően a szerződést felbontja.

(4) Bármely, a (2) bekezdésben meghatározottaktól eltérő, de átszervezésnek minősülő fenntartói döntéshez a kormányhivatal egyetértése szükséges.

(5) A települési önkormányzattal kötött köznevelési szerződés a 31. § (5) bekezdésében foglaltakon túl tartalmazza az intézmény felvételi körzetét, valamint az intézményvezető megbízási és a megbízás visszavonási fenntartói jogról való lemondást a kormányhivatal vagy az oktatásért felelős miniszter javára. A köznevelési szerződés meghatározza a feladatellátáshoz kapcsolódó infrastruktúra tulajdonviszonyait is. A települési önkormányzattal kötött köznevelési szerződés érvényességi ideje öt év.

Nem értelmezhető a 76. § (5) bekezdésének azon kitétele sem, miszerint a köznevelési szerződés meghatározza a feladatellátáshoz kapcsolódó infrastruktúra tulajdonviszonyait is. Az ma még egyértelmű, a javaslat elfogadása esetén válik értelmezhetetlenné.

(6) Az átvett intézmény kötelező felvételt biztosító intézménnyé válik a kormányhivatal egyetértésével, a köznevelés-fejlesztési tervvel összhangban kialakított felvételi körzetben. A tanulók felvételére alkalmazni kell azokat a szabályokat, amelyek az állami nevelési-oktatási intézményekre vonatkoznak. Az átvett intézményben a nevelés-oktatást, az alapfeladatokat, amelyek egy állami fenntartású intézményben is térítésmentesek, a gyermekek, tanulók számára ingyenesen kell biztosítani.

Ugyancsak értelmezhetetlen a 76. § (6) bekezdése, miszerint az átvett intézmény kötelező felvételt biztosító intézménnyé válik a kormányhivatal egyetértésével. Ráadásul ez a bekezdés nincs összhangban az 50. § (5) bekezdésével, amely egyértelműen megmondja, hogy melyik iskola a kötelező felvételt biztosító iskola.

(7) A szerződés érvényességének ideje alatt az átvett intézmény épülete – beleértve a székhelyen és az összes telephelyen található épületet – nem idegeníthető el, nem adható bérbe, nem terhelhető meg, az oktatásból nem vonható ki. Ha a szerződésben foglalt feltételek teljesítését nem veszélyezteti, e bekezdésben foglalt kötelezettség alól a szerződést kötő kormányhivatal felmentést adhat vagy engedélyezheti az elidegenítést, hasznosítást.

(8) Az önkormányzat anyagi helyzete a szerződés megkötésének időpontjában elvégzett vizsgálat alapján biztosítani tudja a szerződés érvényességi ideje alatt a vállalt kötelezettségek teljesítését.

48. Az ágazati irányítás, az oktatásért felelős miniszter és a Kormány szabályozási feladatai

77. § (1) Az oktatásért felelős miniszter e törvényben meghatározottak szerint ellátja a köznevelés ágazati irányítását. Az oktatásért felelős miniszter ágazati irányító hatásköre kiterjed e törvény hatálya alá tartozó valamennyi tevékenységre, függetlenül attól, hogy a tevékenységet milyen intézményben, szervezetben látják el, vagy ki az intézmény fenntartója. A szakképző iskolákban folyó szakképzés tekintetében az irányítási hatásköröket a szakképzésről szóló törvény állapítja meg.

(2) Az oktatásért felelős miniszter

- a) rendszeresen, de legalább ötvenként értékeli – az általa létrehozott tanács közreműködésével – az Óvodai nevelés országos alapprogramja és a Nat bevezetésével és alkalmazásával kapcsolatos tapasztalatokat, szükség esetén kezdeményezi a Kormánytól a szükséges módosítást,
- b) közreműködik a tankönyvkiadáshoz biztosított állami kezességvállalású hitel és vissza nem térítendő támogatás nyújtásának előkészítésében,
- c) ellenőrzi a tankönyvkiadást és tankönyvforgalmazást, szabályozza a tankönyvekkel kapcsolatos támogatások rendszerét,
- d) gondoskodik – az országos pedagógiai-szakmai szolgáltatásokról és az állami nevelési-oktatási intézmények számára ingyenesen nyújtott pedagógiai-szakmai szolgáltatások megszervezéséről,
- e) gondoskodik a nevelési-oktatási intézményekben folyó pedagógiai munka országos, térségi, megyei, fővárosi szintű szakmai ellenőrzéséről, értékeléséről hivatal közreműködésével,
- f) működteti a KIR-t,
- g) működteti az oktatási jogok biztosának hivatalát,
- h) javaslatot tesz statisztikai adatszolgáltatásra,
- i) jóváhagyja az iskolák által használt bizonyítványnyomtatványokat és a kiállításuk alapjául szolgáló nyomtatványokat, engedélyezi előállításukat és forgalomba hozatalukat, továbbá jóváhagyja a kötelező tanügyi nyilvántartást felváltó elektronikus adatnyilvántartást,
- j) ellátja a területfejlesztéshez kapcsolódó oktatáspolitikai feladatokat.

A javaslat felszámolja a közoktatás ágazati irányításában közreműködő minden testületet. Megszűnik az Országos Köznevelési Tanács, a Közoktatás-politikai Tanács, az Országos Kisebbségi Bizottság, az Országos Diákjogi Tanács, az Országos Szülői Érdek-képviselői Tanács. A miniszter ezzel kiiktatja a szakmai ellenőrzés minden formáját, hiszen a 77. § (2) bekezdése teljes egészében a hatáskörébe utalja valamilyen meg nem nevezett tanács esetleges létrehozását.

(3) Az oktatásért felelős miniszter az általa vezetett minisztérium költségvetésének a terhére országos és térségi szakmai ellenőrzést, pedagógiai-szakmai mérések, átvilágítások, elemzések készítését rendelheti el, továbbá felkérheti a fenntartót, hogy a fenntartásában lévő nevelési-oktatási intézményben végeztesen törvényességi, szakmai ellenőrzést, pedagógiai-szakmai mérést, átvilágítást, elemzést, és ennek eredményéről tájékoztassa. Ha a fenntartó a felkérésnek nem tesz eleget, az oktatásért felelős miniszter intézkedésére a hivatal jár el.

(4) Az oktatásért felelős miniszter kezdeményezi a kormányhivatalnál, hogy határidő kitűzésével hívja fel az érintett települési önkormányzatot a köznevelési feladatainak ellátásával összefüggő törvénysértés megszüntetésére. Az oktatásért felelős miniszter, ha az egyházi és magánintézmény működésével, működtetésével összefüggésben jogsértés megalapozott gyanúja merül fel, tájékoztatja a kormányhivaltat.

(5) A szakképzés irányításával kapcsolatos hatásköröket az oktatásért felelős miniszter és a szakképesítésért felelős miniszterek a szakképzésről szóló törvényben meghatározottak szerint gyakorolják.

(6) Az oktatásért felelős miniszter kinevezi, valamint felmenti az oktatási jogok biztosát.

78. § (1) Az oktatásért felelős miniszter köznevelés-fejlesztéssel kapcsolatos feladata

a) a köznevelés hosszú- és középtávú fejlesztési terveinek kidolgozása,

b) az országos vizsgarendszer létrehozása, működtetése, fejlesztése és korszerűsítése, ennek keretében rendkívüli intézkedés meghozatala az érettségi vizsga megszervezésével, megtartásával összefüggésben, ha az intézkedés megtétele nélkül országos szinten veszélybe kerül az érettségi vizsga jogszabályok szerinti lebonyolítása,

c) a köznevelésben jelentkező pedagógiai problémák vizsgálata, pedagógiai megoldások és eljárások kifejlesztése,

d) a pedagógusok, a köznevelési intézményvezetők ismereteinek megújításához szükséges továbbképzés feltételeinek megteremtése, továbbá a köznevelés állami és önkormányzati irányítási feladataiban közreműködők továbbképzésének segítése,

e) a köznevelés-fejlesztési tervek előkészítéséhez szakmai segítség nyújtása,

f) működteti az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés rendszerét, gondoskodik az ebben részt vevő szakértők képzéséről és továbbképzéséről, az ellenőrzés általános tapasztalatainak feldolgozásáról és nyilvánosságra hozataláról,

g) nevelési-oktatási programok kidolgozása, kiadása,

h) az érettségi vizsgaelnöki és szakértői tevékenység szakmai feltételeinek megteremtése, fejlesztése,

i) az országos pedagógiai-szakmai szolgáltatás, a nemzetiségi nevelés-oktatást segítő pedagógiai-szakmai szolgáltatás rendszerének kiépítése, működtetése,

j) az országos tanulmányi verseny meghirdetése, támogatása, a versenyszabályzat közzététele,

k) évenként országos és térségi mérési, értékelési feladatok elrendelése és a szükséges feltételek biztosítása.

(2) Az oktatásért felelős miniszter szakmai felügyeletet gyakorol a köznevelési rendszert érintő központi támogatások elosztására irányuló pályázatok felett, különös tekintettel azok pedagógiai tartalmára.

(3) Az oktatásért felelős miniszter, az egészségügyért felelős miniszter programok kiadásával, pályázatok kiírásával, továbbképzés biztosításával segíti a nevelési-oktatási intézményekben folyó egészségfejlesztési feladatok végrehajtását.

(4) Az oktatásért felelős miniszter, a sportpolitikáért felelős miniszter programok kiadásával, pályázatok kiírásával, pedagógus-továbbképzés biztosításával segítheti a mindennapos testnevelés feladatainak végrehajtását, a sportiskolák megalakulását és működését.

(5) Az oktatásért felelős miniszter, a környezetvédelemért felelős miniszter közös programok kiadásával, pályázatok kiírásával segíti a környezeti nevelés, oktatás feladatainak végrehajtását és az Erdei Iskola Program, Erdei Óvoda Program, Zöld Óvoda Program, Ökoiskola Program megvalósulását.

(6) Az oktatásért felelős miniszter, a kultúráért felelős miniszter közös programok kiadásával, pályázatok kiírásával segíti a közgyűjtemények nevelési-oktatási feladatainak végrehajtását.

(7) Az oktatásért felelős miniszter három évenként összehívja a diákparlamentet. A diákparlament a diákok közneveléssel kapcsolatos országos tájékoztató fóruma, amely az előterjesztésében áttekinti a tanulói jogok érvényesülését, és ajánlást fogadhat el, melyben megfogalmazza véleményét, javaslatát.

(8) Az oktatásért felelős miniszter – ha enélkül a szükséges intézkedés megtételére nincs lehetőség – az (1) bekezdés b) pontjában foglalt rendkívüli intézkedései során a vizsgaszabályzatban, valamint a tanév rendjében foglaltaktól – az adott ügy elintézéséhez szükséges mértékben – eltérő módon is eljárhat. Az oktatásért felelős miniszter döntését három munkanapon belül meghozza és közzéteszi. Az oktatásért felelős miniszter intézkedése a közzététel után azonnal végrehajtható. Az oktatásért felelős miniszter intézkedését távközlési eszközön is közzéteheti.

(9) Az oktatásért felelős miniszter – a vizsgaszabályzatról szóló rendeletben meghatározott feltételek fennállása esetén a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló törvényben szabályozott eljárás keretében –

- a) megvonhatja az iskolától az érettségi vizsga, a szakmai vizsga megszervezésének, lebonyolításának jogát,
- b) megsemmisítheti az érettségi vizsga, a szakmai vizsga eredményét, valamint
- c) a kiállított bizonyítványt érvénytelenné nyilváníthatja,

ha bebizonyosodik, hogy a vizsgát jogellenesen szervezték meg, bonyolították le, a bizonyítványt jogellenesen állították ki, továbbá, ha az iskola nem rendelkezik a vizsga biztonságos megszervezéséhez szükséges feltételekkel.

(10) Az érvénytelenné nyilvánított bizonyítványt be kell vonni és meg kell semmisíteni. Az oktatásért felelős miniszter határozatát – indokolás nélkül – a Magyarország hivatalos lapja mellékleteként megjelenő Hivatalos Értesítőben közzéteszi. Az oktatásért felelős miniszter a szakmai vizsgával és a szakképesítést tanúsító bizonyítvánnyal kapcsolatos döntésének meghozatala előtt beszerzi a szakképesítésért felelős miniszter egyetértését.

(11) Az oktatásért felelős miniszter az Alaptörvényben meghatározott rendkívüli állapot, szükségállapot esetén határozatban írja elő a köznevelési intézmények működésével, működtetésével, a nevelési év, tanítási év megszervezésével kapcsolatos feladatokat. A miniszter elrendelheti a határozat azonnali végrehajtását. A határozat közlése távközlési eszköz útján is történhet.

49. Az oktatásért felelős miniszter köznevelési feladatkörébe tartozó egyes központi és területi feladatok

79. § (1) Az oktatásért felelős miniszter egyes külön jogszabályban meghatározott feladat és hatásköreit az oktatásért felelős miniszter köznevelési feladatkörében eljáró, kormányrendeletben kijelölt központi hivatala útján látja el.

(2) A kormányhivatal hatósági ellenőrzés keretében vizsgálja a köznevelési intézmény jogszabályi feltételeknek megfelelő működését.

(3) A kormányhivatal a hatósági ellenőrzés során a felügyeleti bírság összegének megállapításánál

- a) a jogsértés súlyosságát,
- b) a jogsértésnek a köznevelési intézmény működésére gyakorolt hatását,
- c) a gyermekek, a tanulók, a szülők érdekeinek sérelmét és az érintettek számát,
- d) a jogsértéssel okozott kárt,
- e) az intézkedése alapjául szolgáló adatok, tények, információk eltitkolását és az arra irányuló szándékot,
- f) a jogsértő állapot fennállásának időtartamát, a jogsértés ismétlődését, gyakoriságát,
- g) a jogsértés feltárásában való közreműködést, a jogsértés következményeinek felszámolása érdekében tett intézkedéseket és az elért eredményeket, a kárenyhítés mértékét,
- h) a vizsgált időszak alatt több különböző jogsértés elkövetése esetén azok számát és hatását, az a)-g) pontok szerinti feltételeket egyenként és összességükben mérlegelve

figyelembe veszi.

(4) Ha a kormányhivatal a hatósági ellenőrzés során feltárja, hogy a nevelési-oktatási intézmény a felvételi, átvételi kérelem elbírálása során megsértette az egyenlő bánásmód követelményét, az érintett szülő kérelmére megállapítja az óvodai felvétel, a tanulói jogviszony, a kollégiumi tagsági viszony létrejöttét. A kormányhivatal akkor hozhat határozatot a felvételi, átvételi kérelem tárgyában, ha a kérelem benyújtásától számítva kevesebb, mint százötven nap telt el. A kormányhivatal határozatát az osztály, csoport maximális létszámhatárokat megállapító rendelkezésekre és az iskolai felvételi arányokra vonatkozó rendelkezésekre tekintet nélkül végre kell hajtani. A kormányhivatal mindaddig, amíg az érintett gyermek, tanuló az adott nevelési-oktatási intézménnyel óvodai felvételi jogviszonyban, tanulói jogviszonyban, kollégiumi tagsági viszonyban áll, szükség szerint, de minden nevelési, tanítási évben

legalább egy alkalommal meggyőződik arról, hogy sérült-e az egyenlő bánásmód követelménye a nevelési-oktatási intézményben.

(5) A kormányhivatal (4) bekezdés alapján hozott határozata – fellebbezésre tekintet nélkül – végrehajtható. A kormányhivatal az (4) bekezdésben meghatározott intézkedéssel egyidejűleg az egyenlő bánásmód megsértése miatt az intézményvezetővel szemben szabálysértési eljárást indít.

Célszerű lenne a 79. §-ban megjelölt hivatalok pontosabb megnevezése és elkülönítése. Lehetséges megoldás a központi hivatal fogalom alkalmazása, szemben a kormányhivatallal. Világosan tükröződik ennek szükségessége a 87. § (2) bekezdésében, amely szerint az ellenőrzést a hivatal szervezi a kormányhivatal közreműködésével.

80. § (1) Az oktatásért felelős miniszter az országos mérési feladatok keretében gondoskodik a nevelési-oktatási intézményekben folyó pedagógiai tevékenység méréséről, értékeléséről. Az alapkészségek, képességek országos mérésének minden tanévben ki kell terjednie a köznevelés hatodik, nyolcadik és tizedik évfolyamán minden tanuló esetében az olvasási-szövegértési és a matematikai alapkészségek fejlődésének vizsgálatára. Az iskola vezetője, a tanuló és a pedagógus – jogszabályban meghatározottak szerint – vesz részt az országos mérés-értékelés feladatainak végrehajtásában.

(2) Az országos mérés, értékelés összesített és intézményekre vonatkozó eredményét az oktatásért felelős miniszter által vezetett minisztérium honlapján közzé kell tenni, és a mérés, értékelés során szerzett intézményi szintű adatokat a további feldolgozhatóság céljából hozzáférhetővé kell tenni.

(3) Az országos mérés-értékeléshez központilag elkészített, mérési azonosítóval ellátott dokumentum alkalmazható, amelyen nem szerepelhet olyan adat, amelyből a kitöltő tanuló azonosítható. A tanulói teljesítmény mérése és értékelése céljából az országos mérés-értékelés során keletkezett, a tanulók teljesítményének értékelésével kapcsolatos adatok feldolgozhatók, s e célból a mérési azonosítóval ellátott dokumentumok átadhatók a hivatal részére.

(4) Az átadott dokumentumhoz személyazonosításra alkalmatlan módon kapcsolni lehet az önkéntes adatszolgáltatás útján gyűjtött, a tanuló szociális helyzetére, a tanulási és életviteli szokásaira, a szülők iskolázottságára, foglalkozására vonatkozó adatokat. A hivatal a feldolgozott adatokat visszaküldi az iskolának.

(5) Az (1) bekezdés alapján lefolytatott országos mérések, értékelések során az érintett tanulónál minden esetben azt a mérési azonosítót kell alkalmazni, amelyet az általa első alkalommal kitöltött dokumentumon alkalmaztak.

(6) Az adatokat a tanulói jogviszony megszűnését követő ötödik tanítási év végén törölni kell. Az iskola az önkéntes adatszolgáltatással gyűjtött adatokat a dokumentumoknak a hivatalnak történő megküldést követő három munkanapon belül törli.

(7) A személyazonosításra alkalmas módon tárolt adatok csak az iskolán belül használhatók fel, a tanuló fejlődésének figyelemmel kísérése, a fejlődéshez szükséges pedagógiai intézkedések kidolgozása és megvalósítása céljából. A személyazonosításra alkalmas módon tárolt, a tanuló fejlődésének figyelemmel kísérése vonatkozó adatok a szülő egyetértésével átadhatók a pedagógiai szakszolgálat részére a tanuló fejlődésének megállapításával kapcsolatos eljárásban történő felhasználás céljára.

(8) Ha a tanuló átvétellel iskolát vált, adatait – beleértve a mérési azonosítót is – a másik iskolának továbbítani kell. Az iskola értesíti a hivatalt arról, hogy a mérési azonosítót melyik iskolának küldte tovább.

(9) A hivatal az országos mérés-értékelés során feldolgozott adatokat a honlapján az érintett tanuló és szülője részére hozzáférhetővé teszi.

81. § A középfokú iskola minden év október 31-éig értesíti az általános iskolát arról, hogy az ott végzett tanulók – a középfokú iskola első két évfolyamán – a tanítási év végén milyen tanulmányi eredményt értek el. A középfokú iskola megküldi az általános iskolának a tanuló nevét, oktatási azonosítóját, továbbá az elért tanulmányi eredményeket. Az általános iskola a megküldött adatokat feldolgozza, és személyazonosításra alkalmatlan módon az iskola honlapján, annak hiányában a helyben szokásos módon nyilvánosságra kell hozni.

50. Az Országos szakértői és érettségi vizsgaelnöki névjegyzék

82. § (1) Ha e törvény vagy a felhatalmazása alapján kiadott jogszabály köznevelési szakértő igénybevételét írja elő, vagy szakértő igénybevételéhez jogkövetkezményt állapít meg, köznevelési szakértőként kizárólag az a személy vehető igénybe, valamint a jogszabályban meghatározott jogkövetkezmények csak annak a személynek az igénybevételéhez fűződnek, aki büntetlen előéletű, nem áll a köznevelési szakértői tevékenység folytatását kizáró foglalkozástól eltiltás hatálya alatt, és

a) felsőfokú végzettséggel és pedagógus szakképzettséggel, pedagógus-, vagy oktatói munkakörben szerzett tíz év szakmai gyakorlattal, továbbá szakirányának megfelelő pedagógus-szakvizsgálással rendelkezik, valamint akit pedagógus-munkakörben foglalkoztatnak, vagy a pedagógus-munkakörre szóló jogviszonya, munkaviszonya megszűnése óta tíz évnél kevesebb idő telt el, vagy

b) rendelkezik a hivatal engedélyével.

(2) Aki az (1) bekezdés a) pontja alapján szakértői tevékenységet kíván folytatni, köteles az erre irányuló szándékát a hivatalnak bejelenteni. A bejelentésben a szolgáltatási tevékenység megkezdésének és folytatásának általános szabályairól szóló törvényben meghatározott adatokon túl meg kell jelölni a bejelentő természetes személyazonosító adatait, szakterületét, lakcímét és munkahelyét.

(3) Az (1) bekezdés b) pontjában foglalt esetben a köznevelési szakértői tevékenység folytatását a hivatal annak engedélyezi, aki szakirányú felsőfokú végzettséggel és szakterületén szerzett tízéves gyakorlattal rendelkezik, és szakterületének elismert képviselője. A kérelemben meg kell jelölni a kérelmező természetes személyazonosító adatait, szakterületét, lakcímét és munkahelyét.

(4) A hivatal az (1) bekezdés a) és b) pontja szerinti szakértőkről Országos szakértői névjegyzéket vezet, amely tartalmazza a köznevelési szakértői tevékenység folytatására jogosult személy természetes személyazonosító adatait, szakterületét, lakcímét és munkahelyét. A névjegyzékből kizárólag a szakértői tevékenység végzésére való jogosultság igazolása céljából szolgáltatatható adat.

(5) Az (1) bekezdés szerinti tevékenység folytatását külön jogszabály továbbképzéshez vagy szakvizsga letételéhez kötheti.

(6) A hivatal által vezetett Országos érettségi vizsgaelnöki névjegyzék tartalmazza azok nevét, szakterületét, lakcímét és munkahelyét, akik érettségi vizsga vizsgaelnöki megbízást kaphatnak. Az Országos érettségi vizsgaelnöki névjegyzékbe az vehető fel, aki a 3. melléklet szerint középiskolában pedagógus munkakört tölthet be, valamint 10 év középiskolai pedagógus munkakörben vagy pedagógusképző felsőoktatási intézmény oktatói munkakörben szerzett gyakorlattal rendelkezik, továbbá részt vett a vizsgaelnöki feladatok ellátásához szükséges szakmai felkészítésben vagy továbbképzésben.

(7) A (6) bekezdés szerinti névjegyzékbe nyilvános pályázat útján lehet felvételt nyerni. A pályázati felhívást az oktatásért felelős miniszter által vezetett minisztérium hivatalos lapjában közzé kell tenni. A (6) bekezdés szerinti névjegyzékbe való felvétel öt évre szól. Szakképzés tekintetében a vizsgaelnöki névjegyzék elkészítéséről és kiadásáról a szakképzésről szóló törvény rendelkezik.

(8) A nemzetiségi óvodai nevelés, iskolai nevelés-oktatás, kollégiumi nevelés-oktatás tekintetében köznevelési szakértői feladatot és érettségi vizsgaelnöki feladatot az láthat el, aki az (1) vagy a (6) bekezdésben meghatározott gyakorlatot a nemzeti, etnikai nevelésben, oktatásban szerezte.

(9) A hivatal – az (1) bekezdés b) pontja szerinti esetben az engedély visszavonásával egyidejűleg – eltiltja a köznevelési szakértői tevékenység folytatásától vagy a vizsgaelnöki feladatok ellátásától és törli az Országos szakértői névjegyzékből, az Országos érettségi vizsgaelnöki névjegyzékből azt, aki a tevékenységére vonatkozó, e törvényben vagy a felhatalmazására kiadott jogszabályban meghatározott szabályokat súlyosan megszegi.

(10) A köznevelési szakértői tevékenység (1) bekezdés b) pontja szerinti engedélyezése iránti kérelem benyújtásával egyidejűleg a kérelmező hatósági bizonyítvánnyal igazolja azt a tényt, hogy büntetlen előéletű, és nem áll a köznevelési szakértői tevékenység folytatását kizáró foglalkozástól eltiltás hatálya alatt, vagy kéri, hogy e tények fennállására vonatkozó adatokat a bünyügyi nyilvántartó szerv a hivatal részére – annak a köznevelési szakértői tevékenység engedélyezése iránti kérelem elbírálása céljából

A Pedagógusok Szakszervezete részletes szakértői - a köznevelési törvénytervezettel egybeszerkesztett - véleménye

benyújtott adatigénylése alapján – továbbítsa. Az adatigénylés során a hivatal a (11) bekezdésben meghatározott adatokat igényelheti a bűnügyi nyilvántartó szervtől.

(11) A hivatal az (1) bekezdés szerinti köznevelési szakértői tevékenység gyakorlásának időtartama alatt lefolytatott hatósági ellenőrzés keretében ellenőrzi azt is, hogy a köznevelési szakértő büntetlen előéletű-e, és nem áll-e a köznevelési szakértői tevékenység folytatását kizáró foglalkozástól eltiltás hatálya alatt. A hatósági ellenőrzés céljából a hivatal adatot igényelhet a bűnügyi nyilvántartási rendszerből. Az adatigénylés kizárólag azon adatra irányulhat, hogy a köznevelési szakértő büntetlen előéletű-e, valamint a köznevelési szakértői tevékenység folytatását kizáró foglalkozástól eltiltás hatálya alatt áll-e.

(12) A (10) és (11) bekezdés alapján megismert személyes adatokat a hivatal

- a) az (1) bekezdés b) pontja szerinti köznevelési szakértői tevékenység engedélyezése iránti eljárás jogerős befejezéséig, vagy
- b) a (11) bekezdés szerinti hatósági ellenőrzés időtartamára vagy a névjegyzékből való törlésre irányuló eljárásban az eljárás jogerős befejezéséig kezeli.

51. A fenntartó kötelezettségei és jogai

83. § (1) Ha a települési önkormányzati fenntartó három vagy annál több nevelési-oktatási intézményt tart fenn, köteles köznevelési ügyekkel foglalkozó bizottságot létesíteni és működtetni.

(2) A fenntartó

- a) e törvényben foglalt keretek között dönt a köznevelési intézmény létesítéséről, gazdálkodási jogköréről, átszervezéséről, megszüntetéséről, tevékenységi körének módosításáról,
- b) dönt a köznevelési intézmény nevének megállapításáról, az óvodába történő jelentkezés módjáról, a nagyobb létszámú gyermekek egy időszakon belüli óvodai felvételének időpontjáról, az óvoda heti és éves nyitvatartási idejének meghatározásáról,
- c) meghatározza a köznevelési intézmény költségvetését, továbbá a kérhető térítési díj és tandíj megállapításának szabályait, a szociális alapon adható kedvezmények feltételeit,
- d) meghatározza az adott nevelési évben indítható óvodai csoportok számát,
- e) ellenőrizheti a köznevelési intézmény gazdálkodását, működésének törvényességét, hatékonyságát, a szakmai munka eredményességét, nevelési-oktatási intézményben továbbá a gyermek- és ifjúságvédelmi tevékenységet, a tanuló- és gyermekbaleset megelőzése érdekében tett intézkedéseket; ha a fenntartó nem települési önkormányzat, a tanuló- és gyermekbalesetet jelenti a nevelési-oktatási intézmény székhelye szerint illetékes kormányhivatalnak,
- f) a köznevelési intézmény vezetőjének megbízása, kinevezése, a megbízás visszavonása, a jogviszony megszüntetésének jogával kapcsolatos, e törvényben foglalt korlátozó rendelkezések keretei között gyakorolja a munkáltatói jogokat a köznevelési intézmény vezetője felett,

A 83. § (2) bekezdésének f) pontjával kapcsolatosan le kell szögezni, hogy a fenntartó jogosult kezdeményezni az intézményvezetői megbízást. Indokolt és szükséges annak garantálása is, hogy a fenntartói javaslatot csak jogszabály-sértés esetén mellőzheti a kormányhivatal, illetőleg a miniszter. Indokolt, hogy a pályázatát is a fenntartó folytassa le, bírálja el a pályázatokat és tegyen javaslatot a hivatal útján a miniszter részére.

- g) jóváhagyja a köznevelési intézmény tantárgyfelosztását, továbbképzési programját,
- h) értékeli a nevelési-oktatási intézmény pedagógiai programjában meghatározott feladatok végrehajtását, a pedagógiai-szakmai munka eredményességét,
- i) törvényességi szempontból ellenőrzi a pedagógiai programot, a házirendet, valamint a SZMSZ-t.

(3) A fenntartó

- a) a köznevelési intézmény megszüntetésével,
- b) átszervezésével,
- c) feladatának megváltoztatásával,
- d) nevének megállapításával,

e) vezetőjének megbízásával és megbízásának visszavonásával összefüggő döntése előtt beszerzi a (4) bekezdésben foglaltak véleményét.

(4) A fenntartó (3) bekezdésben foglalt döntése előtt ki kell kérni:

a) az intézmény alkalmazotti közössége,

b) az iskolaszék,

c) az iskolai szülői szervezet,

d) az iskolai diákönkormányzat,

e) a nemzetiségi nevelés-oktatásban részt vevő intézmény esetén – ha nem rendelkezik egyetértési joggal – a települési nemzetiségi önkormányzat, ennek hiányában az adott kisebbség helyi egyesülete,

f) szakközépiskola és szakiskola esetén a fővárosi, megyei gazdasági kamara

véleményét.

(5) A (3)-(4) bekezdésben meghatározott vélemény kialakításához minden olyan információt hozzáférhetővé kell tenni a véleményezési joggal rendelkezők részére, amely a fenntartói döntés meghozatalához rendelkezésre áll. A vélemény kialakításához – az információk hozzáférhetővé tételének napjától számítva – legalább tizenöt napot kell biztosítani az érdekeltek részére.

(6) Ha a fenntartó három vagy annál több köznevelési intézményt tart fenn, a (3)-(4) bekezdés szerinti véleményeztetési kötelezettségének – a nevelési-oktatási intézmény átalakítása, megszüntetése, vezetőjének megbízása és megbízásának visszavonása kivételével – eleget tehet úgy is, hogy a tervezett intézkedésről szóló tájékoztatót az érintett köznevelési intézmény vezetőjének küldi meg azzal, hogy a helyben szokásos módon hozza nyilvánosságra, és hívja fel a (4) bekezdésben meghatározottak figyelmét arra, hogy a fenntartó tervezett intézkedésével kapcsolatos véleményüket a (5) bekezdésben meghatározott határidő biztosítása mellett a köznevelési intézmény vezetőjének küldhetik meg. A köznevelési intézmény vezetője a véleményeket a véleményezési határidő lejártát követő öt munkanapon belül megküldi a fenntartónak.

(7) A magyar nyelvi előkészítés, a kisebbség nyelvén folyó nevelés és oktatás iránti igényt a kormányhivatal évente köteles felmérni az érdekelt települési nemzetiségi önkormányzat és az országos nemzetiségi önkormányzat bevonásával.

84. § (1) A fenntartó a köznevelési intézmény részére új feladatot az ellátáshoz szükséges feltételek biztosításával állapíthat meg.

(2) A fenntartó – a nevelési-oktatási intézmény költségvetésében – gondoskodik az iskolaszék, a szülői szervezet, továbbá az iskolai, kollégiumi diákönkormányzat működési feltételeiről.

(3) A fenntartó tanítási évben (szorgalmi időben), továbbá – a július-augusztus hónapok kivételével – nevelési évben

a) iskolát nem indíthat, továbbá iskolát, kollégiumot, óvodát nem szervezhet át, nem szüntethet meg, fenntartói jogát nem adhatja át,

b) iskolai osztályt, kollégiumi csoportot, óvodai csoportot nem szerveztethet át, és nem szüntethet meg,

c) az iskola, kollégium, óvoda feladatait nem változtathatja meg.

(4) A fenntartói jog átadásának tilalmára vonatkozó rendelkezéseket nem kell alkalmazni a fenntartó jogutódlással történő megszűnésekor, az önkormányzatok szétválásával összefüggő vagyonmegosztáskor, az egyéni vállalkozó halálakor, ha van, aki a tevékenység folytatására jogosult.

(5) Az átszervezés tilalmára vonatkozó rendelkezést nem kell alkalmazni, ha a székhely, telephely megváltoztatására azért kerül sor tanítási évben (szorgalmi időben), nevelési évben, mert a már meglévő épületet, helyiséget, területet megfelelő időben nem lehetett birtokba venni, vagy a nevelési-oktatási intézmény által használt épület, helyiség, terület váratlanul alkalmatlanná vált a rendeltetésszerű használatra.

(6) Az egyházi és más nem állami, nem önkormányzati intézményfenntartó részére a kormányhivatal engedélyezheti a székhely, telephely változását tanítási évben (szorgalmi időben), nevelési évben más, előre nem látható okból is. Ha az egyházi és más nem állami, nem önkormányzati intézményfenntartó

három éven belül másodszor kéri előre nem látható okból a székhely-, telephelyváltozás engedélyezését, a kormányhivatalnak le kell folytatnia a 80. §-ában szabályozott törvényességi ellenőrzést.

(7) A fenntartó legkésőbb az intézkedés tervezett végrehajtása éve májusának utolsó munkanapjáig hozhat döntést

- a) a nevelési-oktatási intézmény fenntartói jogának átadásával,
- b) a nevelési-oktatási intézmény átalakításával, amely történhet:
  - ba) egyesítéssel, amely lehet beolvadás vagy összeolvadás,
  - bb) szétválasztással, amely lehet különválás vagy kiválás,
- c) a nevelési-oktatási intézmény megszüntetésével,
- d) az alapfokú művészeti iskolában a tanszak indításával és megszüntetésével

kapcsolatban.

(8) A (7) bekezdésben fel nem sorolt egyéb átszervezésre vonatkozó döntések határideje július utolsó munkanapja.

(9) Az állami fenntartó az alapító okirata szerint nemzetiségi óvodai nevelésben, iskolai nevelés-oktatásban, kollégiumi nevelésben közreműködő nevelési-oktatási intézmény, továbbá az érintett gyermekek, tanulók ellátásában közreműködő pedagógiai szakszolgálatot ellátó intézmény

- a) létesítéséhez, megszüntetéséhez, tevékenységi körének módosításához, nevének megállapításához,
  - b) költségvetésének meghatározásához és módosításához,
  - c) az intézményben folyó szakmai munka értékeléséhez,
  - d) SZMSZ-ének jóváhagyásához,
  - e) pedagógiai programjának, pedagógiai-művelődési programjának jóváhagyásához és végrehajtásának értékeléséhez,
  - f) vezetőjének megbízásához, megbízásának visszavonásához
- beszerzi az érintett települési nemzetiségi önkormányzat, térségi és országos feladatot ellátó köznevelési intézmény esetén az országos nemzetiségi önkormányzat egyetértését.

85. § (1) A fenntartónak, ha egyetértési joga van a köznevelési intézmény SZMSZ-e, házirendje, pedagógiai programja tekintetében, az egyetértés kialakítására harminc nap áll rendelkezésre.

(2) A fenntartó tanévenként legfeljebb egy alkalommal kötelezheti az intézményvezetőt arra, hogy az intézmény tevékenységéről átfogó módon beszámoljon.

(3) A fenntartó a honlapján, annak hiányában a helyben szokásos módon nyilvánosságra hozza a nevelési-oktatási intézmény munkájával összefüggő értékelését.

(4) A fenntartó kötelezettségeinek teljesítése, jogainak gyakorlása nem sértheti a nevelési-oktatási intézmény szakmai önállóságát, az intézmény szakmai döntési hatásköreit, a köznevelési intézmény vezetőjének munkáltatói jogait, döntési jogosítványait, beleértve a gazdasági vezető feletti munkáltatói jogokat.

52. A köznevelési intézmény ellenőrzése

86. § (1) A köznevelési intézmény ellenőrzése lehet

- a) belső,
- b) fenntartói pedagógiai-szakmai,
- c) fenntartói törvényességi,
- d) hatósági,
- e) az oktatásért felelős miniszter által elrendelt országos és térségi pedagógiai szakmai,
- f) országos pedagógiai szakmai

ellenőrzés.

(2) A köznevelési intézmény pedagógiai-szakmai ellenőrzésében – a (3) bekezdés b) pontjában foglalt kivétellel – köznevelési szakértő vehet részt. Szakképző iskolában folytatott pedagógiai-szakmai ellenőrzést szakmai szakértő bevonásával kell végezni.

(3) Ha a pedagógiai-szakmai ellenőrzés nemzetiségi feladatot ellátó köznevelési intézményben folyik

**A Pedagógusok Szakszervezete részletes szakértői - a köznevelési törvénytervezettel
egybeszerkesztett - véleménye**

---

a) az ellenőrzést a nemzeti, etnikai kisebbség nyelvét beszélő szakértő vezetheti, ha nincs ilyen szakértő, a vizsgálatot nemzeti, etnikai kisebbség nyelvét beszélő pedagógus bevonásával kell végezni,

b) a pedagógiai-szakmai ellenőrzésről értesíteni kell az országos nemzetiségi önkormányzatot, amely a szakmai ellenőrzésben részt vehet olyan szakirányú felsőfokú végzettséggel és szakterületén szerzett tízéves gyakorlattal rendelkező delegáltjával, aki szakterületének elismert képviselője.

(4) A pedagógiai-szakmai ellenőrzés megkezdése előtt legalább hét nappal az ellenőrzés vezetőjének egyeztetnie kell a köznevelési intézmény vezetőjével és azzal, aki az ellenőrzést kezdeményezte, a pedagógiai-szakmai ellenőrzés időtartamát, formáját, módszereit, az ellenőrzés időpontját, továbbá, hogy az érdekelt milyen módon nyilváníthatnak véleményt az ellenőrzés megállapításairól. Az (1) bekezdés d) pontjában meghatározott esetben a pedagógiai-szakmai ellenőrzés megkezdése előtt legalább hét nappal értesíteni kell a köznevelési intézmény fenntartóját, tájékoztatva arról, hogy a szakmai ellenőrzés lefolytatásánál jelen lehet.

(5) A pedagógiai-szakmai ellenőrzés megállapításait megkapja az, akit az ellenőrzés érintett, továbbá az, akinek a kezdeményezésére az ellenőrzés indult, valamint a fenntartó. Ha az ellenőrzés nemzetiségi feladatot ellátó köznevelési intézményben folyik, a szakmai ellenőrzés megállapításait meg kell küldeni az érdekelt települési nemzetiségi önkormányzatnak, valamint az országos nemzetiségi önkormányzatnak.

(6) A fenntartói pedagógiai-szakmai ellenőrzés esetében az, aki az ellenőrzés megállapításaival nem ért egyet, másik szakmai ellenőrzés keretében kérheti annak felülvizsgálatát.

(7) A fenntartói szakmai ellenőrzés esetében az értékelés eredményeképpen a fenntartó – ha az intézkedésre nem ő jogosult – megfelelő határidő biztosítása mellett felhívja a köznevelési intézmény vezetőjét, hogy a szükséges intézkedéseket tegye meg.

(8) A szakmai ellenőrzés megállapításait a személyiségvédelemre vonatkozó jogszabályok megtartásával kell az érintett nevelési-oktatási intézmény honlapján, annak hiányában a helyben szokásos módon, továbbá az ellenőrzést indító honlapján nyilvánosságra hozni.

(9) Az (1) bekezdés b) pontjában szabályozott ellenőrzés eredményeképpen a fenntartó felhívja a köznevelési intézmény vezetőjét a jogszabálysértő döntés orvoslására. Ha a felhívás nem vezet eredményre, a jogszabálysértő döntést megsemmisíti, és a köznevelési intézmény vezetőjét új döntés vagy az elmulasztott intézkedés meghozatalára utasítja. Nem alkalmazhatók az e bekezdésben foglaltak, ha a döntés meghozatala óta több mint egy év eltelt, vagy ha a döntést a bíróság felülvizsgálta, továbbá, ha a döntés megsemmisítése jóhiszeműen szerzett és gyakorolt jogot sértene. Ezekben az esetekben a fenntartó tájékoztatja a köznevelési intézmény vezetőjét megállapításairól, és a helyes eljárásról.

(10) A köznevelési intézményben folyó törvényességi ellenőrzésnél a (4)-(5) bekezdésben foglaltakat alkalmazni kell azzal az eltéréssel, hogy az előzetes egyeztetésre vonatkozó rendelkezéseket nem kell megtartani, ha az az ellenőrzés eredményességét veszélyezteti.

(11) A köznevelési intézményben szakmai ellenőrzést végző személynek és a törvényességi ellenőrzést végző személynek, szervezetnek nincs döntési, intézkedési jogköre.

87. § (1) Az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés az intézményekben ötévente ismétlődő, értékeléssel záruló vizsgálat. Szakképző intézmények pedagógiai-szakmai ellenőrzésébe szükséges bevonni a szakképesítésekért felelős miniszterek által kijelölendő intézményeket.

(2) Az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzést a hivatal szervezi a kormányhivatal közreműködésével.

Célszerű lenne a 79. §-ban megjelölt hivatalok pontosabb megnevezése és elkülönítése. Lehetséges megoldás a központi hivatal fogalom alkalmazása, szemben a kormányhivatallal. Világosan tükröződik ennek szükségessége a 87. § (2) bekezdésében, amely szerint az ellenőrzést a hivatal szervezi a kormányhivatal közreműködésével.

(3) Az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés célja a pedagógusok munkájának külső, egységes kritériumok szerinti ellenőrzése és értékelése a minőség javítása érdekében. Az ellenőrzés kiterjed fenntartótól függetlenül minden köznevelési intézményre.

(4) Az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés különösen az óra- és foglalkozáslátogatás, a megfigyelés, az interjú és a pedagógiai dokumentumok vizsgálata módszereit alkalmazza. Az intézmény

A Pedagógusok Szakszervezete részletes szakértői - a köznevelési törvénytervezettel egybeszerkesztett - véleménye

ellenőrzését legalább három, a jogszabályi feltételek szerint kijelölt köznevelési szakértőből álló csoport végzi. A szakértői csoport intézkedésre nem jogosult, megállapításait, javaslatát jegyzőkönyvben rögzíti.

(5) Az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzésben az a köznevelési szakértő vehet részt, aki a külön jogszabályban előírt továbbképzés követelményeit teljesítette. Az intézmény ellenőrzésében részt vevő szakértő kijelöléséhez a fenntartó egyetértése szükséges.

(6) A köznevelési intézményben a munkáltatói jogok gyakorlása során az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés eredményét figyelembe kell venni.

(7) Az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés eredménye és az azt megalapozó dokumentumok a fenntartó számára a fenntartott intézmény vonatkozásában nyilvánosak.

A 87. §-t ki kell egészíteni azzal a rendelkezéssel, hogy az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés igazodik a vizsgált intézmény működéséhez, tevékenységéhez, feladataihoz, nem zavarhatja az ott folyó munkát, és figyelembe veszi azokat az ellenőrzéseket, amelyeket esetleg az intézmény saját maga vagy a fenntartó elvégeztetett.

Indokolt lenne egy hatástanulmány elkészítése, hogy milyen reális esély van a 87. § végrehajtására. Az ötévente ismétlődő vizsgálat költségeinek és időigényének a bemutatása, annak ismertetése, hogy rendelkezésre állnak-e a szükséges szakemberek és a költségvetési fedezet.

53. A köznevelési rendszer finanszírozása

88. § (1) A köznevelés rendszerének működéséhez szükséges fedezetet az állami költségvetés és a fenntartó hozzájárulása biztosítja, amelyet az ellátottak térítési díjai, a tanuló által igénybe vett szolgáltatás díja, az e törvény szabályai szerint tandíj szedésére jogosult intézmény esetében a tandíj, és a köznevelési intézmény más saját bevétele egészíthet ki.

(2) A köznevelés – az e törvényben foglaltak szerint – az állam által térítésmentesen nyújtott közszolgálat.

(3) A köznevelés feladatainak ellátását szolgáló költségvetési előirányzat összegét az éves költségvetési törvényben tanévenként kell meghatározni.

(4) A központi költségvetés az állami fenntartású intézmények fenntartását finanszírozza, a nem állami intézményfenntartók köznevelési feladatainak ellátásához költségvetési hozzájárulást biztosít.

A 88. § (4) bekezdése jelen formájában elfogadhatatlan. Az állami fenntartású intézményeknek nemcsak a fenntartását, hanem a működését, fejlesztését is kell, hogy biztosítsa az állami költségvetés.

(5) A költségvetési hozzájárulás összege fedezi az óvoda, iskola, alapfokú művészeti iskola, kollégium és a kötelezően igénybe veendő pedagógiai szakszolgálat ellátásához szükséges pedagógusok és a nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő alkalmazottak e törvény, valamint a közalkalmazottak jogállásáról szóló törvény szerinti illetményét, pótlékait és ezek járulékait. Nem állami fenntartású szakképző iskola esetében a költségvetési hozzájárulás igénybevétele feltétele, hogy a fenntartó szakképzési megállapodást kössön a kormányhivatallal.

(6) Az egyházi, valamint a nemzetiségi önkormányzati fenntartású intézmények a költségvetési hozzájáruláson túl kiegészítő támogatásra jogosultak működési költségeik fedezéséhez az egyházak hitéleti és közcélú tevékenységének anyagi feltételeiről, valamint a nemzeti és etnikai kisebbségek jogairól szóló törvény rendelkezései alapján. Az egyházi, valamint a nemzetiségi önkormányzati fenntartású intézmények a kiegészítő támogatásra egyoldalú nyilatkozat vagy köznevelési szerződés alapján válnak jogosulttá.

A 88. § (6) bekezdéséhez módosítani kell a „vatikáni szerződést”.

89. § (1) Azon a településen, ahol legalább nyolc óvodáskorú vagy nyolc alsó tagozatos korú gyermek rendelkezik lakóhellyel és a demográfiai adatok alapján feltételezhető, hogy ez a létszám legalább három évig fennmarad, továbbá ha a szülők ezt igénylik, a jegyző kezdeményezésére a kormányhivatal

A Pedagógusok Szakszervezete részletes szakértői - a köznevelési törvénytervezettel egybeszerkesztett - véleménye

gondoskodik arról, hogy helyben működjenek egy óvodai vagy egységes óvoda-bölcsődei csoport vagy az alsó tagozat feladatait ellátó tagiskola.

(2) A fenntartó a kislétszámú fejlesztő pedagógiai osztályt minden olyan iskolában megszervezi, ahol legalább hét, az 56. § (1) bekezdésben meghatározott ellátásra jogosult gyermek van. A Hídprogramot a kormányhivatal szakiskolában szervezi meg.

A 89. § (2) bekezdése jelen formájában nem támogatható. Nem világos, hogy mi a helyzet abban az esetben, ha nincs legalább hét ellátásra jogosult gyermek. Ezért indokolt az óvodai nevelés időtartamának újragondolása, illetve az általános iskolában lehetővé tenni a hatályos törvény 70. §-ának (7) bekezdésében szabályozott egyéni továbbhaladást.

(3) A nyolc évfolyamos általános iskola fenntartásához akkor nyújtható állami támogatás, ha az intézményben évfolyamonként legalább két olyan osztály működik, amelyben a létszám eléri az átlagléttszámot. Ez utóbbi feltétel hiányában indokolt esetben az oktatásért felelős miniszter engedélyezheti a felső tagozat működésének állami támogatását.

A 89. § (3) bekezdése elfogadhatatlan. Nincs semmilyen hatástanulmány annak mérlegeléséhez, hogy hány iskola bezárására kerül sor e rendelkezés alapján, továbbá, hogy mi történik a bezárt iskolában tanulókkal. Az egész szabályozás értelmezhetetlen annak tükrében, hogy minden feladatot az állam vesz át, tartja fenn az iskolákat, és ezt követően saját magának nem finanszírozza a felső tagozatot.

(4) Az éves költségvetési törvényben kell meghatározni annak a támogatásnak az összegét, amelyet az iskolafenntartó kap a piaci áron forgalomba kerülő tanulói tankönyvek megvásárlásának támogatásához. A támogatás módjáról a neveléstudományról szóló törvényben meghatározottak szerint dönt. Az iskolának a tankönyvpiac rendjéről szóló törvényben meghatározottak szerint gondoskodnia kell a térítésmentes tankönyvellátásról.

(5) Az éves költségvetési törvényben kell meghatározni annak a támogatásnak az összegét, amelyet a fenntartó kap a gyermekek kedvezményes étkeztetésének megszervezéséhez, figyelembe véve a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvényben meghatározott normatív kedvezményeket.

(6) A közoktatásról szóló törvény rendelkezései alapján a gyermek, tanuló részére biztosított óvodai nevelés, iskolai nevelés és oktatás, kollégiumi ellátás, pedagógiai szakszolgálat, az ezekhez kapcsolódó bármilyen térítési díj, a tandíj elengedése, mérséklése, bármilyen térítési díj, tandíj megfizetéséhez nyújtott támogatás, a természetben nyújtott ellátás (tankönyv, segédkönyv, étkezés, utaztatás) a közoktatási intézmény fenntartójától függetlenül, a személyi jövedelemadó megállapításánál adómentes szolgáltatásnak minősül.

54. Nemzetközi vonatkozású rendelkezések

90. § (1) Magyarország területén külföldi nevelési-oktatási intézmény akkor működhet, akkor adhat ki külföldi bizonyítványt, ha abban az államban, ahonnan származik, az intézményt nevelési-oktatási intézménynek, az általa kiadott bizonyítványt pedig az ilyen nevelési-oktatási intézménynek megfelelő bizonyítványnak jogszerűen elismerik, és az elismerést hitelt érdemlően bizonyították, feltéve hogy az intézmény működése nem ellentétes az Alaptörvényben foglaltakkal. E rendelkezéseket a nemzetközi iskolák tekintetében is alkalmazni kell azzal az eltéréssel, hogy az elismerést az intézményt akkreditáló nemzetközi szervezetnek kell kiadnia. A külföldi nevelési-oktatási intézményt az oktatásért felelős miniszter – az intézmény fenntartójának kérelme alapján – nyilvántartásba veszi és engedélyezi a működését.

(2) A külföldi nevelési-oktatási intézmény alapítására, az intézményben folyó nevelő és oktató munkára, valamint annak ellenőrzésére, a gyermekekkel, tanulókkal összefüggő ügyekre és döntésekre annak az államnak az előírásait kell alkalmazni, amelyik a nevelési-oktatási intézményt sajátjának elismerte. A 34. § (2) bekezdésében meghatározott törvényességi ellenőrzést a hivatal látja el.

(3) Az (1) bekezdésben megjelölt nevelési-oktatási intézmény Magyarországon nemzetközi szerződés alapján is létrejöhet és működhet. A nemzetközi szerződés alapján létrejött és működő nevelési-oktatási

intézményeket az oktatásért felelős miniszter hivatalból felveszi a nyilvántartásba. A nemzetközi szerződés alapján létrejött és működő nevelési-oktatási intézményeknek – a (2) bekezdésben meghatározott – törvényességi ellenőrzésére vonatkozó rendelkezéseket a nemzetközi szerződés eltérő rendelkezésének hiányában kell alkalmazni.

(4) Ha a működés helye szerinti állam belső joga vagy nemzetközi szerződés ezt lehetővé teszi, magyar köznevelési intézmény külföldön az oktatásért felelős miniszter engedélyével alapítható. Ha a magyar nevelési-oktatási intézmény székhelye külföldön, magyar külképviseleten van, az oktatásért felelős miniszter veszi nyilvántartásba, és ellátja a törvényességi ellenőrzéssel kapcsolatos feladatokat.

(5) A külföldön működő magyar nevelési-oktatási intézmény létesítéséhez és működéséhez adott engedélyben meg kell határozni az alapítás és működés feltételeit. A külföldön működő magyar nevelési-oktatási intézményt az oktatásért felelős miniszter nyilvántartásba veszi és gyakorolja a 34. § (2)-(4) bekezdésében meghatározott jogköröket.

(6) Az a külföldi köznevelési intézmény, amelyet abban az államban, ahonnan származik, nevelési-oktatási intézménynek nem ismerték el, Magyarország területén csak akkor működhet, ha az oktatásért felelős miniszter nyilvántartásba vette.

(7) A külföldi köznevelési intézmény, a nemzetközi iskola fenntartójával az oktatásért felelős miniszter köthet köznevelési szerződést.

(8) A 91. §-ban és a 92. § (1)-(8) bekezdésében szabályozott köznevelési intézmények kötelesek bejelentkezni a KIR-be és adatot szolgáltatni számára.

(9) A Magyarország területén tartózkodó menedékesek gyermekei részére az oktatásért felelős miniszter – az idegenrendészetért és menekültügyért felelős miniszter egyetértésével – ideiglenes működési engedély kiadásával engedélyezheti nevelési-oktatási intézmény működését a 91. § (1) bekezdésben meghatározott feltételek hiányában is, ha működése nem ellentétes az Alaptörvényben foglaltakkal. Az ideiglenes működési engedély egy évre szól és több alkalommal is meghosszabbítható. Az ideiglenes működési engedély iránti kérelmet az idegenrendészetért és menekültügyért felelős miniszter nyújtja be. Az ideiglenes működési engedély kiadásával egyidejűleg a nevelési-oktatási intézményt nyilvántartásba kell venni. Az ideiglenes működési engedélyben az oktatásért felelős miniszter tudomásul veszi, hogy az ideiglenes menedéket élvezők Magyarország területén gyermekeik részére megszervezték az óvodai nevelést vagy iskolai nevelés-oktatást. Az ideiglenes működési engedély nem jelenti annak elismerését, hogy a nevelési-oktatási intézmény megfelel azon ország előírásainak, ahonnan az ideiglenes menedéket élvezők Magyarország területére érkeztek, továbbá nem jelenti az iskola által kiállított bizonyítvány Magyarország részéről történő elismerését.

91. § (1) Magyar állampolgár engedély nélkül folytathat tanulmányokat külföldön és tankötelezettségét külföldi nevelési-oktatási intézményben is teljesítheti.

(2) A tanköteles tanuló tanulmányainak külföldön történő folytatását – a tanköteles gyermek nyilvántartása céljából – be kell jelenteni a lakóhely, ennek hiányában tartózkodási hely szerint illetékes települési önkormányzat jegyzőjének, vagy, ha a tanuló már hazai iskolába beiratkozott, az iskola igazgatójának.

(3) A külföldi tanulmányok alatt a tanuló magyarországi tanulói jogviszonya szünetel.

92. § (1) A nem magyar állampolgár kiskorú akkor válik óvodai ellátásra jogosulttá, továbbá akkor tanköteles Magyarországon, ha

- a) a menedékjogról szóló törvény rendelkezései szerint a magyar állampolgárokkal azonos jogok illetik meg,
- b) a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazásáról és tartózkodásáról szóló törvény szerint a szabad mozgás és tartózkodás jogát Magyarországon gyakorolja,
- c) a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló törvény hatálya alá tartozik és bevándorolt vagy letelepedett jogállású vagy Magyarország területén való tartózkodásra jogosító engedéllyel rendelkezik.

(2) A feltételek meglétét a tanuló nevelési-oktatási intézménybe történő felvételénél igazolni kell.

(3) A nem magyar állampolgár mindaddig, ameddig megfelel az (1) bekezdésben meghatározott feltételeknek, az óvodai nevelést, és – ha a magyar jog szerinti tanköteles kort eléri – az iskolai nevelés-
oktatást, a kollégiumi nevelést, a pedagógiai szakszolgálatokat a tankötelezettség fennállása, továbbá a
tankötelezettség ideje alatt megkezdett és a tankötelezettség megszűnése után folytatott tanulmányok alatt
a magyar állampolgárokkal azonos feltételekkel veheti igénybe.

(4) Az (1) bekezdés a) pontjában felsoroltak az elismerés iránti kérelem benyújtásától kezdődően
gyakorolhatják a (3) bekezdésben meghatározott jogokat.

(5) A (3) bekezdésben szabályozott jog az (1) bekezdés b), c) pontjában meghatározottak alapján akkor
gyakorolható, ha a szülő három hónapot meghaladó tartózkodásra jogosító engedéllyel rendelkezik és
keresőtevékenységet folytat. E rendelkezéseket az érintett házastársa és gyermeke tekintetében is
alkalmazni kell.

(6) Az a nem magyar állampolgár, aki az oktatásért felelős miniszter meghívólevelével rendelkezik, a
meghívólevelben meghatározott ellátást a magyar állampolgárokkal azonos feltételek szerint veheti
igénybe.

(7) Az a nem magyar állampolgár, aki nem tartozik az (1)-(6) bekezdésben foglaltak hatálya alá – ha
nemzetközi szerződés vagy jogszabály másképpen nem rendelkezik –, az óvodai, iskolai és kollégiumi
ellátásért, továbbá a pedagógiai szakszolgálat igénybevételéért díjat fizet. A díj nem haladhatja meg a
szakmai feladatra jutó folyó kiadások egy tanulóra jutó hányadát. A köznevelési intézmény vezetője a
díjat a fenntartó által meghatározott szabályok alapján csökkentheti vagy elengedheti.

(8) Az (1) bekezdésben meghatározott személyek óvodai neveléséhez, iskolai nevelés-oktatásához az
oktatásért felelős miniszter nevelési-oktatási programokat ad ki.

(9) A külföldön megkezdett és befejezetlen tanulmányok a magyar köznevelés iskolarendszerében
folytathatók. A tanulmányok beszámításáról, továbbá a tanuló felvételéről az iskola igazgatója dönt.

(10) Ha a beszámítás kérdésében az iskola igazgatója nem tud dönteni, beszerzi az oktatásért felelős
miniszter, szakképzés esetén a szakképesítésért felelős miniszter véleményét.

**A 92. §-sal kapcsolatosan szükség lenne annak végiggondolására, hogy mi a helyzet azokkal a magyar
állampolgárokkal, akik nem Magyarországon élnek, nincs lakóhelyük. Ebben az esetben a törvényhez
kapcsolódó bármilyen jegyzék elkészítése, vagy a tankötelezettség teljesítésének figyelemmel kísérése
lehetetlen.**

93. § Ha a köznevelés rendszerében kiállított okiratot külföldön kívánják felhasználni, azokat
hitelesíteni kell, megfelelő felülhitelesítéssel kell ellátni, feltéve, hogy nemzetközi szerződés másképpen
nem rendelkezik. A hitelesítést az iskola fenntartója, települési önkormányzat által fenntartott iskola
esetén a jegyző végzi el, és az oktatásért felelős miniszter, a külpolitikáért felelős miniszter és az okirat
felhasználása szerinti állam magyarországi külképviselete hitelesíti felül.

55. Felhatalmazó rendelkezések

94. § (1) Felhatalmazást kap az oktatásért felelős miniszter, hogy

- a) a köznevelési intézmények működésének szakmai szabályait, a tanév rendjét, a köznevelési
intézmények vezetői megbízásával kapcsolatos eljárást; a köznevelési intézmények névhasználatával,
a tanulók felvételével kapcsolatos kérdéseket, a diáksport-egyesületek és a nevelési-oktatási
intézmények kapcsolatát, a köznevelési intézmények ügyintézésének, iratkezelésének általános
szabályait, valamint a tanügyi nyilvántartásokat, az adatkezelés rendjét, a tanuló- és gyermekbalesetek
megelőzésével kapcsolatos feladatokat, továbbá a balesetek kivizsgálásával, nyilvántartásával és
jelentésével összefüggő tevékenységet,
- b) az ágazati minőségpolitikai feladatok ellátásának, az országos mérési feladatok szervezésének, a
teljesítmény értékelésének rendjét és elveit,
- c) a Nemzeti, etnikai kisebbség óvodai nevelésének irányelve, a Nemzeti, etnikai kisebbség iskolai
oktatásának irányelve, a Két tanítási nyelvű iskolai oktatás irányelve, a Sajátos nevelési igényű
gyermekek óvodai nevelésének irányelve, a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának

A Pedagógusok Szakszervezete részletes szakértői - a köznevelési törvénytervezettel egybeszerkesztett - véleménye

---

irányelve, a Kollégiumi nevelés országos alapprogramja, a kerettantervek, továbbá az Alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programja kiadását és bevezetését, kerettantervek és a Kollégiumi nevelés országos alapprogramja nemzeti, etnikai kisebbségi nevelést-oktatást érintő kérdéseiben, továbbá a Nemzeti, etnikai kisebbség óvodai nevelésének irányelve és a Nemzeti, etnikai kisebbségi iskolai oktatásának irányelve kiadásához be kell szerezni az országos nemzetiségi önkormányzat egyetértését,

d) a sajátos nevelési igényű gyermekek nevelésével és oktatásával, továbbá a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekekkel kapcsolatos szakértői vélemény elkészítésével összefüggő eljárást, a szakértői bizottság működését, az országos és más szakértői és rehabilitációs tevékenységet,

e) az óvodai nevelésben való kötelező részvétel, a tankötelezettség, a fejlesztő nevelés, fejlesztő nevelés-oktatás teljesítésével kapcsolatos feladatokat, a tanulói jogviszonnyal kapcsolatos egyes kérdéseket és – az államháztartásért felelős miniszterrel egyetértésben – a tanulókat megillető juttatásokat, kedvezményeket,

f) az egységes óvoda-bölcsőde létesítésének feltételeit, a létesítés és működés, a nevelésben való közreműködés szakmai szabályait és a harmadik életévüket be nem töltött gyermekek felvételének feltételeit,

g) az egyházi és magánintézmény működése megkezdéséhez szükséges engedély kiadásával kapcsolatos mellékleteket, a pedagógiai szakszolgálatok és a pedagógiai-szakmai szolgáltatások ellátásában való közreműködés feltételeit,

h) az iskolai felvételi eljárás rendjét, az iskolai vizsgáztatás rendjét, a pedagógiai szakszolgálat megszervezését, a pedagógiai szakszolgálat igénybevételének rendjét, a pedagógiai szakszolgálatot ellátó intézmény működését; a nevelési-oktatási intézmények részvételét és feladatait a pedagógiai szakszolgálatok ellátásában, az érintett gyermekek, tanulók nevelésében és oktatásában, a szakvélemény elkészítését, az ellenőrzés rendjét, a pedagógiai szakszolgálattal kapcsolatos jegyzői eljárás indításával összefüggő kérdéseket, az eljárás indítására jogosultak körét, azokat a feltételeket, amikor a pedagógiai szakszolgálat igénybevételéért ellenszolgáltatás kérhető, a pedagógiai szakszolgálatot ellátó intézmények és a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokat ellátó intézményekben történő foglalkoztatáshoz és a vezetői megbízáshoz szükséges képesítési követelményeket, a kormányhivatal egyházi és magánintézmények engedélyezési eljárásával összefüggő, valamint a törvényességi ellenőrzésükkel kapcsolatos szakmai szabályokat, az egyes szolgáltatásokkal összefüggő igazgatási szolgáltatási díj megállapításának rendjét, mértékét, a megállapított összeg befizetésének szabályait, a befolyt összeg felhasználásának kérdéseit, továbbá a vizsgáztatással, a szakértői és más szolgáltató tevékenységgel kapcsolatos díjazás megállapításának kérdéseit,

i) az érettségi vizsga kivételével a vizsgák rendjét, továbbá az érettségi vizsga vizsgakövetelményeinek kiadását,

j) a tankönyvvé nyilvánítás feltételeit és rendjét, valamint eljárását, a tankönyvjegyzék elkészítését és kiadását, a tankönyvjegyzékre való felkerülés feltételeit és eljárását, a tankönyvjegyzékre kerüléssel kapcsolatos árkorlátot, a tankönyvjegyzékből való törlés rendjét és eljárását, a tankönyvtámogatás rendjét, a nem üzletszerű tankönyvforgalmazást, a kötelező eszköz- és felszerelési jegyzék kiadását, a kerettantervek, nevelési-oktatási program jóváhagyásának rendjét; valamint az e pontban felsorolt eljárásokkal összefüggő igazgatási szolgáltatási díj megállapításának rendjét, mértékét, a megállapított összeg befizetésének szabályait, a befolyt összeg felhasználásának kérdéseit;

k) az oktatási jogok biztosa hivatalának feladatait és működésének szabályait,

l) a 82. § szerinti köznevelési szakértői és érettségi vizsgaelnöki tevékenység folytatásának részletes feltételeit, a köznevelési szakértői tevékenység 82. § (1) bekezdés a) pontja szerinti bejelentésének, illetve a 82. § (1) bekezdés b) pontja szerinti engedély kiadásának, valamint az Országos szakértői névjegyzékbe, az Országos érettségi vizsgaelnöki névjegyzékbe történő felvétel részletes eljárási szabályait és a köznevelési szakértői, az érettségi vizsgaelnöki tevékenység folytatásának szakmai feltételeit, a köznevelési szakértők és a vizsgaelnökök továbbképzését és a továbbképzési

kötelezettség elmulasztásának következményeit, valamint az Országos szakértői névjegyzék és az Országos érettségi vizsgaelnöki névjegyzék személyes adatot nem tartalmazó adattartalmát és a névjegyzékek vezetésére vonatkozó részletes eljárási szabályokat, az e pontban felsorolt eljárásokkal összefüggő igazgatási szolgáltatási díj megállapításának rendjét, mértékét, a megállapított összeg befizetésének szabályait, a befolyt összeg felhasználásának kérdéseit,

m) a közneveléssel összefüggő feladatok ellátását szolgáló képzéseket,

n) az országos szaktanácsadói tevékenység keretében megszervezésre kerülő, nem tantárgyhoz, nem szakterülethez kötődő szaktanácsadói feladatokat, azok megszervezését, valamint az országos szaktanácsadói tevékenységhez kapcsolódó további szakmai követelményeket, a nem tantárgyhoz, nem szakterülethez kötődő országos szakmai szolgáltatások körét, területeit, megszervezését, az országos pedagógiai-szakmai szolgáltatásban való részvétel feltételeit, az országos pedagógiai-szakmai szolgáltató intézmény kijelölését,

o) azokat a feltételeket, amelyek fennállása esetén a kiemelt munkavégzésért járó kereset-kiegészítést meg kell állapítani, valamint a kereset-kiegészítés legkisebb összegét,

p) a kormányhivatal által szervezett országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés működési rendjét, lebonyolításának szabályait, az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzésben részt vevő szakértők tevékenysége folytatásának szakmai feltételeit,

q) az alkotói szabadság igénybevételének részletes szabályait

rendeletben állapítsa meg.

(2) Az oktatásért felelős miniszter az (1) bekezdésben meghatározott jogkörét

a) a szakképzés tekintetében a szakképesítésért felelős miniszterrel,

b) az (1) bekezdés h), j) és l) pontja szerinti egyes szolgáltatásokkal összefüggő igazgatási szolgáltatási díj tekintetében az adópolitikáért felelős miniszterrel

egyetértésben gyakorolja.

(3) Felhatalmazást kap

a) a honvédelemért felelős miniszter, hogy a Magyar Honvédség, valamint a rendvédelmi szerv irányításáért felelős miniszter, hogy a rendvédelmi szerv működésének sajátosságaira tekintettel – az oktatásért felelős miniszter egyetértésével – a tanulók jogaira és kötelességeire, a pedagógusok végzettségére és szakképzettségére, jogaira és kötelességeire, az intézményvezető megbízására vonatkozó eltérő rendelkezéseket, a tanulói jogviszony létesítéséhez szükséges egészségügyi követelményeket, pályaalkalmassági követelményeket, valamint ezek megállapításának rendjét, a fenntartói irányítási jog ellátásával való megbízást,

b) az egészségügyért felelős miniszter, hogy az oktatásért felelős miniszter egyetértésével a tanulók rendszeres egészségügyi vizsgálatának megszervezését, ennek keretében különösen az óvodába járó gyermek, valamint a tankötelezettség végéig az általános iskolába, középfokú iskolába járó tanuló évenkénti legalább egyszeri fogászati, szemészeti és általános szűrővizsgálaton való részvételének részletes szabályait

rendeletben állapítsa meg.

(4) Felhatalmazás kap a Kormány, hogy

a) az Óvodai nevelés országos alapprogramjának bevezetését és kiadását,

b) a Nemzeti alaptanterv bevezetését és kiadását,

c) az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának bevezetését és kiadását,

d) a diákigazolvány kiadásával és használatával kapcsolatos kérdéseket,

e) a pedagógusok fővárosi, megyei állandó helyettesítési rendszerének létrehozását és működtetését,

f) a pedagógus-szakvizsga bevezetését, a pedagógus-továbbképzés rendszerét, a továbbképzésben résztvevők juttatásait, kedvezményeit; a pedagógus-továbbképzés programjának, az érettségi vizsga vizsgatárgyai jóváhagyási eljárásának részletes szabályait, a pedagógus-továbbképzési programok akkreditációjának feltételeit és eljárási rendjét, az akkreditált továbbképzés indításával összefüggő adatszolgáltatás szabályait, továbbá a továbbképzések nyilvántartásának rendjét, a továbbképzés minőségbiztosításának, ellenőrzésének rendjét, az ellenőrzés során feltárt hiányosságok, a

minőségbiztosítás követelményeinek megszegése esetén alkalmazható jogkövetkezményeket, az e bekezdésben meghatározott eljárásokkal kapcsolatos igazgatási szolgáltatási díj megállapításának rendjét, mértékét, a megállapított összeg befizetésének szabályait, a befolyt összeg felhasználásának kérdéseit,

g) a pedagógusok előmeneteli rendszerét, az egyes fokozatokba történő besoroláshoz szükséges követelményeket, a minősítő vizsgát és a minősítési eljárást lefolytató bizottság működését, a szakmai kritériumokra vonatkozó részletes rendelkezéseket, a minősítő vizsga és a minősítési eljárások során adható minősítések feltételeit, a minősítésekhez kapcsolódó, fokozatokhoz és ezen belül az egyes fizetési kategóriákhoz tartozó garantált illetményt, valamint az ágazati, szakmai sajátosságokra tekintettel meghatározott illetménypótlék megállapításának elveit, a megismételt minősítő vizsga és minősítési eljárások költségét,

h) a pedagógusok részére pedagógiai szakirodalom (könyv, tankönyv, jegyzet, folyóirat stb.) vásárlásához nyújtott hozzájárulás igénybevételének feltételeit és a költségek elszámolásának szabályait,

i) a köznevelés információs rendszerének létrehozását, működtetését, az információs rendszer részére történő adatszolgáltatás rendjét,

j) a pedagógusigazolvány igénybevételének feltételeit, az igazolvány kiadásának és kezelésének szabályait,

k) az egyházi és magánintézményeket megillető – a költségvetésről szóló törvényben meghatározott – állami hozzájárulások megállapításának, folyósításának, elszámolásának rendjét, az igényléssel, elszámolással, felhasználással összefüggő adatszolgáltatást, továbbá az ellenőrzés rendjét, valamint az egyházi és a kisebbségi önkormányzati fenntartót megillető a kiegészítő támogatás igénylésének, a jogosultat megillető kiegészítő támogatás megállapításának rendjét, a bármely jogcímen megállapításra kerülő kiegészítő támogatás igényléséhez szükséges adatszolgáltatást és a kiegészítő támogatás folyósításának, elszámolásának rendjét, az igényléssel, elszámolással, felhasználással összefüggő ellenőrzés rendjét, a kiegészítő támogatás megállapításához szükséges működést engedélyező szervi, társulási tanács elnöki adatszolgáltatást,

l) a pedagógus-továbbképzést teljesítők anyagi elismerésének, a várakozási idő csökkentésének lehetőségét, azokat a feltételeket, amelyek fennállása esetén a kiemelt munkavégzésért járó keresetkiegészítést meg kell állapítani, valamint a keresetkiegészítés legkisebb összegét, továbbá a pedagógus-munkakör tekintetében a kötelező órát meghaladó tanítás munkáltatói elrendelését, az elrendelt tanítás díjazását, a munkaidő-beosztás, továbbá nevelési-oktatási intézményekben a rendkívüli munkavégzés, az ügyelet és készenlét elrendelésének feltételeit, az ügyelet és az ügyelet alatt elrendelt munkavégzés díjazását is magában foglaló általánydíjazás megállapításának szabályait és mértékét, az intézményvezetői és vezetőhelyettesi feladatot ellátók, az átlagostól eltérő feladatot ellátó, a nehezebb körülmények között dolgozó pedagógusok, a pályakezdő pedagógusok többletdíjazása, kiegészítő illetménye megállapításának feltételeit, a díjazás mértékét, a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, tanulók szülei iskolai végzettséggel összefüggő önkéntes nyilatkozatának kérdéseit, valamint az igazgatótanács munkáltatói jogosítványait,

m) az oktatási hivatal vagy hivatalok kijelölését,

n) a jegyző, működést engedélyező szerv köznevelési feladatköre ellátásával kapcsolatos illetékességi szabályokat,

o) az érettségiben részt vevő pedagógusok díjazásával kapcsolatos kérdéseket, az érettségi vizsgán való részvétellel összefüggő – az oktatási hivatal által megállapítható – vizsgadíj megállapításának elveit, a diákigazolvány, a pedagógusigazolvány kiállításával összefüggő igazgatási szolgáltatási díj megállapításának, befizetésének és felhasználásának kérdéseit, a köznevelés információs rendszerével összefüggő igazgatási szolgáltatási díj megállapításának és befizetésének rendjét, a befolyt összeg felhasználásának rendjét, a pedagógusigazolvány igénylésével kapcsolatos igazgatási szolgáltatási díj megállapításának és beszedésének, befizetésének rendjét, valamint a befolyt összeg felhasználásának rendjét, a pedagógus-továbbképzéssel kapcsolatos akkreditációs eljárással összefüggő igazgatási

A Pedagógusok Szakszervezete részletes szakértői - a köznevelési törvénytervezettel egybeszerkesztett - véleménye

szolgáltatási díj, egyes szolgáltató tevékenységgel összefüggő díjazás megállapításának rendjét, a befolyt összeg felhasználását, illetőleg a befizetés rendjét, a pedagógus ösztöndíj alapítását, p) az állami köznevelési közfeladat ellátásában fenntartóként résztvevő szerv kijelölését, a települési önkormányzati fenntartású köznevelési intézmények fenntartói joga állam általi átvételének, az állami fenntartással összefüggő adatváltozások KIR-ben történő átvezetésének részletes szabályait rendeletben állapítsa meg.

A kormány felhatalmazásaiban pontosítani kell az érettségi vizsgaszabályzat bevezetését és kiadását, arra való tekintettel, hogy értelmezni kell az érettségi vizsgákat is. Lényegében meg kell határozni az érettségi tantárgyakat, és meg kell határozni, hogy mi a különbség a javaslatból kiolvasható érettségik között.

(5) A (4) bekezdés a)-c) és f) pontjában meghatározott kormányrendeleteknek a Kormány részére történő benyújtásához – a nemzeti, etnikai kisebbséghez tartozók óvodai nevelését, iskolai nevelését, oktatását érintő kérdésekben – be kell szerezni az országos nemzetiségi önkormányzatok véleményét.

56. Hatályba léptető rendelkezések

95. § (1) Ez a törvény – a (2)-(7) bekezdésben foglalt kivételekkel – 2012. szeptember 1-jén lép hatályba.

(2) A 45. § (2) bekezdés, az 50. § (6) bekezdés, a 74-76. § 2013. január 1-jén lép hatályba.

(3) A 4. § 11. pont b) alpont, a 8. § (4) bekezdés, a 14. §-a, a 27-29. §, a 46. § (1) bekezdés a) pont, az 55. § (1) bekezdés, az 56. §, a 61. § (3) és (5) bekezdés, a 61. § (4) bekezdés, a 62. § (3) és (5)-(14) bekezdés, a 64-65. §, a 88. § (4)-(6) bekezdés, a 89. § (1)-(3) bekezdés, az 1. melléklet, a 2. melléklet, a 4. melléklet, az 5. melléklet, a 6. melléklet, a 7. melléklet, a 8. melléklet 2013. szeptember 1-jén lép hatályba.

(4) A 8. § (2)-(3) bekezdés, az 53. § (1) bekezdés. 2014. szeptember 1-jén lép hatályba.

(5) A 95. § (9) bekezdés 2013. január 1-jén lép hatályba.

(6) A 95. § (10) bekezdés 2013. szeptember 1-jén lép hatályba.

(7) A 95. § (11) bekezdés 2014. szeptember 1-jén lép hatályba.

(8) Hatályát veszti a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény (a továbbiakban: Kt.) 1-14. §-a, 15. § (1)-(2) és (5)-(6) bekezdése, 16. § (2)-(3) és (5)-(7) bekezdése, 17-23. §-a, 24. § (1) bekezdése, 25-38. §-a, 39. § (1)-(2) és (4) bekezdése, 40-51. §-a, 52. § (15)-(16) bekezdése, 54-65. §-a, 66. § (1)-(8) bekezdése és (10)-(11) bekezdése, 67-68. §-a, 69. § (3)-(5) bekezdése, 70-73. §-a, 75-84. §-a, 92-117. § 118. § (1)-(2) bekezdése és (7)-(11) bekezdése, 119-121. §-a, 122. § (2)-(15) bekezdése, 122/A-133. §-a és 2. számú melléklete.

(9) Hatályát veszti a Kt. 6. § (2) bekezdése, 24. § (5) bekezdése, 66. § (9) bekezdése, 85-91. §-a.

(10) Hatályát veszti a Kt. 12. § (1) bekezdés a) pontja, 16. § (1) és (4) bekezdése, 17/A. §-a, 24. § (4) bekezdése, 39. § (3) bekezdése, 52. § (1)-(14) bekezdése és (17)-(18) bekezdése, 53. §-a, 69. § (2) bekezdése, 118. § (3)-(4) bekezdése, (6) bekezdése és (12)-(14) bekezdése, 121. § (1) bekezdés 14. pontja 122. § (1) bekezdése, 1. számú melléklete, 3. számú melléklete

(11) Hatályát veszti a Kt. 24. § (3) bekezdése, 69. § (1) bekezdése, 74. §-a.

57. Átmeneti és vegyes rendelkezések

96. § (1) E törvénynek a köznevelési intézmények működésére, a pedagógusok alkalmazására és foglalkoztatására, kötelezettségeire és jogaira, juttatásaira és kedvezményeire vonatkozó rendelkezéseit a gyermekgyógyüdülőekben, az egészségügyi és rehabilitációs intézményekben, gyermekotthonokban, a büntetés-végrehajtási intézményekben folytatott nevelő és oktató munka esetén is alkalmazni kell. Ezekben az intézményekben a nevelés és oktatás a körülményekhez igazodó pedagógiai program szerint folyhat, és a tanév rendjére vonatkozó előírásoktól el lehet térni.

A Pedagógusok Szakszervezete részletes szakértői - a köznevelési törvénytervezettel egybeszerkesztett - véleménye

---

(2) Az (1) bekezdés szerinti intézményekben folyó nevelő és oktató munka során – a nevelő és oktató munka pedagógiai szakaszait, követelményrendszerét, az állami vizsgák rendszerét meghatározó rendelkezések kivételével – e törvény rendelkezéseitől el lehet térni.

(3) A működés megkezdéséhez szükséges engedély kiadására vonatkozó eljárásban, a nevelési-oktatási programok akkreditálásával, a tankönyvek jóváhagyásával, a kerettanterv jóváhagyásával összefüggő eljárásokban, a pedagógus-továbbképzési programokkal összefüggő eljárásokban, valamint a törvényességi és hatósági ellenőrzések során az ügyintézési határidő két hónap.

(4) Köznevelési intézmény tekintetében felügyeleti szerv a fenntartót, felügyeleten a fenntartói jogok és köteleességek gyakorlását, szakmai és gazdasági felügyeleten a szakmai és gazdasági ellenőrzést, nevelési-oktatási intézménynél az illetékességi és működési körön a működési (felvételi) körzetet kell érteni.

(5) A nemzeti és etnikai kisebbségek jogairól szóló törvényben meghatározott nemzetiségi intézmény e törvény alkalmazásában az a köznevelési intézmény, amelynek alapító okirata a 51. § (6) bekezdésben foglaltak szerint tartalmazza a nemzetiségi feladatok ellátását, feltéve, hogy e feladatokat a köznevelési intézmény ténylegesen ellátja, továbbá óvoda, iskola és kollégium esetében a tanulók legalább huszonöt százaléka részt vesz a nemzetiségi óvodai nevelésben, a nemzetiségi iskolai nevelés-oktatásban. Többcélú intézményben vagy ha a köznevelési intézménynek tagintézménye van, a nemzetiségi feladatok ellátásában való részvételt intézményegységenként, tagintézményenként kell vizsgálni. Ha az intézményegység, a tagintézmény megfelel a nemzetiségi intézményekre e bekezdésben meghatározott feltételeknek, a nemzetiségi feladatok ellátásában részt vevő intézményegység, tagintézmény tekintetében a nemzetiségi önkormányzatot megilletik mindazok a jogok, amelyeket e törvény rendelkezései alapján a nemzetiségi feladatok ellátásában közreműködő köznevelési intézmény tekintetében gyakorolhat.

(6) Ahol jogszabály valamely kedvezményre, juttatásra való jogosultságot tanulói jogviszony fennállásához köti, tanulói jogviszony alatt a fejlesztő nevelés-oktatást is érteni kell.

(7) Ha jogszabály az óvodai nevelésben részt vevő, a tanulói jogviszonyban, kollégiumi tagsági viszonyban álló vagy a képzési kötelezettséget teljesítő fogyatékos vagy fogyatékkal élő gyermek részére kedvezményt, juttatást, kötelezettséget, jogosultságot állapít meg, a fogyatékos, fogyatékkal élő gyermek, tanuló fogalom alatt a sajátos nevelési igényű gyermeket, tanulót kell érteni.

(8) A tanulók tankönyvellátását szolgáló központi költségvetési támogatás terhére a készségfejlesztő speciális szakiskolai nevelés-oktatáshoz és a fejlesztő iskolai oktatáshoz a szakmai munkaközösség és az iskolai szülői szervezet egyetértésével a pedagógiai programban foglaltak megvalósítását szolgáló, a tankönyvjegyzékben nem szereplő könyvek, munkafüzetek, feladatlapok, digitális ismerethordozók is beszerezhetők tankönyv helyett, ha az iskolában a nevelő és oktató munkához részben vagy egészben nem alkalmaznak tankönyvet.

97. § (1) Azok a tanulók, akik tanulmányaikat az iskolai nevelés-oktatás kilencedik évfolyamán a 2011/2012. tanévben vagy azt megelőzően kezdték meg, tankötelezettségük azon tanév szorgalmi időszakának a végéig tart, amelyben a tizennyolcadik életévüket betöltik. Azon sajátos nevelési igényű tanulók tankötelezettsége, akik esetében a szakértői és rehabilitációs bizottság e törvény hatálybalépése előtt a tankötelezettség huszadik életévükig történő meghosszabbításáról döntött, annak a tanévnek a végéig tart, amelyben a huszadik életévüket betöltik.

(2) E törvény hatálybalépésekor folyamatban lévő fegyelmi eljárásokat a Kt. vonatkozó rendelkezései alapján kell befejezni.

(3) E törvény hatálybalépését követően a nem állami fenntartó négy hónapon belül felülvizsgálja az e törvény rendelkezéseinek megfelelően az e törvény szerinti köznevelési intézmény alapító okiratát, és megküldi a törzskönyvi nyilvántartást vezető szervnek vagy a kormányhivatalnak.

(4) A kormányhivatal a köznevelés-fejlesztési tervet első alkalommal 2013. március 1-jéig készíti el.

(5) Az állam mint fenntartó a fenntartói jogot gyakorló kormányhivatal, valamint az állami feladatellátásban közreműködő természetes vagy jogi személy megjelölését a KIR-ben 2013. március 2-áig át kell vezetni.

**A Pedagógusok Szakszervezete részletes szakértői - a köznevelési törvénytervezettel
egybeszerkesztett - véleménye**

A 97. § (5) bekezdése jelen formájában értelmezhetetlen. Először ugyanis el kellene rendelni, hogy mely időponttól mely intézmény fenntartói joga száll át az államra. Ilyen rendelkezés azonban a javaslatban nem található. Elképzelhető, hogy valamennyi iskola fenntartói jogát a megyei kormányhivatalok vegyék át. Feltehetően szerepük lesz a járási kormányhivataloknak is, amelyek még nem alakultak meg, és nem jöttek létre. Ez szorosan kapcsolódik a tulajdonjog rendezetlenségének a kérdéséhez is.

(6) A Kt. alapján kötött közoktatási megállapodások 2013. január 1-jével e törvény erejénél fogva hatályukat veszítik.

A 97. § (6) bekezdése ellentétes a jogállamiság elvével, így sérti az Alaptörvény B. cikk 1. pontját. Nem lehetséges ugyanis törvénnyel hosszabb távra szóló megállapodásokat szétverni anélkül, hogy az állam annak jogkövetkezményeit átvállalná. Abban az esetben ugyanis, ha megszűnnek a közoktatási megállapodások, a nem állami, nem önkormányzati intézmények finanszírozhatatlanná válnak, és az államnak gondoskodnia kell szükség esetén az oda járó gyermekek tanulók ellátásáról, elhelyezéséről.

(7) Az oktatásért felelős miniszter és a kormányhivatal 2013. március 1-jéig dönt az e törvény szerinti köznevelési szerződések első alkalommal történő megkötéséről.

(8) A nem állami, nem helyi önkormányzati közoktatási intézményfenntartó a 2013/2014. tanítási év végéig jogosult arra a kiegészítő hozzájárulásra, amelyet a korábbi közoktatási megállapodás alapján vett igénybe. 2013. január elseje és a 2013/2014. tanítási év vége között ezt a kiegészítő hozzájárulást a központi költségvetés terhére kell kifizetni.

(9) Az e törvény hatálybalépésekor működő pedagógiai-szakmai szolgáltatást ellátó intézmények 2013. szeptember 1-jétől feladatukat az oktatásért felelős miniszter szakmai irányításával láthatják el.

(10) E törvény hatálybalépése és 2012. december 31-e között a köznevelési intézmény vezetőjének megbízására, valamint a megbízás visszavonására vonatkozó jogot a fenntartó gyakorolja.

(11) Az e törvény hatálybalépésekor már működő hat vagy nyolc évfolyamos gimnáziumnak a külön jogszabályban meghatározott emelt szintű követelményeknek a 2016/2017. tanév végéig kell megfelelniük.

A 97. § (12) bekezdésében meg kell határozni azt az időt, ameddig az előírt feltételeket teljesíteni kell. Itt is alkalmazni kell a (11) bekezdésben megfogalmazottakat.

(12) Az e törvény hatálybalépésekor működő nyelvi előkészítő évfolyamon, továbbá – a nemzetiségi nevelés-oktatás kivételével – a két tanítási nyelvű nevelés-oktatásban teljesíteni kell a külön jogszabályban meghatározott feltételeket. A külön jogszabályban meghatározott feltételeket nem teljesítő intézményekben a nyelvi előkészítő évfolyam vagy a két tanítási nyelven folyó oktatás felmenő rendszerben megszűnik.

(13) Az iskola 2012. december 31-ig felülvizsgálja a pedagógiai programját, annak érdekében, hogy a kerettantervről szóló jogszabály, valamint e törvény rendelkezéseinek megfelelően.

A 97. § (13) bekezdése alkalmazhatatlan, hiszen nincsenek meg azok a kerettantervek és a Nemzeti Alaptanterv, amely alapján a felülvizsgálat megtörténhet.

(14) A tíznél több szakmai munkaközösséggel működő nevelési-oktatási intézmény 2012. december 31-ig felülvizsgálja és módosítja az SZMSZ-ét annak érdekében, hogy megfeleljen a 71. § (1) bekezdésében foglaltaknak.

(15) Az a pedagógus, aki e törvény hatálybalépésekor az ötvenkettedik életévét betöltötte, pedagógus-továbbképzésben történő részvételre nem kötelezhető.

(16) 2013. szeptember 1-jéig azt a pedagógust, akinek nincs pedagógus-szakvizsgálata, az iskolai végzettsége és szakképzettsége alapján, azt a pedagógust pedig, aki pedagógus szakvizsgálattal rendelkezik, az ezt igazoló oklevél bemutatását követő év első munkanapjától kezdődően a pedagógus-szakvizsga alapján kell besorolni. A pedagógus-szakvizsgálattal egyenértékű a munkakör ellátásához szükséges végzettség és szakképzettség mellett az egyetemi vagy főiskolai szakirányú továbbképzésben szerzett – jogszabályban meghatározott – szakképzettség. A pedagógus-szakvizsgálattal egyenértékű, továbbá a munkakör ellátásához szükséges végzettséghez és szakképzettséghez kapcsolódó szakterületen szerzett tudományos fokozat, valamint a doktori cselekmény alapján szerzett doktori cím.

**A Pedagógusok Szakszervezete részletes szakértői - a köznevelési törvénytervezettel
egybeszerkesztett - véleménye**

A 97. § (16) bekezdése értelmezhetetlen, hiszen a pedagógusok besorolása jelenleg is ennek megfelelően történik. Azt nem lehet tudni, hogy 2013 után mi a helyzet, ha nem lehet alkalmazni a Kjt. előmeneteli rendszerét.

(17) A 2012/2013. tanítási év végéig fejlesztőpedagógus-munkakörben foglalkoztatható az is, aki pedagógus-továbbképzés keretében elsajátította a szükséges ismereteket.

(18) A 4. melléklet szerinti osztály-, csoportlétszámokat első alkalommal a 2013/2014. tanévtől felmenő rendszerben kell alkalmazni.

(19) A nevelési-oktatási intézményben pedagógus-munkakörben foglalkoztatottak első minősítésére vagy minősítő vizsgájára 2013. szeptember 1. és a 2018. június 30. között kerül sor.

(20) Az a 2013. szeptember 1-jén nevelési-oktatási intézményben pedagógus-munkakörben foglalkoztatott, aki már legalább 2 éves szakmai gyakorlattal rendelkezik, első minősítéséig a Pedagógus I. fokozatba és a szakmai gyakorlata szerinti kategóriába kerül besorolásra. A pedagógiai szakszolgálat keretében pedagógus munkakörben foglalkoztatott, aki 2013. szeptember 1-jén már legalább 2 éves szakmai gyakorlattal rendelkezik, 2015. szeptember 1-től a Pedagógus I. fokozatba és a szakmai gyakorlata szerinti kategóriába kerül besorolásra első minősítéséig.

(21) Nem vonatkozik a minősítési kötelezettség arra a nevelési-oktatási intézményben foglalkoztatott pedagógusra, aki 2013. szeptember 1-től, és arra a pedagógiai szakszolgálat keretében pedagógus-munkakörben foglalkoztatottra, aki 2015. szeptember 1-től számított tizedik tanév végéig eléri a rá vonatkozó öregségi nyugdíjkorhatárt.

Meg kell határozni, milyen módon kell besorolni azt, aki a 97. § (21) bekezdésének a hatálya alá tartozik.

98. § (1) Egyéb foglalkozást a nevelési-oktatási intézményben pedagógus-munkakörben foglalkoztatott alkalmazott tarthat.

(2) Középszintű iskolában a művészetek és a technika-gyakorlati foglalkozás tantárgyakat a tantárgynak megfelelő tanári szakképzettséggel rendelkező pedagógus is taníthatja.

(3) Az óvodapedagógus munkakör betölthető konduktor-óvodapedagógusi, a tanítói munkakör pedig felsőfokú végzettséggel és konduktor-tanítói szakképzettséggel is. Egyéb foglalkozás tartására alkalmazható az is, aki konduktor-tanítói végzettséggel és szakképzettséggel rendelkezik.

(4) Az emelt szintű oktatás kivételével az iskolai nevelés-oktatás ötödik évfolyamán az adott tantárgy oktatására és pedagógus-munkakör betöltésére jogosít a szakkollégium elvégzését igazoló tanítói végzettség és szakképzettség.

(5) Idegen nyelv oktatására – minden iskolatípusban – alkalmazható az is, aki főiskolai szintű nyelvtanári vagy idegen nyelv- és irodalom szakos tanári felsőfokú végzettséggel és szakképzettséggel rendelkezik.

(6) Szakközépszintű iskolában és szakiskolában szakmai elméleti tantárgy oktatására határozott időre alkalmazható az is, aki a képzés szakirányának megfelelő felsőfokú végzettséggel rendelkezik. E rendelkezések szerint határozott időre megállapodás azzal köthető, aki vállalja a munkakör betöltéséhez szükséges – a 2. mellékletben előírt – pedagógus szakképzettség megszerzését. Az alkalmazás legfeljebb a felsőfokú tanulmányok elvégzéséhez szükséges időre szólhat. A szerződés legfeljebb további két évre meghosszabbítható akkor, ha a pedagógus önhibáján kívül nem tudta tanulmányait befejezni.

(7) Iskolai, kollégiumi könyvtárostannak (tanítónak) alkalmazható az is, aki az e törvény 2. mellékletében foglaltak szerint az iskolában, kollégiumban pedagógus-munkakör betöltésére jogosító tanítói vagy tanári végzettséggel és szakképzettséggel, továbbá iskolarendszeren kívüli oktatásban szerzett felsőfokú vagy középfokú könyvtárosi szakképesítéssel rendelkezik.

(8) Az iskolai nevelés-oktatás ötödik évfolyamától a mindennapos testnevelés keretében megszervezett sport- és mozgásprogramokat olyan szakadó vagy a sport területén képesítéshez kötött tevékenységek gyakorlásához szükséges képesítések jegyzékéről szóló külön jogszabályban meghatározott képesítéssel rendelkező szakember is vezetheti, aki a felsőoktatási intézmény által szervezett, legalább 120 órás pedagógiai továbbképzésben vett részt.

Elfogadhatatlan a 98. § (8) bekezdése, amely lehetővé teszi, hogy az iskolában a pedagógiai program és a helyi tanterv részeként megtartott foglalkozásokat olyan személy is elláthassa, akinek nincs felsőfokú

végzettsége. Ugyanakkor szakedző csak akkor szabad, hogy bekapcsolódjon ebbe a tevékenységbe, ha nem áll rendelkezésre elég számú testnevelő.

(9) Az alkalmazáskor és a vezetői megbízáskor

a) a végzettség szintjének megfelelő tanári szakképzettségnek kell elfogadni a képzés szakirányának megfelelő felsőfokú végzettséget tanúsító oklevéllel igazolt szakképzettséget, ha a felsőfokú iskolai tanulmányok keretében el kellett sajátítani a tantárgy oktatásának módszertanát; a feltételek meglétéről az oklevelet kiállító felsőoktatási intézmény igazolása vagy a leckekönyv alapján a munkáltató dönt;

b) főiskolai szintű iskolai végzettségnek és pedagógus szakképzettségnek kell elfogadni az óvónőképző intézetben, tanítóképző intézetben, szaktanár képzőben, az állami zenekonzervatóriumban szerzett pedagógus szakképzettséget;

c) pedagógus-munkakör betöltésére jogosító oklevélnek kell elfogadni a pedagógia szakos előadói, a nevelőtanári, konduktor-óvodapedagógusi és konduktor-tanítói szakképzettséget tanúsító felsőfokú iskolai oklevelet;

d) egyetemi végzettségnek és szakképzettségnek kell elfogadni a Magyar Testnevelési Főiskola által az 1975. évi 16. törvényerejű rendelet hatálybalépése előtt kiadott testnevelő-tanári szakképzettséget.

(10) Gyakorlati oktató munkakörben történő alkalmazáskor a képzés szakirányának megfelelő főiskolai végzettségnek kell elfogadni a – képzésről rendelkező jogszabály szerint – felsőfokú végzettséget tanúsító műszaki oktatói, technikus tanári, szakoktatói oklevelet, bizonyítványt. A felsőfokú végzettséget nem tanúsító, tanfolyami képzésben szerzett műszaki szakoktatói (oktatói) bizonyítványt az alkalmazáskor a képzés szakirányának megfelelő középfokú szakképesítésnek kell elfogadni.

99. § (1) A Gépírási- és Gyorsírástanítókat Vizsgáztató Országos Bizottság által kiállított gépírás és gyorsírás tanítására jogosító bizonyítvány gép- és gyorsírás oktatására, e körben pedagógus-munkakör betöltésére jogosító felsőfokú szakképesítés.

(2) Az artistaképzésben gyakorlati képzésre alkalmazható határozatlan időre az is, aki érettségivel és a művészi pályán szerzett legalább tíz éves szakmai gyakorlattal rendelkezik.

(3) Ha nincs a képzés szakirányának megfelelő hazai felsőfokú pedagógusképzés vagy megfelelő végzettségű és szakképzettségű pedagógussal nem tudják ellátni a feladatot, a nemzetiségi óvodai nevelésben, iskolai nevelés-oktatásban, kollégiumi nevelésben pedagógus-munkakört tölthet be, továbbá vezetői megbízást kaphat az is, aki az e törvény 2. mellékletében foglaltak vagy az átmeneti, továbbá a kivételi szabályok szerint pedagógus-munkakört tölthet be az óvodában, iskolában, kollégiumban, valamint az adott nyelvből legalább középfokú „komplex” típusú államilag elismert nyelvvizsga bizonyítvánnyal vagy azzal egyenértékű okirattal rendelkezik.

(4) A nemzetiségi szakképzésben gyakorlati ismeretek oktatására pedagógus-munkakört tölthet be az is, aki a képzés szakirányának megfelelő – a képzésről rendelkező jogszabály szerint – felsőfokú végzettséget tanúsító műszaki oktatói, technikus tanári, szakoktatói oklevéllel, bizonyítvánnyal vagy felsőfokú végzettséget nem tanúsító, tanfolyami képzésben szerzett műszaki szakoktatói (oktatói) bizonyítvánnyal vagy a Gépírási- és Gyorsírástanítókat Vizsgáztató Országos Bizottság által kiállított gépírás és gyorsírás tanítására jogosító bizonyítvánnyal és legalább középfokú „komplex” típusú államilag elismert nyelvvizsga bizonyítvánnyal vagy azzal egyenértékű okirattal rendelkezik.

(5) A nemzetiségi nyelv oktatására a bolgár, a cigány (romani vagy beás), a görög, a lengyel, az örmény, a ruszin, az ukrán nyelv oktatása esetében alkalmazható az is, aki pedagógus szakképzettséggel és az adott nyelvből felsőfokú „komplex” típusú államilag elismert nyelvvizsga bizonyítvánnyal vagy azzal egyenértékű okirattal rendelkezik.

(6) Az e törvényben foglaltaktól eltérően pedagógus-munkakörben továbbra is foglalkoztatható és újonnan alkalmazható

a) technika-gyakorlati foglalkozás tantárgy oktatására, aki a tantárgynak megfelelő felsőfokú végzettséggel vagy felsőfokú szakoktatói vagy műszaki oktatói végzettséggel és szakképzettséggel,

b) óvodapedagógus munkakörben, aki óvónői szakközépiskolában szerzett érettségi-képesítő bizonyítvánnyal

**A Pedagógusok Szakszervezete részletes szakértői - a köznevelési törvénytervezettel
egybeszerkesztett - véleménye**

---

rendelkezik, abban az esetben, ha a bizonyítvány, oklevél megszerzése óta 1996. szeptember 1. napjáig az adott pedagógus-munkakörben legalább hét év szakmai gyakorlatot szerzett.

(7) Az e törvényben foglaltaktól eltérően pedagógus-munkakörben továbbra is foglalkoztatható

- a) gyógypedagógus-munkakörben, aki óvónői, tanítói, tanári oklevéllel,
- b) kollégiumban, aki felsőfokú végzettséggel és szakképzettséggel

rendelkezik, abban az esetben, ha a bizonyítvány, oklevél megszerzése óta 1996. szeptember 1. napjáig az adott pedagógus-munkakörben legalább hét év szakmai gyakorlatot szerzett.

(8) A gyógypedagógiai nevelési-oktatási intézményekben

a) a fogyatékoság típusának megfelelő gyógypedagógiai tanári, konduktori, konduktor-tanítói, terapeuta szakképzettség kell, ha az óvodai foglalkozás, vagy a tanórai foglalkozás elsődleges célja

aa) a sajátos nevelési igényből eredő hátrány csökkentése

ab) az egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitáció, rehabilitáció

ac) a mozgásszervi-, érzékszervi-, beszéd- vagy értelmi fogyatékossgal élő tanuló iskolai nevelés-oktatása a külön e célra létrehozott gyógypedagógiai nevelési-oktatási intézményben, óvodai csoportban, iskolai osztályban történik

b) az a) pontban meghatározott vagy az általános szabályok szerinti végzettség és szakképzettség kell,

ba) ha az óvodai foglalkozás, a tanórai foglalkozás elsődlegesen nem a sajátos nevelési igényből eredő hátrány csökkentését, a tanuló egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációját, rehabilitációját szolgálja

bb) a egyéb foglalkozáshoz, a kollégiumi foglalkozáshoz,

c) az enyhe értelmi fogyatékos tanulók idegen nyelv oktatását elláthatja gyógypedagógus végzettséggel és szakképzettséggel, továbbá „komplex” típusú felsőfokú államilag elismert nyelvvizsga bizonyítvánnyal vagy azzal egyenértékű okirattal rendelkező pedagógus is.

A 99. § (8) bekezdését át kell vinni a 47. §-ba.

(9) Az iskolai rendszerű szakképzésben szakmai tárgyat oktatók végzettségére, alkalmazási feltételeire, a pedagógusok előmeneteli rendszerébe való bekapcsolódására vonatkozó eltérő rendelkezéseket a szakképzésről szóló törvény állapítja meg.

(10) Az e törvényben foglaltaktól eltérően pedagógus-munkakörben továbbra is foglalkoztatható és újonnan alkalmazható, aki a felsőoktatásról szóló 2005. évi CXXXIX. törvény vagy a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény alapján vagy az azt megelőző felsőoktatási képzési rendszerben szerzett, az e törvény 2. mellékletében az adott pedagógus-munkakör betöltéséhez előírt szakképzettségnek megfeleltethető vagy a szakiránynak megfelelő felsőfokú végzettséggel és pedagógus szakképzettséggel rendelkezik.

(11) Ha a pedagógus szakképzettsége e törvényben meghatározott képesítésnek nem felel meg, és e törvény hatálybalépésekor a pedagógusnak

a) a nyugdíjjogosultság eléréséhez szükséges korhatárig tizenöt évnél kevesebb ideje van, legfeljebb a nyugdíjkorhatár eléréséig változatlan munkakörben tovább foglalkoztatható;

b) a nyugdíjjogosultság eléréséhez szükséges korhatárig tizenöt évnél több ideje van, e törvény hatálybalépésének napjától számított öt év után csak akkor foglalkoztatható tovább pedagógus-munkakörben, ha tanulmányait a felsőfokú pedagógus-szakképzettséget nyújtó oktatásban megkezdte.

A 99. § (11) bekezdését törölni kell, mivel nem lehet a rendszerben olyan személy, aki nem felel meg az előírt végzettségeknek és szakképzettségeknek. Ez az előírás 1993-ban került be törvénybe, és azóta mindenkinek meg kellett szereznie a pedagógus végzettséget.

58. Az Európai Unió jogának való megfelelés

100. § Ez a törvény a következő uniós jogi aktusoknak való megfelelést szolgálja:

**A Pedagógusok Szakszervezete részletes szakértői - a köznevelési törvénytervezettel
egybeszerkesztett - véleménye**

a) a Tanács 2003/109/EK tanácsi irányelve (2003. november 25.) a harmadik országok huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező állampolgárainak jogállásáról, 11. cikk (1) bekezdés b) pont és 21. cikk,

b) az Európai Parlament és a Tanács 2004/38/EK irányelve (2004. április 29.) az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról, valamint az 1612/68/EGK rendelet módosításáról, továbbá a 64/221/EGK, a 68/360/EGK, a 72/194/EGK, a 73/148/EGK, a 75/34/EGK, a 75/35/EGK, a 90/364/EGK, a 90/365/EGK és a 93/96/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről, 24. cikk,

c) a Tanács 2003/9/EK irányelve (2003. január 27.) a menedékkérők befogadása minimumszabályainak megállapításáról, 10. cikk (1)-(2) bekezdés.

1. melléklet

A nevelési-oktatási intézményekben alkalmazott vezetők kötelező létszáma

	A	B	C
1	Magasabb vezetői, vezetői megbízás	Feltétel	Létszám
2	intézményvezető	intézményenként	1
3	tagintézmény-vezető	tagintézményenként	1
4	intézményegység-vezető	szervezeti és szakmai tekintetben önálló intézményegységenként	1
5	intézményvezető-helyettes	50 gyermek/tanuló létszám alatt	-
6	intézményvezető-helyettes	51 – 200 gyermek/tanuló	1
7	intézményvezető-helyettes	201 – 500 gyermek/tanuló	2
8	intézményvezető-helyettes	500-nál több gyermek/tanuló esetén	3
9	tagintézmény-, intézményegységvezető-helyettes	intézményegységenként, tagintézményenként 200 gyermek/tanuló létszám alatt	-
10	tagintézmény-, intézményegységvezető-helyettes	intézményegységenként, tagintézményenként 201 – 500 gyermek/tanuló	1
11	tagintézmény-, intézményegységvezető-helyettes	intézményegységenként, tagintézményenként 500-nál több gyermek/tanuló esetén	2

2. melléklet

A nevelő- és oktatómunkát közvetlenül segítő alkalmazottak finanszírozott létszáma

	A	B	C
1	Munkakör	Feltétel	Létszám
2	óvodatitkár, iskolatitkár	500 gyermekenként,	1

**A Pedagógusok Szakszervezete részletes szakértői - a köznevelési törvénytervezettel
egybeszerkesztett - véleménye**

		tanulónként	
3	dajka vagy helyette gondozónő és takarító együtt	15 gyermekenként	1
4	laboráns a köznevelés ötödik évfolyamától	250 tanulónként	1
5	pedagógiai asszisztens óvodában	óvodai csoportonként	1
6	pedagógiai asszisztens iskolában	250 tanulónként	1
	iskolapszichológus, óvodapszichológus	-	fenntartó döntésétől függ
7	könyvtárostanárr/tanító	100 tanulóiig	0,5
8	könyvtárostanárr/tanító	101-500 tanuló között	1
9	könyvtárostanárr/tanító	500 tanuló felett	2
10	szakoktató	szakmától függően	
11	szakorvos kizárólag fogyatékos gyermekeket, tanulókat nevelő intézményben	250 gyermekenként/tanulónként	1
12	gyermek- és ifjúságvédelmi felügyelő vagy gyógypedagógiai asszisztens	-	fenntartó döntésétől függ
13	pedagógiai felügyelő		
14	szabadidő-szervező		
15	műszaki vezető	szakiskolában legalább 120 munkahelyes tanműhely, tangazdaság esetén, vagy ha a tanműhely, tangazdaság délelőtt és délután is üzemel	1
16	szakmacsoportos képzésben vezető	szakterületenként	1
17	ápoló kizárólagosan fogyatékosokat ellátó diákotthonban	1-50 tanulóiig	0,5
18	ápoló kizárólagosan fogyatékosokat ellátó diákotthonban	51-500 tanuló között	1
19	ápoló kizárólagosan fogyatékosokat ellátó diákotthonban	500 tanuló felett	2
20	hangszerkarbantartó	-	fenntartó döntésétől függ
21	úszómester	tanuszodával rendelkező nevelési-oktatási intézményben	1
22	rendszergazda		

3. melléklet

A nevelési-oktatási intézményekben pedagógus-munkakörben alkalmazottak végzettségi és szakképzettségi követelményei

	A	B	C
1	A nevelő-oktató munka pedagógiai szakaszai/Nevelési-oktatási intézmények	Pedagógus-munkakör	Az alkalmazáshoz szükséges szakképzettség

**A Pedagógusok Szakszervezete részletes szakértői - a köznevelési törvénytervezettel
egybeszerkesztett - véleménye**

2	Óvodai nevelés	óvodapedagógus	óvodapedagógus
3	1-4. évfolyam/alsó tagozat	tanító	tanító
4	5-6. évfolyam	tanár	a tantárgynak megfelelő szakos tanár, tantárgynak megfelelő műveltségi területet végzett tanító
5	7-8. évfolyam	tanár	a tantárgynak megfelelő szakos tanár
6	9-12. évfolyam középiskolában/középfokú nevelés-oktatás	középiskolai tanár	egyetemi szintű vagy mesterfokozatú, a tantárgynak megfelelő szakos tanár
7	Középfokú nevelés-oktatás a szakiskolában/9-11. évfolyam	tanár	a tantárgynak megfelelő szakos tanár
8	Az iskolai nevelés-oktatás szakképesítés megszerzésére felkészítő szakasza	tanár a szakmai elméleti oktatásban	a szakképzés szakirányának megfelelő szakos tanár
9	Az iskolai nevelés-oktatás szakképesítés megszerzésére felkészítő szakasza	gyakorlati oktató	a szakképzés szakirányának megfelelő szakos tanár, a szakképzés szakirányának megfelelő szakoktató, a szakképzés szakirányának megfelelő felsőfokú végzettség, középiskolai végzettség és a szakiránynak megfelelő államilag elismert legalább középszintű szakképesítés továbbá legalább öt év, az adott szakiránynak megfelelő szakmai gyakorlat
10	Alapfokú művészeti iskola és művészeti szakiskola	tanár	a művészeti tárgynak megfelelő szakirányú tanár, művészeti tárgynak megfelelő művész
11	Művészeti szakközépiskola	tanár	a művészeti tárgynak megfelelő szakirányú egyetemi szintű vagy mesterfokozatú tanár, művészeti tárgynak megfelelő művész
12	Kollégium	kollégiumi nevelőtanár	kollégiumi nevelőtanár, gyógypedagógus, szociálpedagógus, játék- és szabadidő-szervező tanár, tanulási és pályatanácsadó tanár, tehetségfejlesztő tanár, hittanár-nevelő tanár, a nevelő-oktató munka pedagógiai szakaszának megfelelően tanító, tanár

**A Pedagógusok Szakszervezete részletes szakértői - a köznevelési törvénytervezettel
egybeszerkesztett - véleménye**

13	Az iskolai nevelés-oktatás első-negyedik évfolyamán/alsó tagozaton az emelt szintű oktatásban a művészetek, idegen nyelv, nemzetiségi nyelv és irodalom tantárgyak esetében	tanár	a tantárgynak megfelelő szakos tanár
14		könyvtárostanárr (tanító)	könyvtárpedagógia-tanár, informatikus könyvtáros és tanító vagy tanár vagy szociálpedagógus
15		iskolapszichológus, óvodapszichológus	pszichológus és tanító vagy tanár, pszichológus tanácsadás és iskolapszichológia vagy óvodapszichológia szakiránnyal
16		fejlesztő pedagógus	bármely pedagógus (óvodapedagógus, tanító, tanár, szociálpedagógus) és a beilleszkedési, tanulási nehézségekkel küzdő gyermekek, tanulók szűrésére, csoportos és egyéni foglalkoztatására jogosító szakirányú továbbképzésben szerzett szakképzettség, gyógypedagógus a tanulásban akadályozott speciális szakiránnyal
17		szociálpedagógus	szociálpedagógus
18		konduktor	konduktor (tanító) konduktor (óvodapedagógus)
19		logopédus	gyógypedagógus logopédia szakirányon
20		gyógypedagógus	a fogyatékoság típusának megfelelő szakirányon végzett gyógypedagógus, egyetemi szintű vagy mesterfokozatú gyógypedagógus
21	Nemzetiségi óvodai nevelés	nemzetiségi óvodapedagógus	nemzetiségi óvodapedagógus
22	Nemzetiségi iskolai nevelés-oktatás az 1-4. évfolyamon/alsó tagozaton	nemzetiségi tanító	nemzetiségi tanító
23*	Nemzetiségi iskolai nevelés-oktatás az 5-12. évfolyamon	közismereti tantárgyat nemzetiségi nyelven oktató tanár	tantárgynak megfelelő szakos tanár és a nevelés-oktatás nyelvének tanítására jogosító tanító, tanár, nyelvtanár szakképzettség, Magyarországon honosított oklevél alapján az adott évfolyamon az adott tantárgy tanításához előírt, a tanítás nyelvének megfelelő pedagógus végzettség és szakképzettség
24	Nemzetiségi iskolai nevelés-	nemzetiségi nyelvtanár	nemzetiségi nyelvtanár

**A Pedagógusok Szakszervezete részletes szakértői - a köznevelési törvénytervezettel
egybeszerkesztett - véleménye**

	oktatás az 5-12. évfolyamon		
25**	Minden iskolatípusban és minden évfolyamon	idegen nyelv tanár	nyelvtanár
26	Minden iskolatípusban és minden évfolyamon	testnevelő	testnevelő tanár
27	Minden iskolatípusban és minden évfolyamon	énekezen tanár	énekezen szakos tanár
28	Két tanítási nyelvű iskolai nevelés-oktatás	tanár	tantárgynak megfelelő szakos tanár és az iskolai nevelés-oktatás nyelvének tanítására jogosító tanító, tanár, nyelvtanár szakképzettség, Magyarországon honosított oklevél alapján az adott évfolyamon az adott tantárgy tanításához előírt, a tanítás nyelvének megfelelő pedagógus végzettség és szakképzettség

-* A 3. számú melléklet 23. pontban leírtak elfogadhatatlanok és tönkre teszik a nemzetiségi oktatást. Ma sincs szükség nyelvtanári szakképzettségre, elégséges a kisebbségi nyelven történő oktatáshoz szükséges nyelvi ismeret. Hasonló a helyzet a 28. pontban.

-** A 25-27. pontban felsoroltak elfogadhatatlanok arra való tekintettel, hogy a nem szakrendszerű oktatásban is lehetővé teszik általában az oktatást. Ez a szabályozás nem veszi figyelembe, hogy a nyelvtanári oklevél, a testnevelő tanári oklevél és az énekezen szakos tanári oklevél nem jogosította fel tulajdonosát arra, hogy a nem szakrendszerű oktatásban nevelő és oktató munkát végezzen. Nem sajtózták el ugyanis ennek a korosztálynak a neveléséhez szükséges ismereteket. A 25. pont „C” oszlopában pontatlan a megfogalmazás: át kell venni a közoktatásról szóló törvény 17. § (2) bekezdésének szövegét.

4. melléklet

Osztály- és csoportlétszámok

	A	B		
1	Intézménytípus/Oktatási forma	Osztály- és csoportlétszámok		
2		BA minimum	BB maximum	BC átlag
3	Óvoda	13	25	20
4	Kis létszámú gyógypedagógiai osztály	7	13	7
5	Általános iskola 1-4. évfolyama	14	27	23
6	Általános iskola 5-8. évfolyama	14	27	23
7	Gimnázium és szakközépiskola	26	34	28
8	Hat és nyolc évfolyamos gimnázium	28	34	28
9	Szakiskola elméleti képzés	16	28	24
10	Szakközépiskola, szakiskola	6	12	8

**A Pedagógusok Szakszervezete részletes szakértői - a köznevelési törvénytervezettel
egybeszerkesztett - véleménye**

	gyakorlati képzés			
11	Alapfokú művészeti iskola, zene	6	15	8
12	Alapfokú művészeti iskola, egyéb	8	20	10
13	Művészeti szakközépiskola közismereti	16	29	28
14	Művészeti szakközépiskola szakmai elmélet	6	12	10
15	Kollégiumi nappali foglalkozás	18	26	25
16	Kollégiumi éjszakai felügyelet épületenként és nemenként	-	120	-
17	HÍD program keretében szervezett osztály	8	15	10
18	Kislétszámú fejlesztő pedagógiai osztály	7	13	7

5. melléklet

Intézményvezető heti tanóráinak száma (óvodapedagógus esetén óvodai foglalkozásainak száma)

1	A Intézménytípus	B legalább 500 fő gyermek-, tanulólétszám	C 200-499 fő közötti gyermek-, tanulólétszám	D 50-199 fő közötti gyermek-, tanulólétszám	E 50 fő alatti gyermek-, tanulólétszám
2	Óvoda	6	8	10	12
3	Általános iskola	2	4	6	8
4	Középfokú iskola	2	4	6	8
5	Kollégium	4	6	8	10
6	Kizárólag fogyatékos gyermeket nevelő óvoda	4	6	8	10
7	Kizárólag fogyatékos gyermeket nevelő- oktató általános iskola	2	4	6	8
8	Kizárólag fogyatékos gyermeket nevelő- oktató középfokú iskola	2	4	6	8
9	Kizárólag fogyatékos gyermeket nevelő- oktató kollégium	4	6	8	10
10	Alapfokú művészeti iskola	2	4	6	8

Az intézményvezető-helyettes, tagintézmény-vezető, intézményegység-vezető, tagintézményvezető-helyettes, intézményegységvezető-helyettes heti tanóráinak száma (óvodapedagógus esetén óvodai foglalkozásainak száma)

**A Pedagógusok Szakszervezete részletes szakértői - a köznevelési törvénytervezettel
egybeszerkesztett - véleménye**

1	A	B	C	D	E
	Intézménytípus	legalább 500 fő gyermek-, tanulólétszám	200-499 fő közötti gyermek-, tanulólétszám	50-199 fő közötti gyermek-, tanulólétszám	50 fő alatti gyermek-, tanulólétszám
2	Óvoda	20	22	24	26
3	Általános iskola	4	6	8	10
4	Középfokú iskola	4	6	8	10
5	Kollégium	8	10	12	14
6	Kizárólag fogyatékos gyermeket nevelő óvoda	15	17	19	21
7	Kizárólag fogyatékos gyermeket nevelő-oktató általános iskola	4	6	8	10
8	Kizárólag fogyatékos gyermeket nevelő-oktató középfokú iskola	4	6	8	10
9	Kizárólag fogyatékos gyermeket nevelő-oktató kollégium	8	10	12	14
10	Alapfokú művészeti iskola	4	6	8	10

**A Pedagógusok Szakszervezete részletes szakértői - a köznevelési törvénytervezettel
egybeszerkesztett - véleménye**

6. melléklet

Gyermekek, tanulók finanszírozott heti foglalkoztatási időkerete

1	A Évfolyam	B gyermek, tanuló heti óraszám			C osztályok heti** időkerete			D Nemzeti és etnikai kisebbsé ghez tartozók tanórai foglalko zásainak száma	E sajátos nevelési igényű tanulók heti egészségügyi és pedagógiai célú habilitációs, rehabilitációs tanórai foglalkozásainak száma				
		BA testnevelés nélkül	BB testnevelés	BC órák testneveléssel	CA engedélyezett	CB a hittan többlet órákerete egyházi intézményekben	CC 6 és 8 évf. gimnázium többletórái		DA nemzeti és etnikai kisebbség	EA értelmi fogyatékos	EB gyengénlátó	EC vak, nagyothalló, mozgás- és beszéd fogyatékos,	EE süket és autista
3								10%	15%	35%	40%	50%	15%
4	óvoda	61		61	61	2							
5	első évfolyam	19	5	24	50	2		2	3	7	8	10	3
6	második évfolyam	19	5	24	50	2		2	3	7	8	10	3
7	harmadik évfolyam	19	5	24	50	2		2	3	7	8	10	3
8	negyedik évfolyam	21	5	26	53	2		2	3	7	8	11	3
9	ötödik évfolyam	22	5	27	49	2	2	2	3	8	9	11	3
10	hatodik évfolyam	22	5	27	49	2	2	2	3	8	9	11	3
11	hetedik évfolyam	25	5	30	54	2	2	2	4	8	10	12	4
12	nyolcadik évfolyam	25	5	30	54	2	2	2	4	8	10	12	4
13	Nyelvi előkészítő és Híd- évfolyamok	25	5	34	56	2		3	4	9	10	13	4
14	kilencedik évfolyam	30	5	35	57	2	2	3	4	9	10	13	4
15	tizedik	31	5	36	57	2	2	3	4	9	11	14	4

**A Pedagógusok Szakszervezete részletes szakértői - a köznevelési törvénytervezettel
egybeszerkesztett - véleménye**

	évfolyam												
16	tizennegyedik évfolyam	30	5	35	58	2	2	3	5	11	12	15	5
17	tizenkettedik évfolyam	30	5	35	58	2	2	3	5	11	12	15	5

7. melléklet

A pedagógus fokozatokhoz tartozó garantált illetmény az illetményalap százalékban

1	A Kategória /év		B Gyakornok (%-ban)	C Pedagógus I. (%-ban)	D Pedagógus II. (%-ban)	E Mesterpeda gógus (%-ban)	F Kutatótanár (%-ban)
2	1.	0-2/4	100				
3	2.	3-5		120			
4	3.	6-8		130			
5	4.	9-11		135	150		
6	5.	12-14		140	155		
7	6.	15-17		145	160	200	220
8	7.	18-20		150	165	205	225
9	8.	21-23		155	170	210	230
10	9.	24-26		160	175	215	235
11	10.	27-29		165	180	220	240
12	11.	30-32		170	185	225	245
13	12.	33-35		175	190	230	250
14	13.	36-38		180	195	235	255
15	14.	39-41		185	200	240	260
16	15.	42-44		190	205	245	265

8. melléklet

A nevelési-oktatási intézményekben alkalmazottak számára járó pótlékok és azok mértéke a
illetményalap százalékában

1	A	B	C
	Pótlék megnevezése	Pótlék alsó határa	Pótlék felső határa
2	intézményvezetői	40	80
3	osztályfőnöki/ kollégiumban csoportvezetői	10	30
4	munkaközösség- vezetői	5	10
5	intézményvezető-	20	40

**A Pedagógusok Szakszervezete részletes szakértői - a köznevelési törvénytervezettel
egybeszerkesztett - véleménye**

---

	helyettesi		
6	nemzetiségi	10	10
7	gyógypedagógiai	5	10
8	több szakon tanító pedagógusnak járó	5	10
9	hiányszakon tanító pedagógusnak járó	5	10
10	nehéz körülmények között végzett munkáért járó	10	30